

**Sprawozdanie Finansowe
mBanku S.A. według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
za 2013 rok**

Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do sprawozdania finansowego mBanku S.A. za 2013 rok.

		w tys. zł		w tys. EUR	
		Rok kończący się 31.12.2013	Rok kończący się 31.12.2012 przekształcony	Rok kończący się 31.12.2013	Rok kończący się 31.12.2012 przekształcony
I.	Przychody z tytułu odsetek	3 631 968	4 135 914	862 495	990 970
II.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 084 180	1 011 765	257 464	242 420
III.	Wynik na działalności handlowej	326 358	344 897	77 501	82 638
IV.	Wynik na działalności operacyjnej	1 340 645	1 449 052	318 367	347 195
V.	Zysk brutto	1 340 645	1 449 052	318 367	347 195
VI.	Zysk netto	1 070 306	1 193 575	254 169	285 982
VII.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 899 191)	3 290 233	(451 007)	788 344
VIII.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	126 161	(133 420)	29 960	(31 968)
IX.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 379 208)	296 936	(564 998)	71 146
X.	Przepływy pieniężne netto, razem	(4 152 238)	3 453 749	(986 046)	827 523
XI.	Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	25,39	28,34	6,03	6,79
XII.	Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	25,38	28,31	6,03	6,78
XIII.	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	10,00	-	2,37	-

		w tys. zł		w tys. EUR	
		Stan na dzień		Stan na dzień	
		31.12.2013	31.12.2012 przekształcone	31.12.2013	31.12.2012 przekształcone
I.	Aktywa razem	100 232 132	98 057 913	24 168 628	23 985 596
II.	Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-
III.	Zobowiązania wobec innych banków	18 863 854	20 241 514	4 548 576	4 951 204
IV.	Zobowiązania wobec klientów	64 008 374	59 881 918	15 434 118	14 647 502
V.	Kapitały własne	9 573 220	9 072 794	2 308 357	2 219 264
VI.	Kapitał akcyjny	168 696	168 556	40 677	41 230
VII.	Liczba akcji	42 174 013	42 138 976	42 174 013	42 138 976
VIII.	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	226,99	215,31	54,73	52,67
IX.	Współczynnik wypłacalności	20,59	19,66	20,59	19,66

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs NBP z dnia 31 grudnia 2013 roku – 1 EUR = 4,1472 PLN oraz kurs z dnia 31 grudnia 2012 roku – 1 EUR = 4,0882 PLN
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2013 i 2012 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,2110 PLN i 1 EUR = 4,1736 PLN.

Spis treści

Rachunek zysków i strat	5
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Noty objaśniające do sprawozdania finansowego	10
1. Informacje o mBanku S.A.	10
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	10
2.1. Podstawa sporządzenia	10
2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek	11
2.3. Przychody z tytułu opłat i prowizji	11
2.4. Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami	12
2.5. Aktywa finansowe	12
2.6. Kompensowanie instrumentów finansowych	14
2.7. Utrata wartości aktywów finansowych	14
2.8. Umowy gwarancji finansowych	16
2.9. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	16
2.10. Umowy sprzedaży i odkupu	16
2.11. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń	16
2.12. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia	19
2.13. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte	19
2.14. Wartości niematerialne	19
2.15. Rzeczowe aktywa trwałe	20
2.16. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	20
2.17. Odroczony podatek dochodowy	21
2.18. Aktywa przejęte za długi	22
2.19. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	22
2.20. Leasing	22
2.21. Rezerwy	22
2.22. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia inne świadczenia pracownicze	22
2.23. Kapitał	23
2.24. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	23
2.25. Działalność powiernicza	24
2.26. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów	24
2.27. Dane porównawcze	30
2.28. Segmenty działalności	33
3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	33
3.1. Podział ról w procesie zarządzania ryzykiem	33
3.2. Struktura dokumentacji procesu zarządzania ryzykiem	39
3.3. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka	40
3.4. Ryzyko kredytowe	43
3.5. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych	53
3.6. Ryzyko rynkowe	55
3.7. Ryzyko walutowe	57
3.8. Ryzyko stopy procentowej	58
3.9. Ryzyko płynności	60
3.10. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań	64
3.11. Pozostała działalność	70
4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości	70
5. Wynik z tytułu odsetek	71
6. Wynik z tytułu opłat i prowizji	72
7. Przychody z dywidend	73
8. Wynik na działalności handlowej	73
9. Pozostałe przychody operacyjne	74

10. Ogólne koszty administracyjne	74
11. Pozostałe koszty operacyjne	75
12. Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	75
13. Podatek dochodowy	75
14. Zysk na jedną akcję	76
15. Pozostałe całkowite dochody	76
16. Kasa, operacje z bankiem centralnym	77
17. Należności od banków	78
18. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	79
19. Pochodne instrumenty finansowe	79
20. Rachunkowość zabezpieczeń	81
21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	82
22. Inwestycyjne papiery wartościowe	84
23. Inwestycje w jednostkach zależnych	85
24. Wartości niematerialne	86
25. Rzeczowe aktywa trwałe	88
26. Inne aktywa	89
27. Zobowiązania wobec innych banków	90
28. Zobowiązania wobec klientów	90
29. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	91
30. Zobowiązania podporządkowane	91
31. Pozostałe zobowiązania	93
32. Rezerwy	94
33. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	95
34. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	97
35. Zobowiązania pozabilansowe	99
36. Aktywa zastawione	101
37. Zarejestrowany kapitał akcyjny	101
38. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	102
39. Zyski zatrzymane	102
40. Inne pozycje kapitału własnego	103
41. Dywidenda na akcję	103
42. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	103
43. Programy motywacyjne oparte na akcjach	103
44. Transakcje z podmiotami powiązanymi	108
45. Przejęcie i zbycie	113
46. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	113
47. Współczynnik wypłacalności/ adekwatność kapitałowa	114
48. Zdarzenia po dniu bilansowym	116

Rachunek zysków i strat

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2013	2012 - przekształcony
Przychody z tytułu odsetek	5	3 631 968	4 135 914
Koszty odsetek	5	(1 610 638)	(2 073 966)
Wynik z tytułu odsetek		2 021 330	2 061 948
Przychody z tytułu opłat i prowizji	6	1 084 180	1 011 765
Koszty z tytułu opłat i prowizji	6	(418 565)	(374 689)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		665 615	637 076
Przychody z tytułu dywidend	7	61 861	35 663
Wynik na działalności handlowej, w tym:	8	326 358	344 897
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		<i>274 978</i>	<i>316 404</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej oraz na rachunkowości zabezpieczeń</i>		<i>51 380</i>	<i>28 493</i>
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz inwestycjach w jednostki zależne i stowarzyszone	22	78 754	149 850
Pozostałe przychody operacyjne	9	80 483	75 029
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	12	(414 816)	(383 735)
Ogólne koszty administracyjne	10	(1 235 572)	(1 206 882)
Amortyzacja	24, 25	(161 513)	(168 589)
Pozostałe koszty operacyjne	11	(81 855)	(96 205)
Wynik działalności operacyjnej		1 340 645	1 449 052
Zysk brutto		1 340 645	1 449 052
Podatek dochodowy	13	(270 339)	(255 477)
Zysk netto		1 070 306	1 193 575
Zysk netto		1 070 306	1 193 575
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	14	42 155 456	42 118 904
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	14	25,39	28,34
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	14	42 167 491	42 158 632
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	14	25,38	28,31

Noty przedstawione na stronach 10 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2013	2012 przekształcone
Zysk netto		1 070 306	1 193 575
Pozostałe dochody całkowite netto, w tym:	15	(164 359)	342 182
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (netto)		1 266	555
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)		(164 881)	341 402
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (netto)		(744)	225
Dochody całkowite netto, razem		905 947	1 535 757

Noty przedstawione na stronach 10 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2013	31.12.2012 - przekształcone	01.01.2012 - przekształcone
Kasa, operacje z bankiem centralnym	16	1 643 073	4 816 095	1 032 081
Należności od banków	17	4 488 865	5 052 629	5 222 678
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	18	903 912	1 528 994	1 676 798
Pochodne instrumenty finansowe	19	2 349 542	2 796 542	1 504 020
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21	63 756 680	61 987 890	61 558 586
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	20	970	2 439	1 924
Inwestycyjne papiery wartościowe	22	25 081 290	19 740 852	20 930 666
Inwestycje w jednostki zależne	23	757 259	937 336	546 430
Wartości niematerialne	24	408 784	389 325	389 807
Rzeczowe aktywa trwałe	25	442 726	480 647	542 410
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		6 593	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	33	133 258	148 866	83 221
Inne aktywa	26	259 180	176 298	321 432
AKTYWA RAZEM		100 232 132	98 057 913	93 810 053
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY				
Z o b o w i ą z a n i a				
Zobowiązania wobec banku centralnego		-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	27	18 863 854	20 241 514	25 281 169
Pochodne instrumenty finansowe	19	2 472 350	3 481 294	1 857 371
Zobowiązania wobec klientów	28	64 008 374	59 881 918	54 018 635
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	20	(4 349)	4 220	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	29	451 916	659 048	-
Pozostałe zobowiązania	31	962 870	1 147 996	1 371 511
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		-	217 940	227 251
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	33	80	79	85
Rezerwy	32	141 060	128 815	72 304
Zobowiązania podporządkowane	30	3 762 757	3 222 295	3 456 200
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m		90 658 912	88 985 119	86 284 526
K a p i t a ł y				
Kapitał podstawowy:		3 512 338	3 501 633	3 493 812
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	37	168 696	168 556	168 411
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	38	3 343 642	3 333 077	3 325 401
Zyski zatrzymane	39	5 738 676	5 084 596	3 887 332
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		4 668 370	3 891 021	3 887 332
- Wynik roku bieżącego		1 070 306	1 193 575	-
Inne pozycje kapitału własnego	40	322 206	486 565	144 383
K a p i t a ł y r a z e m		9 573 220	9 072 794	7 525 527
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		100 232 132	98 057 913	93 810 053
Współczynnik wypłacalności*	47	20,59	19,66	15,28
Wartość księgowa		9 573 220	9 072 794	7 525 527
Liczba akcji		42 174 013	42 138 976	42 102 746
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		226,99	215,31	178,74

*Dane dotyczące współczynnika wypłacalności dla celów porównawczych nie podlegały przekształceniu.

Noty przedstawione na stronach 10 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego			Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2013 r.		168 556	3 333 077	3 027 390	23 867	925 143	1 108 196	-	(7 778)	494 118	225	9 072 794
Dochody całkowite razem	15							1 070 306	1 266	(164 881)	(744)	905 947
Dywidendy wypłacone	41	-	-	-	-	-	(421 420)	-	-	-	-	(421 420)
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka	39	-	-	-	-	40 000	(40 000)	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	738 064	-	-	(738 064)	-	-	-	-	-
Emisja akcji	37, 38	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140
Program opcji pracowniczych	43	-	10 565	-	5 194	-	-	-	-	-	-	15 759
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	15 759	-	-	-	-	-	-	15 759
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	10 565	-	(10 565)	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 r.		168 696	3 343 642	3 765 454	29 061	965 143	(91 288)	1 070 306	(6 512)	329 237	(519)	9 573 220

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego			Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	
Stan na 1 stycznia 2012 r.		168 411	3 325 401	2 061 378	20 178	825 143	1 066 012		(8 333)	152 716	-	7 610 906
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	(85 379)	-	-	-	-	(85 379)
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2012 r.		168 411	3 325 401	2 061 378	20 178	825 143	980 633	-	(8 333)	152 716	-	7 525 527
Dochody całkowite razem	15							1 193 575	555	341 402	225	1 535 757
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka	39	-	-	-	-	100 000	(100 000)	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	966 012	-	-	(966 012)	-	-	-	-	-
Emisja akcji	37, 38	145	-	-	-	-	-	-	-	-	-	145
Program opcji pracowniczych	43	-	7 676	-	3 689	-	-	-	-	-	-	11 365
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	11 365	-	-	-	-	-	-	11 365
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	7 676	-	(7 676)	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2012 r. przekształcony		168 556	3 333 077	3 027 390	23 867	925 143	(85 379)	1 193 575	(7 778)	494 118	225	9 072 794

Noty przedstawione na stronach 10 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2013	2012 - przekształcone
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		(1 899 191)	3 290 233
Zysk przed opodatkowaniem		1 340 645	1 449 052
Korekty:		(3 239 836)	1 841 181
Zapłacony podatek dochodowy		(428 124)	(375 975)
Amortyzacja	24, 25	161 513	168 589
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej		47 136	(1 732 912)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		(13 253)	(115 842)
Utrata wartości inwestycji w jednostki zależne	23	452	105
Dywidendy otrzymane	7	(61 861)	(35 663)
Przychody odsetkowe (rachunek zysków i strat)	5	(3 631 968)	(4 135 914)
Koszty odsetkowe (rachunek zysków i strat)	5	1 610 638	2 073 966
Odsetki otrzymane		3 946 174	4 339 060
Odsetki zapłacone		(1 409 216)	(1 675 867)
Zmiana stanu należności od banków		(29 765)	19 640
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		204 874	(135 599)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(540 513)	361 801
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		(1 916 359)	(548 995)
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych		(5 796 243)	1 403 530
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(82 819)	146 020
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		1 948 579	(1 706 762)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		2 908 916	3 883 872
Zmiana stanu rezerw		12 245	56 511
Zmiana stanu innych zobowiązań		(170 242)	(148 384)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 899 191)	3 290 233
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		126 161	(133 420)
Wpływy z działalności inwestycyjnej		371 479	38 010
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		3	56
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		752	2 291
Dywidendy otrzymane	7	61 861	35 663
Inne wpływy inwestycyjne		308 863	-
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej		245 318	171 430
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		102 795	1 653
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		142 523	169 777
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		126 161	(133 420)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		(2 379 208)	296 936
Wpływy z działalności finansowej		1 967 402	5 536 375
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków		82 356	84 254
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów		636 430	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych		-	3 414 454
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	30	500 000	-
Z tytułu emisji akcji zwykłych		140	145
Kaucja z tytułu gwarancji emisji euroobligacji		748 476	2 037 522
Wydatki z tytułu działalności finansowej		4 346 610	5 239 439
Spląty kredytów i pożyczek od banków		3 419 251	2 014 391
Spląty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów		239 751	10 542
Wykup dłużnych papierów wartościowych		206 900	2 760 165
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych - zwiększenie zaangażowania		12 000	88 286
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		8 247	10 575
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		421 420	-
Odsetki zapłacone od kredytów otrzymanych od banków oraz od pożyczek podporządkowanych		39 041	355 480
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(2 379 208)	296 936
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		(4 152 238)	3 453 749
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(34 521)	(42 994)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego		7 994 650	4 583 895
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	42	3 807 891	7 994 650

Noty przedstawione na stronach 10 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do sprawozdania finansowego

1. Informacje o mBanku S.A.

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 roku. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

W dniu 22 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmian Statutu Banku wynikających z uchwał nr 26 oraz 27 XXVI Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mBanku S.A., które odbyło się dnia 11 kwietnia 2013 roku. Wraz z rejestracją zmian w Statucie zmiana uległa nazwa Banku z dotychczasowej BRE Bank Spółka Akcyjna na mBank Spółka Akcyjna (w skrócie mBank S.A.).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6419Z „Pozostałe pośrednictwo pieniężne”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną, a także działalność maklerską.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

W ramach bankowości detalicznej mBanku, działalność prowadzą oddziały zagraniczne w Czechach i na Słowacji.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zatrudnienie w mBanku S.A. wynosiło 4 696 etatów - 5 681 osób (31 grudnia 2012 r.: 4 728 etatów; 5 703 osoby).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd mBanku S.A. dnia 3 marca 2014 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły.

2.1. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe mBanku S.A. sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku.

Sprawozdanie finansowe mBanku S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wszystkich kontraktów pochodnych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank. Bank sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF.

Skonsolidowane finansowe Grupy mBanku S.A. za 2013 rok zostało opublikowane w dniu 3 marca 2014 roku.

2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz przychody odsetkowe od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz inwestycyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik należności od banków lub pozostałych klientów.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

Przychody i koszty dotyczące elementu odsetkowego wyniku na instrumentach pochodnych stopy procentowej oraz wynikające z bieżącego naliczania punktów swapowych walutowych instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej wykazywane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej. Do portfela bankowego zalicza się transakcje, które nie są dokonywane w celach handlowych tj. nie mające na celu uzyskania korzyści finansowych w krótkim okresie czasu (do 6 miesięcy) oraz takie, które nie stanowią zabezpieczenia ryzyka wynikającego z operacji zaliczonych do portfela handlowego.

Przychody i koszty odsetkowe dotyczące elementu odsetkowego wyceny z tytułu instrumentów pochodnych zawartych jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej prezentowane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zawartych w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

2.3. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane, są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i uwzględniane w kalkulacji efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Bank nie zachował dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część ryzyka o poziomie zbliżonym jak inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje i opłaty pobierane przez Bank z tytułu wydania, odnowienia i zmiany limitu kart kredytowych i płatniczych, udzielonych gwarancji oraz z tytułu otwarcia, przedłużenia i podwyższenia akredytów rozliczane są metodą liniową.

Prowizje i opłaty pobierane przez Bank z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, realizacji przekazów oraz z tytułu działalności maklerskiej rozpoznawane są w rachunku zysków i strat jednorazowo.

Do wyniku z tytułu opłat i prowizji Bank zalicza także wynagrodzenie uzyskane z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych podmiotów trzecich. W przypadku sprzedaży produktów ubezpieczeniowych, które nie są powiązane z produktami kredytowymi, przychody te są rozpoznawane jednorazowo lub, w przeważającej większości przypadków, rozliczane na bazie miesięcznej.

2.4. Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami

Bank traktuje sprzedawane produkty ubezpieczeniowe jako powiązane z kredytami w szczególności, gdy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany klientowi wyłącznie z kredytem, tj. nie ma możliwości zakupu w Grupie produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu kredytu.

Przychody z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami ujmują się częściowo w przychodach odsetkowych, a częściowo w przychodach prowizyjnych w oparciu o analizę relatywnej wartości godziwej każdego z tych produktów.

Wynagrodzenie zaliczane do przychodów odsetkowych rozliczane jest w czasie w ramach kalkulacji efektywnej stopy procentowej dla powiązanego kredytu. Wynagrodzenie ujmowane w przychodach z tytułu prowizji ujmowane jest częściowo jednorazowo, a częściowo jest liniowo rozkładane w czasie na podstawie analizy stopnia zaawansowania usługi.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane w analogiczny sposób do rozliczania przychodów, z zachowaniem z zasady współmierności przychodów i kosztów. Część kosztów jest traktowana jako element korygujący wyliczenie przychodów odsetkowych przy użyciu efektywnej stopy procentowej, a pozostała część tych kosztów rozpoznawana jest jednorazowo lub jest rozliczana w czasie w ramach kosztów prowizyjnych.

Bank dokonuje również szacunku wynagrodzenia, które będzie w przyszłości zwracane z tytułu wcześniejszego zakończenia umowy ubezpieczeniowej i odpowiednio pomniejsza rozpoznawane przychody odsetkowe lub prowizyjne.

2.5. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji aktywów finansowych decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmują się na dzień rozliczenia transakcji - dzień, w którym Bank dostarcza lub otrzymuje dany składnik aktywów. Zmiany w wartości godziwej pomiędzy datą zawarcia transakcji a datą jej rozliczenia w przypadku aktywów wycenianych w wartości godziwej ujmują się w rachunku zysków i strat lub w innych pozycjach kapitału własnego. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane począwszy od dnia zawarcia transakcji.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Bank traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Bank. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Bank klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj.: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Bank wyznacza całą hybrydową (łączną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową, lub
- jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego (wbudowanych instrumentów pochodnych) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Bank dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej (Nota 2.2), za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.11, ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności (UDTZ) to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Bank zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności, notowane na aktywnym rynku.

W przypadku sprzedaży przez Bank przed terminem zapadalności części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych, w Banku nie było aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na pozostałe całkowite dochody do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w pozostałych dochodach całkowitych wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Bank ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku (patrz Nota 19).

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

2.6. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.7. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według amortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Przesłanki niewykonania zobowiązania klienta wobec Banku podzielono na twarde przesłanki utraty wartości, których zajście jest jednoznaczne z koniecznością klasyfikacji klienta do kategorii default oraz miękkie przesłanki utraty wartości gdzie zajście danego zdarzenia może, ale nie musi, świadczyć o konieczności klasyfikacji klienta do kategorii default.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele może zostać użytych wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwo defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości, powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadza się wszystkie wymagane przepisami procedury Banku i ustala się kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako aktywa dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą – zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.8. Umowy gwarancji finansowych

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.9. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz zakupione z intencją sprzedaży w krótkim terminie papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.10. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie i są ujmowane na dzień przekazania środków.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos/sell buy back*) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenie, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos/buy sell back*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo mBank sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub inwestycyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell buy back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy sell back”.

Pożyczonych przez Bank w transakcjach „buy sell back” papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym a przychody ze sprzedaży uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej, a obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązania wobec klientów. Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach „buy sell back” oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach „sell buy back”.

W wyniku zawierania transakcji „sell buy back” na papierach posiadanych przez Bank, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia, ponieważ Bank zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.11. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego,

który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty). Jeżeli wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, wówczas Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.12.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30: (i), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby sprawozdania finansowego, jeżeli wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Banku; (ii), cena wykonania opcji przedpłaty daje pożyczkodawcy zwrot w kwocie w przybliżeniu równej wartości bieżącej utraconych odsetek za pozostały do końca okres zasadniczej umowy. Utracone odsetki są rezultatem pomnożenia kwoty nominalu objętej przedpłatą, przez różnicę stóp procentowych. Różnica stóp procentowych jest to nadwyżka efektywnej stopy procentowej umowy zasadniczej nad efektywną stopą procentową, którą jednostka uzyskałaby na dzień przedpłaty, gdyby dokonała reinwestycji kwoty nominalu objętej przedpłatą w ramach podobnej umowy obejmującej okres pozostały do końca umowy zasadniczej.

Ocena tego, czy opcja kupna lub sprzedaży jest ściśle powiązana z zasadniczym instrumentem dłużnym, dokonywana jest przed wydzieleniem składnika kapitałowego z zamiennego instrumentu dłużnego zgodnie z MSR 32.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji.

Bank wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Banku, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn.:

- W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Bank dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Bank dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Ze względu na podział instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej oraz zaklasyfikowanych do księgi handlowej, Bank stosuje odmienne podejście do prezentowania przychodów/kosztów odsetkowych dla każdej z tych grup instrumentów pochodnych, które zostało opisane w Nocie 2.2 Przychody i koszty z tytułu odsetek. Pozostały wynik z wyceny do wartości godziwej instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Bank się zabezpiecza.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w pozostałych całkowitych dochodach do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w pozostałych całkowitych dochodach pozostają w pozostałych całkowitych dochodach, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w pozostałych całkowitych dochodach są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- Opcje na kontrakty futur es
- Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Forward Rate Agreement (FRA)
- Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward
- Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- Opcje walutowe

2.12. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

W przypadku transakcji, których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Bank zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), jest rozliczana w czasie. Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.13. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.14. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Wydatki bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe bezpośrednio przypisane do oprogramowania.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Bank wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.15. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25-40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5-15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33-5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5-10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Bank ustala wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.16. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Bank zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Bank wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako

przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Banku, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.17. Odroczony podatek dochodowy

Bank tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną różnicą między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań wykazywaną w sprawozdaniu finansowym a jego wartością podatkową. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmuje się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmianę stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych, leasingu finansowego podatkowo traktowanego jako operacyjny, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego Bank wykazuje w sprawozdaniu finansowym po skompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

Bank ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Bank ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone, chyba że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Bank i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w innych pozycjach kapitału własnego, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.18. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi to finansowe i niefinansowe aktywa przejęte przez Bank w celu rozliczenia przeterminowanych należności kredytowych. Aktywa te wycenia się w momencie początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej i klasyfikuje jako rzeczowe aktywa trwałe, aktywa finansowe lub inne aktywa w zależności od rodzaju aktywów i intencji Banku odnośnie sposobu realizacji korzyści z tych aktywów. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

W późniejszym okresie aktywa przejęte za długi są ujmowane i wyceniane zgodnie z polityką przewidzianą dla aktywów danej kategorii.

2.19. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów ujmuje się, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.20. Leasing

mBank S.A. jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

2.21. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane, nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.22. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia inne świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Bank stosuje zasadę ujmowania zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia dotyczących zmian w założeniach aktuarialnych w pozostałych całkowitych dochodach. Natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki netto od zobowiązania z tytułu określonych świadczeń Bank ujmuje w zysku lub stracie.

Świadczenia oparte na akcjach

Bank prowadzi programy wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi oraz opartych na akcjach jednostki dominującej najwyższego szczebla i rozliczanych w środkach pieniężnych. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi w przypadku transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, lub zobowiązaniami w przypadku transakcji rozliczanej środkami pieniężnymi, opartej na akcjach jednostki dominującej najwyższego szczebla. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala

się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji, lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że będą możliwe do wykorzystania. Zgodnie z MSSF 2, w trakcie trwania programów nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach. W przypadku części programu regulowanego akcjami rozliczanej gotówkowo, do czasu, gdy zobowiązanie wynikające z transakcji opartej na akcjach rozliczanej w środkach pieniężnych zostanie uregulowane, Bank na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia wycenia zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany wartości ujmuje w zysku lub stracie danego okresu.

2.23. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały przypadające na udziały niekontrolujące, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Banku.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

■ Akcje własne

W przypadku nabycia akcji lub udziałów Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

■ Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ogólnego ryzyka,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Ponadto w pozostałym kapitale rezerwowym ujmuje się wycenę opcji pracowniczych.

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

2.24. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana

jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji pieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w pozostałych całkowitych dochodach.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oddziałów zagranicznych przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach.

2.25. Działalność powiernicza

mBank S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

2.26. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Niniejsze sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Bank skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12 i zmiany do MSSF 10, MSSF 11 oraz MSSF 12. W odniesieniu do pozostałych standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym, Bank nie skorzystał z możliwości ich wcześniejszego zastosowania.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują Bank za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2013 roku:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 10, Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 maja 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11 grudnia 2012 roku.

MSSF 10 zastępuje fragmenty *MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* dotyczące terminów i sposobów sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez inwestora oraz eliminuje w całości interpretację *SKI-12 Konsolidacja – Jednostki specjalnego przeznaczenia*.

Celem MSSF 10 jest wypracowanie wspólnej podstawy konsolidacji dla wszystkich jednostek, niezależnie od charakteru podmiotu inwestycji. Uznano, że podstawą taką jest sprawowanie kontroli. Definicja kontroli obejmuje trzy elementy: władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, ekspozycję lub prawo do zwrotów wypracowanych przez ten podmiot oraz zdolność sprawowania władzy przez inwestora nad podmiotem inwestycji w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów. MSSF 10 zawiera szczegółowe wytyczne dotyczące zastosowania zasady sprawowania kontroli w różnych sytuacjach, w tym w odniesieniu do relacji agencyjnych i posiadania potencjalnych praw głosu. W przypadku zmiany faktów lub okoliczności inwestor musi dokonać ponownej oceny swojej zdolności do sprawowania kontroli nad podmiotem inwestycji.

Zastosowanie standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- MSSF 11, Wspólne przedsięwzięcia, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 maja 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11 grudnia 2012 roku.

MSSF 11 zastępuje *MSR 31 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach* oraz interpretację *SKI-13 Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników*. Nowy standard klasyfikuje wspólne przedsięwzięcia jako wspólne operacje (wspólne działanie, w ramach którego strony współkontrolujące posiadają prawa do aktywów i obowiązki dotyczące zobowiązań) lub jako wspólne przedsięwzięcia (wspólna inicjatywa dająca stronom współkontrolującym prawa do jej aktywów netto).

MSSF 11 wymaga rozliczania udziałów we wspólnych przedsięwzięciach tylko metodą praw własności, co eliminuje metodę konsolidacji proporcjonalnej. Istnienie oddzielnego podmiotu prawnego nie jest już warunkiem podstawowym klasyfikacji. Postanowienia przejściowe różnią się w zależności od metody klasyfikacji wspólnych porozumień w ramach MSR 31.

Zastosowanie standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- MSSF 12, Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 maja 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11 grudnia 2012 roku.

Nowy standard nakłada rozszerzone wymogi informacyjne dotyczące udziałów jednostki sprawozdawczej w spółkach zależnych, stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięciach lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji.

Zobowiązuje też do ujawnienia informacji przydatnych dla użytkowników sprawozdania finansowego przy ocenie charakteru posiadanych udziałów i rodzajów związanego z nimi ryzyka oraz oddziaływania tych udziałów na sprawozdanie finansowe.

Zastosowanie standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania

- MSSF 13, Wycena według wartości godziwej, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 maja 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11 grudnia 2012 roku.

Nowy standard doprecyzowuje wartość godziwą, dostarcza wskazówek w zakresie jej określania oraz wprowadza wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Standard nie określa, kiedy wymagana jest wycena w wartości godziwej, a jedynie wymienia różne techniki wyceny, które mogą być wykorzystane do wyznaczenia wartości godziwej, jeżeli wymagają tego inne standardy. Standard ten dotyczy zarówno pozycji finansowych, jak i niefinansowych wycenianych w wartości godziwej.

Zastosowanie standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania. Dodatkowe ujawnienia gdzie jest to wymagane, są zawarte w poszczególnych notach odnoszących się do aktywów i zobowiązań, których wartości godziwe były określone. Hierarchię wartości godziwej przedstawiono w Nocie 3.10.

- MSR 19 (Zmieniony), Świadczenia Pracownicze, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16 czerwca 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię europejską w dniu 5 czerwca 2012 roku.

Zmiany modyfikują metody rozliczania programów zdefiniowanych świadczeń i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Celem wprowadzonych zmian była poprawa jakości sprawozdawczości finansowej świadczeń pracowniczych poprzez: prezentację zmian zobowiązań z tytułu zdefiniowanych świadczeń oraz wartości godziwej aktywów programu w bardziej zrozumiałej formie, eliminację niektórych możliwości prezentacji dopuszczanych przez *MSR 19*, i w ten sposób poprawę porównywalności, doprecyzowanie wymogów, które wcześniej prowadziły do zróżnicowania stosowanych praktyk oraz podniesienie jakości ujawnianych informacji dotyczących ryzyka związanego z programami zdefiniowanych świadczeń.

Zmieniony standard wymaga ujmowania zmian zobowiązań z tytułu zdefiniowanych świadczeń oraz aktywów programu świadczeń w chwili ich powstania, co eliminuje metodę korytarzową i przyspiesza ujmowanie kosztów przeszłego zatrudnienia.

Bank zastosował retrospektywnie MSR 19 Świadczenia pracownicze (zmiany 2011) zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w tym standardzie.

- MSR 27, Jednostkowe Sprawozdania Finansowe został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 maja 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11 grudnia 2012 roku.

Razem z MSSF 10 zastępuje MSR 27 Skonsolidowane i Jednostkowe Sprawozdania Finansowe. Zmianie uległa nazwa standardu. Zmieniony standard dotyczy wyłącznie jednostkowych sprawozdań finansowych. Dotychczasowe wytyczne oraz wymagane ujawnienia dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych pozostają bez zmian.

Zastosowanie standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- MSR 28, Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 maja 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11 grudnia 2012 roku.

Zastępuje MSR 28, *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*. Standard został zmodyfikowany w taki sposób, by odpowiadał postanowieniom MSSF 11 i MSSF 12.

Standard określa wymagania dotyczące stosowania metody praw własności dla rozliczania inwestycji w jednostki stowarzyszone. Standard włącza w swój zakres również interpretację SKI-13 (niepieniężny wkład wspólników do wspólnie kontrolowanej jednostki).

Ze standardu usunięto wymogi ujawnień, ponieważ przeniesiono je do MSSF 12.

Zastosowanie standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 1, Prezentacja Pozycji Pozostałych Całkowitych Dochodów został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16 czerwca 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2012 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 5 czerwca 2012 roku.

Zmiany dotyczą sposobu grupowania składników pozostałych całkowitych dochodów (PCD). Wprowadzone zmiany wymagają podziału pozycji PCD na:

- takie, które w kolejnych okresach zostaną przeniesione do wyniku finansowego,
- takie, które w kolejnych okresach nie zostaną przeniesione do wyniku finansowego.

Standard pozwala prezentować pozycje PCD netto, po odliczeniu podatku lub przed naliczeniem podatku. Jeżeli PCD są prezentowane przed odnośnymi skutkami podatkowymi, podatek będzie musiał być zaalokowany pomiędzy elementami, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego oraz tymi, które nie zostaną przeniesione do wyniku finansowego. Wprowadzone zmiany pozostawiają możliwość prezentacji wyniku finansowego i pozostałych całkowitych dochodów w ramach jednego dokumentu (Sprawozdanie z wyniku finansowego oraz pozostałych całkowitych dochodów) lub w formie dwóch oddzielnych dokumentów.

Bank dokonał retrospektywnych zmian w prezentacji innych całkowitych dochodów prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Banku. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wartości całkowitych dochodów Banku.

- Zmiany do MSSF 7, Ujawnienia - Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16 grudnia 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 13 grudnia 2012 roku.

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji, które mają pomóc inwestorom oraz innym użytkownikom sprawozdań finansowych w lepszej ocenie wpływu lub potencjalnego wpływu kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych na sytuację finansową jednostki. Standard wymaga ujawnień ilościowych i jakościowych dotyczących aktywów i zobowiązań finansowych

podlegających kompensacie. Na koniec okresu sprawozdawczego jednostka jest zobowiązana do ujawniania szczegółowych informacji ilościowych, oddzielnie dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, w formie tabelarycznej.

Zastosowanie zmienionego standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Poprawki do MSSF 2009 – 2011, zmieniające 5 standardów, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 17 maja 2012 r. i obowiązują w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2013 lub po tej dacie.

Wprowadzone poprawki mają na celu uproszczenie procesu przechodzenia na MSSF, jak również wyjaśnienie lub eliminację przypadkowych niespójności w dotychczas opublikowanych standardach.

Zastosowanie zmienionych standardów nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

MSR 1 Wyjaśnienie dotyczące wymogu danych porównawczych (zmiana)

Zmiany te wyjaśniają różnicę pomiędzy dobrowolnymi dodatkowymi danymi porównawczymi i minimalnymi wymaganiami dotyczącymi danych porównawczych. Bank musi pokazywać dane porównawcze w dodatkowych notach objaśniających, gdy dobrowolnie udostępnia dane porównawcze za dodatkowy okres porównawczy w stosunku do wymaganego minimum jednego okresu porównawczego. Zmiany precyzują, że w sprawozdaniu z sytuacji finansowej/ bilansowi na początek okresu porównawczego (na dzień 1 stycznia 2012 roku w przypadku Banku), przedstawionemu ze względu na retrospektywne przekształcenia lub przeklasyfikowania pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej/ bilansie nie muszą towarzyszyć dane porównawcze w dodatkowych notach objaśniających. W rezultacie Bank nie przedstawił danych porównawczych w dodatkowych notach objaśniających na dzień 1 stycznia 2012 roku. Zmiana ta dotyczy wyłącznie prezentacji i nie ma wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku.

- Zmiany do MSR 36, Ujawnienia dotyczące wartości odzyskiwalnej dla aktywów niefinansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 maja 2013 r. i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Standard wprowadza w stosunku do aktywów niefinansowych obowiązek ujawniania wartości odzyskiwanej każdego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego przypisana wartość firmy lub wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania jest znacząca w porównaniu z całkowitą wartością firmy lub wartościami niematerialnymi o nieokreślonym okresie użytkowania, tj. nie tylko tego, w stosunku do którego został ujęty lub odwrócony odpis z tytułu utraty wartości.

Zastosowanie zmienionego standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Kredyty rządowe (zmiany do MSSF 1), dotyczące kredytów rządowych zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w marcu 2012 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie.

Zmiany, dotyczące kredytów i pożyczek rządowych otrzymanych przez jednostkę na preferencyjnych warunkach (stopa procentowa poniżej rynkowej), umożliwiają sporządzającym sprawozdanie według MSSF po raz pierwszy zwolnienie z pełnego retrospektywnego ujęcia księgowego tych transakcji. Zmiany wprowadzają zatem takie samo zwolnienie dla sporządzających sprawozdanie według MSSF po raz pierwszy jakie mają pozostałe jednostki.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- Zmiany do MSR 32, Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16 grudnia 2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 13 grudnia 2012 roku.

Celem wprowadzenia zmian jest wyeliminowanie niespójności w stosowaniu wymogów dotyczących zasad kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych.

Zmiany wprowadzone do standardu doprecyzowują kryteria, które muszą być spełnione przez jednostkę, aby mogła ona dokonać kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych w bilansie, poprzez:

- rozwińnięcie znaczenia terminu „posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty” oraz
- wyjaśnienie, kiedy niektóre mechanizmy rozliczeń brutto mogą być uznane za równoważne z rozliczeniami netto aktywów i zobowiązań finansowych.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 39, Odnowienie instrumentów pochodnych i kontynuacja Rachunkowości zabezpieczeń, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 27 czerwca 2013 r. i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Zmieniony MSR 39 wprowadził zwolnienie z konieczności zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do instrumentu pochodnego, który został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w istniejącej relacji zabezpieczającej, jeżeli instrument pochodny został odnowiony z centralną izbą rozliczeniową w wyniku zmian w przepisach prawnych lub regulacji prawnych oraz spełnia określone kryteria.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27, Jednostki Inwestycyjne, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 31 października 2012 r. i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 20 listopada 2013 roku.

Zmiany definiują podmiot inwestycyjny i wprowadzają zwolnienie z obowiązku konsolidacji jednostek kontrolowanych przez podmiot inwestycyjny. Zmiany te wymagają, aby jednostka inwestycyjna wyceniała te spółki, nad którymi sprawuje kontrolę w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zgodnie z IFRS 9 Instrumenty Finansowe w swoich skonsolidowanych i jednostkowych sprawozdaniach finansowych. Zmiany wprowadzają również nowe wymogi w zakresie ujawnień dla jednostek inwestycyjnych w MSSF 12 i MSR 27.

Bank nie spełnia definicji podmiotu inwestycyjnego, zatem zastosowanie standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 9, Instrumenty finansowe Część 1: Klasyfikacja i wycena, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12 listopada 2009 r. i zastępuje te części MSR 39, które dotyczą klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych. W dniu 28 października 2010 r. MSSF 9 został uzupełniony o problematykę klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych. Nowy standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2015 r. lub po tej dacie.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Bank uważa, że zastosowanie standardu w zakresie klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych będzie miało wpływ na prezentację tych instrumentów w sprawozdaniu finansowym.

Rzeczywisty wpływ zastosowania MSSF 9 będzie możliwy do oszacowania po opublikowaniu ostatecznej, kompletnej wersji standardu.

- **MSSF 14, Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe**, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 30 stycznia 2014 r. i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie.

Standard zezwala jednostce stosującej Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy na kontynuację stosowania, zarówno przy pierwszym zastosowaniu MSSF jak i w kolejnych sprawozdaniach finansowych, dotychczasowych zasad rachunkowości odnośnie ujmowania, wyceny, utraty wartości oraz zaprzestania rozpoznawania regulacyjnych rozliczeń międzyokresowych. Standard wymaga ujawnień sald regulacyjnych rozliczeń międzyokresowych w osobnych pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej, ujawniania zmiany stanu sald na tych kontach w oddzielnej pozycji rachunku zysków i strat oraz całkowitych dochodach. Wymagane są również ujawnienia dotyczące natury, ryzyk oraz stawki regulacyjnej, która spowodowała ujęcie sald na kontach regulacyjnych rozliczeń międzyokresowych.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- **MSR 19 (Zmieniony), Programy określonych świadczeń: składki pracownicze**, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 21 listopada 2013 r. i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2014 r. lub po tej dacie.

Poprawka do standardu odnosi się jedynie do składek na programy określonych świadczeń wnoszonych przez pracowników lub strony trzecie. Celem zmiany do standardu jest wyjaśnienie i uproszczenie wymogów rachunkowych dotyczących składek niezależnych od okresu zatrudnienia pracowników, tj. składki stanowiące stały procent wynagrodzenia, stałą kwotę w okresie zatrudnienia oraz składki zależne od wieku pracownika. Zgodnie ze zmianą do standardu składki takie powinny być ujmowane jako zmniejszenie kosztu zatrudnienia w okresie, w którym pracownik wykonuje pracę, zamiast przypisywanie składek do okresów zatrudnienia.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- **KIMSF 21, Opłaty**, została opublikowana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 20 maja 2013 r. i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Wydana interpretacja ma na celu uregulowanie momentu ujęcia zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej wykazywanych zgodnie z MSR 37 oraz zobowiązań do uiszczenia opłaty publicznej, których termin i kwoty są pewne w sprawozdaniu finansowym, nie odnosząc się czy zobowiązanie do uiszczenia opłaty skutkuje powstaniem składnika aktywów czy kosztu.

Bank uważa, że zastosowanie KIMSF 21 nie będzie miało wpływu na łączny poziom rozpoznawanych kosztów opłat w roku obrotowym, natomiast może mieć wpływ na poziom rozpoznawanych tego typu kosztów w poszczególnych kwartałach roku obrotowego.

- **Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 oraz MSSF 12 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe, Wspólne porozumienia oraz Udziały w innych jednostkach: ujawnianie informacji: Wytyczne zastosowania**, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 31 października 2012 r. i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2014 lub po tej dacie.

Zmiany definiują datę pierwszego zastosowania MSSF 10 jako początek rocznego okresu sprawozdawczego, w którym po raz pierwszy zastosowano ten standard. Precyzują również brak konieczności dokonywania korekt za poprzednie okresy, jeżeli wniosek konsolidacyjny wyciągnięty na dzień zastosowania MSSF 10 po raz pierwszy będzie odpowiadał wnioskowi na bazie MSR 27/SKI 12. Ponadto, zmiany te doprecyzowują dodatkowe zwolnienia w okresie przechodzenia na MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 w zakresie ograniczania wymogu przedstawiania skorygowanych danych porównawczych do okresu bezpośrednio poprzedzającego.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania

- **Poprawki do MSSF 2010 – 2012**, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 grudnia 2013 r. i obowiązują w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2014 r. lub po tej dacie.

W trakcie cyklu wprowadzono zmiany do następujących standardów: MSSF 2 w zakresie zmiany definicji „warunku nabywania uprawnień” oraz „warunku rynkowego” oraz dodania definicji „warunku

świadczenia usług” oraz „warunku związanego z dokonaniem gospodarczymi jednostek”, MSSF 3 w zakresie doprecyzowania klasyfikacji warunkowej zapłaty przez jednostkę przejmującą, MSSF 8 w zakresie obowiązku ujawniania informacji na temat osądów kierownictwa związanych z kryteriami przy agregowaniu segmentów operacyjnych oraz ujawnianiu uzgodnienia sumy aktywów segmentów sprawozdawczych z całkowitą sumą aktywów, MSSF 13 w zakresie wyjaśnienia wątpliwości w odniesieniu do możliwości uproszczonej wyceny należności i zobowiązań krótkoterminowych z pominięciem efektu dyskontowego w przypadku gdy efekt niedyskontowania jest niematerialny, MSR 16 oraz MSR 38 w zakresie proporcjonalnego przeliczenia wartości skumulowanego umorzenia środka trwałego bądź wartości niematerialnej w sytuacji, gdy składnik środków trwałych bądź wartości niematerialnych podlega przeszacowaniu, zmiany do MSR 24 w zakresie identyfikacji jednostki powiązanej zapewniającej jednostce sprawozdawczej lub podmiotowi dominującemu usługi kluczowego personelu kierowniczego.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- Poprawki do MSSF 2011 – 2013, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 grudnia 2013 r. i obowiązują w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2014 lub po tej dacie.

W trakcie cyklu wprowadzono zmiany do następujących standardów: MSSF 1 w zakresie doprecyzowania zastosowania wybranych obowiązujących MSSF przez jednostkę stosującą MSSF po raz pierwszy, MSSF 3 w zakresie eliminacji z jego zakresu rachunkowego ujęcia tworzenia wspólnych ustaleń umownych zdefiniowanych w MSSF 11 w sprawozdaniu finansowym takiego wspólnego ustalenia umownego, MSSF 13 w zakresie doprecyzowania wyjątku pozwalającego na ustalenie wartości godziwej grupy aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na podstawie ceny którą by otrzymano za doprowadzenie do sprzedaży pozycji dłuższej netto lub przeniesienia pozycji krótkiej netto w przypadku ekspozycji na konkretne ryzyko, MSR 40 w zakresie doprecyzowania relacji między MSSF 3 i MSR 40 dotyczącej klasyfikacji nieruchomości jako inwestycyjnej lub użytkowanej przez właściciela.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.27. Dane porównawcze

W 2013 roku Bank wprowadził niżej opisane zmiany zasad rachunkowości, które spowodowały przekształcenie danych porównawczych zamieszczonych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

a) Zyski i straty aktuarialne

W 2013 roku Bank wprowadził zmianę zasad rachunkowości w zakresie prezentacji zysków lub strat aktuarialnych z wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia. Na podstawie zapisów zmienionego MSR 19 Bank wprowadził zasadę trwałego ujmowania zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w pozostałych całkowitych dochodach, a nie jak dotychczas w rachunku zysków i strat.

Dokonane z tego tytułu przekształcenie danych porównawczych za rok 2012 spowodowało zmniejszenie zysku netto za rok 2012 o kwotę 225 tysięcy złotych oraz zwiększenie zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia, wykazywanych w ramach innych pozycji kapitałów, o taką samą kwotę. Korekta nie miała wpływu na łączną wysokość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2012 roku.

b) Rozpoznawanie przychodów i kosztów dotyczących sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dołączonych do kredytów

W 2013 roku, Bank wprowadził zmiany zasad rachunkowości w zakresie rozpoznawania przychodów i kosztów dotyczących sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dołączonych do kredytów.

Ponieważ zakup produktów ubezpieczeniowych dołączonych do kredytów przez klientów Banku jest zawsze dobrowolny, w roku 2012 i wcześniej Bank traktował takie ubezpieczenia jako odrębne produkty, a przychody ze sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dołączonych do kredytów były w większości przypadków rozpoznawane jako przychody jednorazowe. Jednocześnie w przypadkach, w których dla wybranych produktów i wybranych kanałów sprzedaży występowały koszty pośrednictwa związane ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych, Bank traktował takie koszty jako koszty związane ze sprzedażą kredytów. W rezultacie, w przypadkach, w których występowały koszty pośrednictwa, były one traktowane jako element wyliczenia efektywnej stopy procentowej dla kredytów.

W 2013 roku, także w wyniku przekazanych w grudniu 2013 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego szczegółowych wytycznych, Bank zweryfikował swoje podejście w zakresie rozpoznawania przychodów z produktów bancassurance i zastosował się do wspomnianych wytycznych. W wyniku tej zmiany Bank przyjął zalecaną definicję produktów powiązanych i zastosował retrospektywnie zasadę ujmowania przychodów z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dołączonych do kredytów w podziale na przychody odsetkowe i przychody prowizyjne w oparciu o analizę relatywnej wartości godziwej każdego z tych produktów. Wynagrodzenie zaliczane do przychodów odsetkowych rozliczane jest w czasie w ramach kalkulacji efektywnej stopy procentowej dla powiązanego kredytu. Wynagrodzenie ujmowane w przychodach z tytułu opłat i prowizji ujmowane jest częściowo jednorazowo a częściowo jest liniowo rozkładane w czasie na podstawie analizy stopnia zaawansowania usługi. Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane w analogiczny sposób do przychodów. Oznacza to, że część kosztów traktowana jest jako element korygujący wyliczenie przychodów odsetkowych przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pozostała część tych kosztów rozpoznawana jest jednorazowo lub też rozliczana jest czasie w ramach kosztów prowizyjnych. Bank dokonuje również szacunku wynagrodzenia, które będzie w przyszłości zwracane z tytułu wcześniejszego zakończenia umowy ubezpieczeniowej i odpowiednio pomniejsza rozpoznawane przychody odsetkowe lub prowizyjne.

Dokonane z tego tytułu przekształcenie danych porównawczych za rok 2012 spowodowało zmniejszenie zysku netto za rok 2012 o kwotę 5 684 tysięcy złotych oraz zmniejszenie łącznej wysokości kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2012 roku o kwotę 91 063 tysięcy złotych. Wprowadzone zmiany zasad rachunkowości spowodowały zmniejszenie łącznej wysokości kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2013 roku o kwotę 88 708 tysięcy złotych w stosunku do poziomu kapitałów własnych, które zostałyby wykazane, gdyby nadal obowiązywało podejście księgowe stosowane do końca 2012 roku.

Wpływ wprowadzonych w 2013 roku zmian zasad rachunkowości na prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym dane porównawcze dla odpowiednich okresów sprawozdawczych przedstawiają poniższe zestawienia.

Przekształcenia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej mBanku S.A.

AKTYWA	31.12.2012 przed przekształceniem	Korekty	31.12.2012 po przekształceniu	01.01.2012 przed przekształceniem	Korekty	01.01.2012 po przekształceniu
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	62 100 314	(112 424)	61 987 890	61 663 992	(105 406)	61 558 586
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	127 505	21 361	148 866	63 194	20 027	83 221
Pozostałe pozycje aktywów	35 921 157	-	35 921 157	32 168 246	-	32 168 246
AKTYWA RAZEM	98 148 976	(91 063)	98 057 913	93 895 432	(85 379)	93 810 053
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY						
Zobowiązania razem	88 985 119	-	88 985 119	86 284 526	-	86 284 526
Kapitały						
Kapitał podstawowy:	3 501 633	-	3 501 633	3 493 812	-	3 493 812
Zyski zatrzymane	5 175 884	(91 288)	5 084 596	3 972 711	(85 379)	3 887 332
- Wynik finansowy z lat ubiegłych	3 976 400	(85 379)	3 891 021	3 972 711	(85 379)	3 887 332
- Wynik roku bieżącego	1 199 484	(5 909)	1 193 575	-	-	-
Inne pozycje kapitału własnego	486 340	225	486 565	144 383	-	144 383
Kapitały razem	9 163 857	(91 063)	9 072 794	7 610 906	(85 379)	7 525 527
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	98 148 976	(91 063)	98 057 913	93 895 432	(85 379)	93 810 053

mBank S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok

(w tys. zł)

Przekształcenia w rachunku zysków i strat mBanku S.A.

za okres	od 01.01.2012 do 31.12.2012 przed przekształceniem	Korekty	od 01.01.2012 do 31.12.2012 po przekształceniu
Przychody z tytułu odsetek	4 089 597	46 317	4 135 914
Koszty odsetek	(2 073 614)	(352)	(2 073 966)
Wynik z tytułu odsetek	2 015 983	45 965	2 061 948
Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 068 839	(57 074)	1 011 765
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(378 429)	3 740	(374 689)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	690 410	(53 334)	637 076
Przychody z tytułu dywidend	35 663	-	35 663
Wynik na działalności handlowej	344 897	-	344 897
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz inwestycjach w jednostki zależne i stowarzyszone	149 850	-	149 850
Pozostałe przychody operacyjne	75 029	-	75 029
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(383 735)	-	(383 735)
Ogólne koszty administracyjne	(1 206 956)	74	(1 206 882)
Amortyzacja	(168 589)	-	(168 589)
Pozostałe koszty operacyjne	(96 205)	-	(96 205)
Wynik działalności operacyjnej	1 456 347	(7 295)	1 449 052
Zysk brutto	1 456 347	(7 295)	1 449 052
Podatek dochodowy	(256 863)	1 386	(255 477)
Zysk netto	1 199 484	(5 909)	1 193 575
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	28,48		28,34
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	28,45		28,31

Przekształcenia w sprawozdaniu z całkowitych dochodów mBanku S.A.

za okres	od 01.01.2012 do 31.12.2012 przed przekształceniem	Korekty	od 01.01.2012 do 31.12.2012 po przekształceniu
Zysk netto	1 199 484	(5 909)	1 193 575
Pozostałe dochody całkowite netto, w tym:	341 957	225	342 182
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (netto)	555	-	555
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	341 402	-	341 402
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (netto)	-	225	225
Dochody całkowite netto, razem	1 541 441	(5 684)	1 535 757

Przekształcenia w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych mBanku S.A.

za okres	od 01.01.2012 do 31.12.2012 przed przekształceniem	Korekty	od 01.01.2012 do 31.12.2012 po przekształceniu
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	3 290 233	-	3 290 233
Zysk przed opodatkowaniem	1 456 347	(7 295)	1 449 052
Korekty:	1 833 886	7 295	1 841 181
Zapłacony podatek dochodowy	(375 975)	-	(375 975)
Amortyzacja	168 589	-	168 589
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej	(1 732 912)	-	(1 732 912)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej	(115 842)	-	(115 842)
Utrata wartości aktywów finansowych	105	-	105
Dywidendy otrzymane	(35 663)	-	(35 663)
Przychody odsetkowe (rachunek zysków i strat)	(4 089 597)	(46 317)	(4 135 914)
Koszty odsetkowe (rachunek zysków i strat)	2 073 614	352	2 073 966
Odsetki otrzymane	4 285 726	53 334	4 339 060
Odsetki zapłacone	(1 675 793)	(74)	(1 675 867)
Zmiana stanu należności od banków	19 640	-	19 640
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	(135 599)	-	(135 599)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	361 801	-	361 801
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(548 995)	-	(548 995)
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych	1 403 530	-	1 403 530
Zmiana stanu pozostałych aktywów	146 020	-	146 020
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(1 706 762)	-	(1 706 762)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 883 872	-	3 883 872
Zmiana stanu rezerw	56 511	-	56 511
Zmiana stanu innych zobowiązań	(148 384)	-	(148 384)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 290 233	-	3 290 233
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(133 420)	-	(133 420)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	296 936	-	296 936
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	3 453 749	-	3 453 749
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(42 994)	-	(42 994)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	4 583 895	-	4 583 895
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	7 994 650	-	7 994 650

Powyżej opisane i zaprezentowane w zestawieniach zmiany danych porównawczych zostały uwzględnione w niniejszym sprawozdaniu finansowym we wszystkich notach, których te zmiany dotyczyły.

2.28. Segmenty działalności

Dane dotyczące segmentów działalności zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy mBanku S.A. za 2013 rok, sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, opublikowanym w dniu 3 marca 2014 roku.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

mBank zarządza ryzykiem w oparciu o wymagania nadzorcze oraz najlepsze praktyki rynkowe, formułując strategię, polityki oraz wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem. Funkcje i zadania związane z zarządzaniem ryzykiem występują na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej. Począwszy od Rady Nadzorczej a na jednostkach biznesowych Grupy skończywszy. Zarządzanie ryzykiem jest ujęte w jednolity proces realizowany przez wyspecjalizowane jednostki organizacyjne.

3.1. Podział ról w procesie zarządzania ryzykiem

W Banku, zgodnie ze Strategią Grupy na lata 2012-2016 „Jeden Bank dla Klientów i Pracowników”, zatwierdzoną przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą, przeprowadzono proces modernizacji struktury organizacyjnej obszaru zarządzania ryzykiem w celu odzwierciedlenia podejścia do myślenia klientem i zintegrowanej odpowiedzialności za wszystkie rodzaje ryzyka.

Koncepcja zarządzania ryzykiem w Grupie mBanku została oparta na formule trzech linii obrony, odzwierciedlających odpowiednio:

- **Podstawową odpowiedzialność Biznesu za ryzyko** - zarządzanie ryzykiem przez operacje Biznesu;
- **Odpowiedzialność obszaru ryzyka** - rozumianą jako definiowanie procesów, wsparcie metodologiczne, podejmowanie decyzji biznesowych, a także pomiar, ograniczanie, monitorowanie, raportowanie podejmowanego przez Grupę ryzyka. Omawiana linia obrony zapewnia niezależny nadzór nad „podstawową odpowiedzialnością Banku za ryzyko”;
- **Rolę audytu wewnętrznego** - zdefiniowaną jako zapewnienie niezależnej oceny Biznesu oraz ryzyka;

Obszar odpowiedzialności ryzyka koncentruje się wokół następujących zagadnień, stanowiących filary wspierające zarządzania strukturą organizacyjną:

- **MYŚLENIE KLIENTEM** - zrozumienie potrzeb klientów obszaru ryzyka;
- **JEDNO RYZYKO** - zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem oraz odpowiedzialność wobec klientów za wszystkie rodzaje ryzyka zdefiniowane w Katalogu Ryzyka;
- **RYZYSKO A STOPA ZWROTU** - wspieranie Biznesu w procesie podejmowania decyzji oraz określanie przez Bank apetytu na ryzyko na bazie długoterminowej relacji ryzyka do stopy zwrotu.

Strategia Jednego Banku, która jest realizowana w latach 2012-2016, została uzupełniona w roku 2013 o dodatkową inicjatywę zatytułowaną: „Podejście do zarządzania ryzykiem”, za której realizację odpowiada obszar zarządzania ryzykiem. Zakłada ona szereg projektów, podzielonych na 5 grup tematycznych:

- Wzmocnienie dialogu biznes-ryzyko,
- Przegląd definicji apetytu na ryzyko,
- Usprawnienie procesu kredytowego,
- Wzmocnienie kompetencji pracowników obszaru ryzyka,
- Uproszczenie i integracja struktury IT obszaru ryzyka.

Jednym z efektów dotychczasowych prac realizowanych przez obszar zarządzania ryzykiem w ramach Strategii Jednego Banku jest powołanie z początkiem roku 2014 Forum Ryzyka, na które składają się następujące komitety stanowiące platformę decyzyjno-komunikacyjną będącą emanacją idei wzmocnienia dialogu biznes-ryzyko:

- Komitet Ryzyka Bankowości Detalicznej (KRD),
- Komitet Ryzyka Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej (KRK),
- Komitet Ryzyka Rynków Finansowych (KRF).

Organy Banku:

- **Rada Nadzorcza** poprzez **Komisję ds. Ryzyka** sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku w zakresie podejmowania ryzyka, w tym zatwierdza Strategię Zarządzania Ryzykiem oraz nadzoruje jej wykonanie.
- **Zarząd Banku** określa Strategię Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku S.A. oraz odpowiada za wyznaczenie i wdrożenie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, a także ich spójność ze Strategią Zarządzania Ryzykiem. Zarząd określa także strukturę organizacyjną Banku, zapewniającą rozdzielenie funkcji poszczególnych jednostek, wskazuje ich zadania oraz zakres odpowiedzialności.

Dyrektorzy Banku:

- **Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem** odpowiada za organizację, kształtowanie i realizację procesu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka kredytowego, rynkowego, operacyjnego i płynności w Grupie mBanku.

Komitety:

- **Komitet Ryzyka (do 31 grudnia 2013 roku)**, do którego zadań w szczególności należało ustalanie zasad identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz ustalanie strategicznych limitów ryzyka.

Od 1 stycznia 2014 roku rolę Komitetu Ryzyka przejęło Forum Biznesu i Ryzyka Grupy mBanku, działające w charakterze platformy decyzyjno-komunikacyjnej dla obszaru zarządzania ryzykiem oraz poszczególnych linii biznesowych, składające się z:

- **Komitetu Ryzyka Bankowości Detalicznej,**
- **Komitetu Ryzyka Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej,**
- **Komitetu Ryzyka Rynków Finansowych.**

Komitety te realizują w szczególności następujące zadania:

- podejmowanie decyzji lub wydawanie rekomendacji dotyczących:
 - zasad zarządzania ryzykiem dla produktów będących w ofercie oraz wprowadzanych do oferty linii biznesowej oraz poszczególnych segmentów klientów,
 - apetytu na ryzyko linii biznesowej, definicji i wartości limitów ryzyka w odniesieniu do działalności linii biznesowej,
- określanie priorytetów i kierunków zmian organizacji procesów i narzędzi oceny ryzyka,
- ocena, na podstawie dostarczanych raportów i informacji:
 - jakości oraz efektywności portfeli transakcji lub segmentów klientów,
 - ryzyka operacyjnego i innych ryzyk niefinansowych oraz zatwierdzanie/inicjowanie planów naprawczych,
 - jakości danych używanych do oceny ryzyka oraz do wyliczania wymogu kapitałowego,
 - wczesnych symptomów ryzyka i zatwierdzanie/inicjowanie działań prewencyjnych.
- **Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy mBanku (ALCO)**, do którego zadań w szczególności należy ustalanie strategii Banku odnośnie struktury aktywów i pasywów oraz zobowiązań i pozycji pozabilansowych w celu optymalizacji alokacji funduszy.
- **Komitet ds. Zarządzania Kapitałem**, do którego zadań w szczególności należy zarządzanie kapitałem, w tym rekomendowanie Zarządowi Banku działań w zakresie zarządzania kapitałem, poziomu i struktury kapitałów oraz zwiększenia efektywności wykorzystania kapitału, a także rekomendacja projektów procedur wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego.
- **Komitet ds. Zarządzania Jakością Danych na potrzeby wyliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego Banku (AIRB; do 31 grudnia 2013 roku)**, do którego zadań w szczególności należało tworzenie warunków dla wdrożenia i rozwoju efektywnego systemu zarządzania jakością danych dotyczących portfela kredytowego w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami zaawansowanej metody wewnętrznych ratingów (AIRB) stosowanej do kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.
- **Komitet ds. Jakości Danych i Rozwoju Systemów Informacyjnych (od 1 stycznia 2014 roku)**, realizujący zadania oraz posiadający uprawnienia decyzyjne w zakresie zasad i struktury funkcjonowania systemu zarządzania jakością danych, zatwierdzania standardów działania dotyczących zarządzania danymi, przeprowadzania oceny skuteczności systemu zarządzania jakością danych, inicjowania działań mających na celu poprawę jakości danych w skali całego Banku, w szczególności z uwzględnieniem potrzeb związanych z wyliczaniem regulacyjnego wymogu kapitałowego Banku wg metody AIRB.

- **Komitet Kredytowy Zarządu Banku (KKZB)**, do którego zadań w szczególności należy:
 - podejmowanie decyzji kredytowych w odniesieniu do przedsiębiorstw zgodnie z macierzą decyzyjną uzależnioną od ratingu i kwoty zaangażowania,
 - podejmowanie decyzji dotyczących konwersji długu na udziały, akcje, itp.,
 - podejmowanie decyzji dotyczących przejęcia nieruchomości w zamian za dług,
 - podejmowanie wszelkich innych decyzji wykraczających poza kompetencje organów decyzyjnych niższych szczebli.
- **Komitet Polityki Kredytowej Bankowości Detalicznej (KPK; do 31 grudnia 2013 roku)**, do którego zadań w szczególności należało:
 - zatwierdzanie lub zmiana metodyki decyzyjnej dotyczącej przyznawania produktów kredytowych bankowości detalicznej,
 - podejmowanie decyzji o dopuszczeniu lub zaprzestaniu sprzedaży produktu kredytowego,
 - monitorowanie jakości i rentowności portfela produktów kredytowych oraz podejmowanie decyzji dotyczących działań w przypadku zaistnienia negatywnych zjawisk związanych z jakością i rentownością tego portfela.

Od 1 stycznia 2014 roku zadania KPK przejął Komitet Ryzyka Bankowości Detalicznej wchodzący w skład Forum Biznesu i Ryzyka Grupy mBanku.

- **Komitet Kredytowy Bankowości Detalicznej (KKD), do którego zadań w szczególności należy:**
 - podejmowanie jednostkowych decyzji kredytowych w odniesieniu do klientów detalicznych w sytuacji, gdy łączne zaangażowanie wobec klienta, kwota transakcji lub ustalone dla klienta/transakcji wartości parametrów ryzyka AIRB (PD/LGD/EL) osiągają określony poziom zarezerwowany dla tego szczebla decyzyjnego,
 - podejmowanie decyzji o przyznaniu, zmianie lub odebraniu kompetencji do podejmowania decyzji poszczególnym pracownikom Banku.

Pozostałe jednostki:

1. Jednostki organizacyjne obszaru zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania na poziomie strategicznym i funkcja kontroli ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności, operacyjnego i ryzyka modeli wykorzystywanych do kwantyfikacji wymienionych rodzajów ryzyka jest realizowana w ramach obszaru zarządzania ryzykiem nadzorowanego przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. Poniższy schemat prezentuje strukturę organizacyjną tego obszaru:

Poszczególne jednostki mają ściśle określone role w procesie identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka, w tym oceny indywidualnego ryzyka kredytowego klientów oraz określania reguł selekcji klientów. Jednostki te opracowują w ramach swoich kompetencji metodologie i systemy wspierające wymienione obszary. Zadaniem jednostek kontroli ryzyka jest także raportowanie o ryzyku i wsparcie naczelnich organów Banku.

Departament Ryzyka Detalicznego:

- opracowywanie zasad i procesów zarządzania ryzykiem,
- akceptacja produktów bankowości detalicznej, z uwzględnieniem wpływu na różne typy ryzyka oraz wymogi kapitałowe,
- tworzenie raportów dla potrzeb monitorowania zasad zarządzania ryzykiem,
- rozwój i zarządzanie systemami wspierającymi proces oceny ryzyka i podejmowania decyzji,
- opracowywanie zasad podejmowania decyzji kredytowych,
- podejmowanie decyzji kredytowych (klienci indywidualni i biznesowi),
- administrowanie portfelem kredytowym,
- windykacja i restrukturyzacja, metodyki dla tych procesów,
- przeciwdziałanie nadużyciom kredytowym i kontrola ryzyka operacyjnego w procesie kredytowym.

Departament Oceny Ryzyka Korporacyjnego:

- definiowanie i realizacja polityki kredytowej (z wyłączeniem bankowości detalicznej),
- kontrola i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku i Grupy z wyłączeniem obszaru bankowości detalicznej, w tym w zakresie zaangażowań nadzorowanych, restrukturyzowanych oraz windykowanych przez Departament Restrukturyzacji i Windykacji,
- wczesna identyfikacja klientów non-default zagrożonych utratą perspektywicznej zdolności kredytowej.

Departament Procesów Ryzyka Korporacyjnego:

- organizacja korporacyjnego procesu kredytowego oraz nadzór nad jego realizacją w Banku oraz spółkach Grupy mBanku.
- tworzenie polityki kredytowej Banku w zakresie sektorowego apetytu na ryzyko kredytowe ,
- analiza i raportowanie w zakresie aktywnego zarządzania korporacyjnym ryzykiem kredytowym.
- tworzenie metodyki i monitorowanie jakości modeli ratingowych klientów korporacyjnych, finansowych i detalicznych.
- administrowanie niestandardowymi kredytami w obszarze bankowości korporacyjnej

Departament Ryzyka Rynków Finansowych:

- identyfikacja, pomiar i kontrola ryzyka rynkowego, płynności oraz stopy procentowej księgi bankowej, w tym także opracowywanie propozycji limitów dla wyżej wymienionych rodzajów ryzyk,
- rozwój metod pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka i integracja kontroli ryzyka rynkowego, płynności, stopy procentowej w księdze bankowej w skali Banku oraz Grupy mBanku,
- pomiar i kontrola ryzyka kontrahenta z tytułu transakcji zawartych w obszarze rynków finansowych oraz transakcji pochodnych z klientami banku, a także opracowywanie i rozwój metodologii wyznaczania ekspozycji kredytowej z tytułu transakcji pochodnych,
- zapewnienie adekwatności metodologicznej technik wyceny instrumentów finansowych znajdujących się w portfelach Departamentu Rynków Finansowych, Departamentu Skarbu, Biura Maklerskiego, Departamentu Sprzedaży Rynków Finansowych oraz transakcji mezzanine finance Departamentu Finansowania Strukturalnego i Mezzanine,
- organizacja procesów:
 - dopuszczania do obrotu handlowego instrumentów finansowych zawieranych przez jednostki organizacyjne obszaru rynków finansowych,
 - oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) w zakresie ryzyka rynkowego, płynności oraz stopy procentowej w księdze bankowej,

- pomiaru kapitału ekonomicznego z tytułu ryzyka rynkowego,

oraz nadzór nad realizacją tych procesów.

- kalkulacja oraz monitorowanie wyniku finansowego jednostek organizacyjnych obszaru rynków finansowych,
- niezależna operacyjna kontrola ryzyka generowanego przez Departament Rynków Finansowych, Departament Skarbu i Departament Sprzedaży Rynków Finansowych w ramach prowadzonego obrotu instrumentami finansowymi, w tym w szczególności kontrola:
 - wykorzystania limitów stop-loss,
 - zgodności transakcji zawartych przez pracowników jednostek front-office z warunkami rynkowymi

oraz sprawozdawczość w tym zakresie do Zarządu Banku oraz odpowiednich organów kolegialnych Banku.

Departament Zarządzania Zintegrowanym Ryzykiem i Kapitałem:

- integracja ryzyka i kapitału w ramach ICAAP,
- kontrola adekwatności kapitałowej oraz planowanie i limitowanie kapitału na ryzyko,
- integracja wyceny ryzyka (kapitał ekonomiczny, rezerwy, stress testy),
- integracja niefinansowych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka operacyjnego,
- walidacja modeli ilościowych,
- system kontroli wewnętrznej,
- BION (eng. SREP) – Badanie i Ocena Nadzorcza,
- pomiar efektywności kapitału skorygowanego bazujący na miarach kapitału skorygowanego o ryzyko.

Departament Zarządzania Projektami i Architekturą Ryzyka:

- zarządzanie portfelem projektów Ryzyka
- centrum kompetencji w obszarze zarządzania procesami
- rozwój i optymalizacja architektury procesów Ryzyka
- zarządzanie aplikacjami IT Ryzyka (biznesowe utrzymanie i rozwój)
- zarządzanie danymi Ryzyka i współpraca z Pionem Finansów w zakresie zcentralizowanego systemu informacji zarządczej

Departament Ryzyka Oddziałów Zagranicznych Banku:

- zarządzanie ryzykiem kredytowym bankowości detalicznej, obsługa procesu oceny ryzyka kredytowego i udział w podejmowaniu decyzji kredytowych klientów w oddziałach zagranicznych
- administrowanie i rozliczanie kredytów na rynkach zagranicznych
- obsługa procesu windykacji i sprawowanie kontroli nad ryzykiem operacyjnym w procesie kredytowym dla produktów kredytowych w oddziałach zagranicznych

2. Jednostki organizacyjne spoza obszaru zarządzania ryzykiem odpowiadają za zarządzanie i kontrolę pozostałych rodzajów ryzyka identyfikowanych w działalności Grupy mBanku (ryzyko biznesowe, strategiczne, kapitałowe, reputacji, ubezpieczeniowe, prawne, działania systemów informatycznych, kadrowe i organizacyjne, bezpieczeństwa i braku zgodności).

3. Jednostki biznesowe biorą udział w zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka poprzez uwzględnianie ryzyka w decyzjach biznesowych, przy budowie oferty produktowej oraz w procesie akwizycji klientów. Jednostki te ponoszą ostateczną odpowiedzialność za podejmowanie ryzyka w ramach przyznanych limitów oraz za kształtowanie wyników Banku.

Jednostki kontrolne:

- **Departament Audytu Wewnętrznego (DAW)** dokonuje niezależnego przeglądu procesu identyfikacji, podejmowania, pomiaru, monitoringu i kontroli ryzyka w ramach realizowanej funkcji kontroli i audytu wewnętrznego.
- **Departament Compliance (DC)** odpowiada za tworzenie standardów w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności regulacji wewnętrznych oraz standardów działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa.

3.2. Struktura dokumentacji procesu zarządzania ryzykiem

Realizowana przez Grupę mBanku strategia zarządzania ryzykiem jest odpowiednio udokumentowana i powiązana ze Strategią Grupy mBanku oraz Planem Średniookresowym Grupy mBanku. Dokumentacja strategii zarządzania ryzykiem stanowi istotny element dokumentacji procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Banku i Grupy mBanku (ICAAP).

Strategie i polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka:**1. Strategia Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku S.A.**

Dokument został przyjęty przez Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą i jest powiązana ze Strategią Grupy mBanku oraz Planem Średniookresowym Grupy mBanku.

2. Strategia Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w mBanku S.A. i w Grupie mBanku S.A. (proces ICAAP)

Dokument zawiera opis procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku i w Grupie, w tym jego organizacji oraz zasad ustalania akceptowalnego poziomu ryzyka, zarówno w obszarze bankowości detalicznej, jak i korporacyjnej.

3. Strategia i Polityka Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w mBanku S.A.

Dokument zawiera opis organizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku oraz realizowanej przez Bank polityki w zakresie poszczególnych obszarów ryzyka operacyjnego.

4. Strategia Ryzyka Rynkowego

Dokument zawiera opis procesu zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku, w tym między innymi akceptowalnego poziomu i struktury ryzyka rynkowego.

5. Strategia Zarządzania Ryzykiem Płynności w mBanku S.A.

Dokument zawiera opis procesu zarządzania ryzykiem płynności (zarówno na poziomie strategicznym jak i operacyjnym), opis zasad dotyczących limitowania ryzyka oraz opis planów awaryjnych Banku.

6. Polityka Zgodności w mBanku S.A.

Dokument zawiera opis procesu organizacji zarządzania ryzykiem braku zgodności, w tym roli władz Banku w tym procesie, roli Departamentu Compliance i obowiązków pracowników Banku w realizacji polityki.

7. Polityka Zarządzania Kapitałem Grupy mBanku S.A.

Dokument zawiera opis strategii kapitałowej Grupy mBanku, w tym opis celów kapitałowych i preferowanej struktury kapitału, planu kapitałowego na kolejne lata oraz kapitałowego planu awaryjnego.

Dokumenty wymienione powyżej podlegają corocznemu przeglądowi zgodnie z zasadami opisanymi w dokumencie „Przegląd procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) w Grupie mBanku S.A.”.

8. Limit Book mBanku S.A.

Dokument zawiera opis wystandaryzowanych ram dla procesu i systemu limitów stosowanych w kontroli i zarządzaniu ryzykiem Grupy mBanku zapewniających przełożenie apetytu na ryzyko na konkretne

ograniczenia poziomu ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania banku i spełnienie wymogów regulacyjnych.

Dokumentacja ICAAP:

1. Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego (ICAAP) w mBanku S.A.

Dokument zawiera opis realizowanego w Banku procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego oraz przebiegu poszczególnych elementów tego procesu, w tym:

- identyfikacji i oceny istotności ryzyka,
- zasad kalkulacji i agregacji kapitału wewnętrznego,
- testów warunków skrajnych,
- limitowania kapitału na ryzyko, oraz
- zasad dokonywania przeglądów tego procesu.

2. Zasady wyznaczania kapitału na pokrycie w tym trudno mierzalnych rodzajów ryzyka

3. Koncepcja potencjału pokrycia ryzyka w Grupie mBanku S.A.

4. Zasady Ostrożnego i Stabilnego Zarządzania mBankiem S.A.

Dokument zawiera opis zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem w ramach procesu planowania strategicznego, systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania kapitałem.

3.3. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka

Zarządzanie ryzykiem kredytowym jest zintegrowanym i ciągłym procesem operacyjnym obejmującym działania i decyzje w odniesieniu do poszczególnych indywidualnych transakcji i zaangażowań jak i w ujęciu portfelowym. Bank aktywnie zarządza ryzykiem kredytowym zmierzając do optymalizacji jego poziomu. W tym celu w strukturze Banku oraz spółek zależnych stosuje się jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym oparte między innymi na oddzieleniu funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji sprzedażowych na wszystkich szczeblach do poziomu Zarządu włącznie. Podobnie traktowane jest administrowanie zaangażowaniami niosącymi ryzyko kredytowe, które jest realizowane w obszarze ryzyka oraz w obszarze operacyjnym w pełnej niezależności od funkcji sprzedażowych. Przyjęty model zarządzania ryzykiem w ramach Grupy zakłada uczestnictwo w tym procesie jednostek organizacyjnych Banku wchodzących w skład pionu zarządzania ryzykiem. Podział zadań w tym procesie wygląda następująco:

- **Departament Ryzyka Detalicznego (DRY)** odpowiada za zarządzanie ryzykiem kredytowym oraz innymi rodzajami ryzyka w ramach bankowości detalicznej mBanku (na rynku krajowym oraz w oddziałach zagranicznych), to jest w Czechach i na Słowacji. Głównymi funkcjami operacyjnymi DRY są: ocena ryzyka kredytowego i podejmowanie decyzji kredytowych wobec poszczególnych zaangażowań i transakcji, ograniczanie ryzyka operacyjnego (wyłudzeń kredytowych), nadzór nad zautomatyzowanym procesem kredytowym, administrowanie umowami kredytowymi klientów detalicznych oraz ich monitorowanie, windykacja telefoniczna i windykacja prawna należności kredytowych. Ponadto w Departamencie opracowywane są zasady oceny ryzyka kredytowego i zasady kalkulacji zdolności kredytowej klientów detalicznych. Departament odpowiada również za implementację zasad oceny w narzędziach wspierających podejmowanie decyzji kredytowych, raportuje jakość portfela kredytowego oraz monitoruje jakość danych używanych w procesie oceny ryzyka. W zakresie, w jakim pozwalają na to regulacje zewnętrzne DRY uczestniczy w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym spółek Grupy posiadających w ofercie produkty detaliczne obciążone ryzykiem kredytowym.
- **Departament Oceny Ryzyka Korporacyjnego (DOR)** odpowiada za zarządzanie jakością portfela kredytowego Banku oraz jednostek zależnych Grupy mBanku w odniesieniu do zaangażowań wobec przedsiębiorstw, w tym także względem zaangażowań restrukturyzowanych oraz podlegających restrukturyzacji. Kluczowymi funkcjami realizowanymi przez DOR są: podejmowanie decyzji i rekomendacji w odniesieniu do poszczególnych ekspozycji i transakcji wobec przedsiębiorstw oraz grup przedsiębiorstw będących klientami Banku, dokonywanie oceny i przygotowywanie rekomendacji w odniesieniu do dużych zaangażowań podejmowanych przez spółki zależne Grupy mBanku, monitorowanie struktury zaangażowania portfela ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem struktury branżowej oraz związanego z tym ryzyka koncentracji, wyznaczanie ratingu klienta PD (probability of

default) i ratingu EL (expected loss) w odniesieniu do banków i międzynarodowych instytucji finansowych oraz związanych z tym limitów ekspozycji oraz monitorowanie ich wykorzystania, zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji na poszczególne kraje (ustalanie i monitorowanie wykorzystywania limitów). Zwiększony zakres funkcji kontroli ryzyka kredytowego na poziomie Grupy jest realizowany przez dedykowaną jednostkę organizacyjną, Wydział Operacji Kredytowych – Spółki Grupy, w Departamencie Oceny Ryzyka Korporacyjnego. Głównymi zadaniami Wydziału są: analiza ryzyka kredytowego związanego z nowymi ekspozycjami spółek zależnych Banku, monitorowanie ryzyka kredytowego największych zaangażowań, analiza jakości portfela ryzyka, uczestnictwo w projektach rozwoju i modyfikacji strategii, polityk oraz zasad zarządzania ryzykiem stosowanych przez spółki zależne Banku, nadzór nad planowaniem oraz sposobem zawiązywania i rozwiązywania rezerw, ponadto audyt największych zaangażowań w odniesieniu do wszystkich zobowiązań Grupy.

- **Departament Procesów Ryzyka Korporacyjnego (DPR)** odpowiada za: opracowywanie strategii korporacyjnego ryzyka kredytowego, kształtowanie polityki kredytowej w obszarze bankowości korporacyjnej, opracowywanie przekrojowych analiz portfelowych, w tym branżowych, produktowych, koncentracji zaangażowań; sporządzanie raportów i sprawozdawczości na potrzeby organów nadzoru, organów Banku oraz jednostek organizacyjnych Banku, z zakresu portfela kredytowo-gwarancyjnego Banku oraz spółek Grupy mBanku. DPR opracowuje i wdraża zasady dotyczące przebiegu korporacyjnego procesu kredytowego, monitorując jego efektywność, administruje aplikacjami wspierającymi korporacyjny proces kredytowy oraz wspiera ich użytkowników. W obszarze działania Departamentu pozostaje również rozwój i kontrola jakości modeli ratingowych dla klientów korporacyjnych, finansowych i detalicznych w Banku oraz spółkach Grupy mBanku. Dodatkowo DPR administruje rezerwami na ryzyko kredytowe w obszarze bankowości korporacyjnej, prowadzi rozliczenia i obsługę księgową kredytów i gwarancji udzielonych przez Departament Finansowania Strukturalnego i Mezzanine oraz należności windykowanych będących w portfelu Departamentu Restrukturyzacji i Windykacji.

- **Departament Zarządzania Zintegrowanym Ryzykiem i Kapitałem (DKR)** odpowiada za pomiar utraty wartości należności kredytowych, integrację wyceny ryzyka (kapitał ekonomiczny, stress testy, RWA) oraz walidację modeli.

Podejmowanie decyzji w odniesieniu do ekspozycji kredytowych w obszarze korporacyjnym.

Decyzje kredytowe są zgodnie z przyjętymi zasadami Polityki Ryzyka Kredytowego. Poziom kompetencji decyzyjnych określony jest w postaci macierzy decyzyjnej. Na jej podstawie, w zależności od EL ratingu oraz łącznego zaangażowania klienta/grup podmiotów powiązanych, ustalany jest szczebel organu decyzyjnego odpowiedzialnego za decyzję kredytową. W łącznym zaangażowaniu uwzględnia się również posiadane przez klienta/grupę podmiotów powiązanych zaangażowania w Spółkach Grupy mBanku. Dodatkowo, na podstawie uzyskanej wartości CVaR szczebel decyzyjny może zostać odpowiednio podwyższony do poziomu Zarządu Banku włącznie.

Podejmowanie decyzji w odniesieniu do ekspozycji kredytowych w obszarze detalicznym.

Ze względu na odmienny profil klientów detalicznych, wielkość dopuszczalnych zaangażowań na pojedynczego klienta oraz standaryzację oferowanych produktów, proces podejmowania decyzji jest inny, niż w przypadku klientów korporacyjnych. W znacznej mierze proces decyzyjny jest zautomatyzowany, zarówno w zakresie pozyskiwania danych o kredytobiorcy z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł danych, jak i oceny ryzyka wykonywanej przy użyciu technik scoringowych oraz przy zaaplikowaniu wystandaryzowanych kryteriów decyzyjnych. Obszar uznaniowości dotyczy głównie czynności związanych z weryfikacją dokumentacji kredytowej oraz obsługi ewentualnych odstępstw, kiedy to decyzja podejmowana jest z zastosowaniem właściwych reguł eskalacji poziomu decyzyjnego. W przypadku kredytowania hipotecznego dodatkowo dokonywana jest wycena bieżącej wartości zabezpieczenia oraz dokonywana jest ocena z punktu widzenia zgodności wartości zabezpieczeń z przyjętą polityką kredytową, w tym akceptowanymi poziomami LtV (loan to value). Czynności te w całości wykonywane są przez komórki operacyjne umiejscowione w Departamencie Ryzyka Detalicznego, w pełnej niezależności od funkcji sprzedaży.

- **Departament Ryzyka Rynków Finansowych (DRR)** odpowiada za pomiar ekspozycji na ryzyko rynkowe portfeli jednostek front-office Banku za pomocą miar ryzyka rynkowego: wartości zagrożonej (VaR) oraz wartości testów warunków skrajnych. DRR na bieżąco kontroluje wykorzystanie limitów dla miar ryzyka rynkowego ustanowionych przez Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka mBanku S.A. (od 1 stycznia 2014 roku - Komitet Ryzyka Rynków Finansowych) mBanku oraz zapewnia bieżące i okresowe raportowanie ekspozycji na ryzyko rynkowe dla managerów zarządzających portfelami jednostek front-office Banku, Komitetu Ryzyka mBanku SA (od 1 stycznia 2014 roku - Komitetu Ryzyka Rynków Finansowych), oraz bezpośrednio dla Wiceprezesa Zarządu - Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. Ponadto, DRR prowadzi prace rozwojowe metodologii pomiaru ryzyka rynkowego, ryzyka przedrozliczeniowego transakcji na instrumentach pochodnych oraz opracowuje modele wyceny instrumentów finansowych. Ponadto Departament Ryzyka Rynków Finansowych

zajmuje się ustalaniem i uzgadnianiem wyniku finansowego na transakcjach dokonywanych przez front-office oraz dostarczaniem codziennych informacji dotyczących wycen instrumentów finansowych do obszaru finansów. Wyceny transakcji pochodnych z klientami Banku są również przekazywane do jednostek biznesowych zajmujących się obsługą klientów (obszar inwestycyjny i korporacyjny). Wyceny przygotowywane w DRR są podstawą do zarządzania zabezpieczeniami związanymi z zawartymi transakcjami na instrumentach pochodnych. Departament administruje systemami informatycznymi wykorzystywanymi przez front-office i w tym zakresie do jego kompetencji należy między innymi administracja prawami dla użytkowników, parametryzacja w systemach instrumentów finansowych, a także kontrahentów i emitentów papierów wartościowych oraz zasilanie tych systemów w dane rynkowe. Do kompetencji DRR należy również kontrola wykorzystania limitów kredytowych kontrahenta (obejmujących limity na ryzyko przedrozdliczeniowe, rozliczeniowe oraz limity na ryzyko emitenta i ryzyko kraju) i eskalacja przekroczeń. Ponadto DRR weryfikuje czy transakcje zawierane przez front-office są wykonane po cenach; rynkowych obowiązujących w momencie zawarcia transakcji oraz kontroluje proces modyfikacji i usuwania transakcji z systemów front-office.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma na celu zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku i Grupy do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. Na proces zarządzania płynnością składa się zbiór działań mających na celu identyfikację, pomiar, kontrolowanie, monitorowanie, redukowanie oraz określenie akceptowanego poziomu ekspozycji na ryzyko. W procesie tym można wydzielić, w sensie operacyjnym, dwa podstawowe elementy – składnik obejmujący wszelkie formy zarządzania oraz składnik kontroli i monitorowania ryzyka płynności. Za zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie strategicznym odpowiadają Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka (od 1 stycznia 2014 roku - Komitet Ryzyka Rynków Finansowych) mBanku oraz Zarząd Banku. W procesie kontroli i zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą poniższe jednostki.

- **Departament Obsługi i Rozliczeń Rynków Finansowych (DOF)** – odpowiada za operacyjny nadzór nad prawidłowością przepływów na rachunkach.
- **Departament Skarbu (DS)** odpowiada za zapewnienie środków do rozliczeń na rachunkach Banku, realizację strategicznych zaleceń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami, kształtowanie struktury przyszłych przepływów pieniężnych w ramach limitów nałożonych przez Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka (od 1 stycznia 2014 roku - Komitet Ryzyka Rynków Finansowych) mBanku, utrzymywanie określonych portfeli papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie płynności w ramach limitów nałożonych przez Zarząd Banku, Komitet Ryzyka (od 1 stycznia 2014 roku - Komitet Ryzyka Rynków Finansowych) mBanku oraz Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami. Funkcję wpierającą dla Departamentu Skarbu przy realizacji opisanych wyżej zadań pełnią: Departament Instytucji Finansowych w zakresie aranżacji finansowania od banków krajowych i zagranicznych oraz międzynarodowych instytucji finansowych oraz Departament Rynków Finansowych w zakresie aranżacji emisji papierów dłużnych Banku.
- **Departament Ryzyka Rynków Finansowych (DRR)** odpowiada za kontrolę i bieżące monitorowanie ryzyka płynności Banku na poziomie strategicznym i raportuje do Wiceprezesa Zarządu - Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, do Komitetu Ryzyka (od 1 stycznia 2014 roku - Komitetu Ryzyka Rynków Finansowych) mBanku oraz Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami. Monitoruje płynność finansową w trybie dziennym wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu nadzorczym oraz wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analizy specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych portfeli.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowana jest w mBanku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie mBanku.

- **Departament Zarządzania Zintegrowanym Ryzykiem i Kapitałem (DKR)** odpowiada za proces kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego w Banku i Grupie mBanku. Przez ryzyko operacyjne mBank rozumie możliwość poniesienia straty wynikającą z nieadekwatnych lub wadliwych wewnętrznych procesów, systemów, błędów lub działań podjętych przez pracownika Banku oraz ze zdarzeń zewnętrznych; w szczególności ryzyko operacyjne uwzględnia również ryzyko prawne.
- W celu kontroli ryzyka operacyjnego Bank prowadzi rejestr zdarzeń i strat operacyjnych Grupy, przeprowadza regularnie proces samooceny poziomu ryzyka operacyjnego przez poszczególne jednostki organizacyjne, zbiera i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka, a także tworzy i analizuje scenariusze ryzyka operacyjnego w celu identyfikacji zdarzeń, które potencjalnie mogą spowodować bardzo duże straty o charakterze operacyjnym. Jednocześnie utrzymywana jest komunikacja z wszystkimi obszarami działania Banku (zarówno obszarami biznesowymi, jak również wsparcia)

w celu podjęcia działań zapobiegawczych w momencie zasygnalizowania przez systemy kontroli ryzyka krytycznych zdarzeń w jakimkolwiek obszarze działania. W ramach sprawowania kontroli ryzyka operacyjnego Departament Zarządzania Zintegrowanym Ryzykiem i Kapitałem blisko współpracuje z innymi jednostkami i projektami realizowanymi w Banku i odnoszącymi się do ryzyka operacyjnego, w szczególności wymienić tutaj można współpracę z Departamentem Compliance, Departamentem Prawnym, Departamentem Audytu Wewnętrznego, obszarem bezpieczeństwa. Wyniki kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego są regularnie raportowane do Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, Zarządu Banku, Komitetu Ryzyka mBanku SA (od 1 stycznia 2014 roku - Forum Biznesu i Ryzyka Grupy mBanku) oraz Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem.

3.4. Ryzyko kredytowe

3.4.1 Polityka kredytowa

Bank zarządza ryzykiem kredytowym w oparciu o wymagania nadzorcze oraz najlepsze praktyki rynkowe. W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym główną rolę odgrywa polityka kredytowa, ustalana osobno dla obszaru bankowości detalicznej i korporacyjnej. Obejmuje ona między innymi:

- grupy produktowe oraz docelowe grupy klientów,
- kryteria akceptacyjne wraz z poziomami odcięcia,
- kryteria akceptacji przedmiotów finansowania oraz zabezpieczeń,
- zasady ograniczania ryzyka koncentracji,
- reguły odnoszące się do wybranych branż lub segmentów klientów.

3.4.2 Stosowane zabezpieczenia

Zabezpieczenia stosowane w ramach udzielania produktów kredytowych. Ważnym elementem polityki kredytowej jest polityka zabezpieczeń, która zakłada, że Bank, podejmując decyzję o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, dąży do uzyskania zabezpieczenia adekwatnego do podejmowanego ryzyka. Jakość proponowanych zabezpieczeń rzeczowych ocenia się według ich płynności i wartości rynkowej, natomiast zabezpieczeń osobistych według sytuacji finansowej zabezpieczającego. Ponadto w ocenie jakości zabezpieczenia istotne znaczenie ma jego wpływ na ograniczenie utraty wartości portfela kredytowego. Jakość akceptowanych zabezpieczeń jest skorelowana z kwotą produktu obciążonego ryzykiem kredytowym oraz z poziomem ryzyka związanego z udzieleniem danego produktu. Do najczęściej stosowanych przez Bank form zabezpieczeń należą:

- hipoteka na nieruchomościach,
- przelew wierzytelności (cesja praw),
- zastaw rejestrowy,
- przewłaszczenie (częściowe lub warunkowe),
- kaucja pieniężna,
- depozyt gwarancyjny lub blokada pieniężna,
- weksel,
- gwarancje i poręczenia,
- list patronacki wystawiony przez firmę, której wiarygodność i rzetelność znana jest na międzynarodowych rynkach finansowych.

W przypadku zabezpieczeń typu osobistego (np. poręczenie, gwarancja) dokonywana jest ocena kondycji i wiarygodności podmiotu wystawiającego takie zabezpieczenie przy zastosowaniu standardów obowiązujących przy ocenie kredytobiorców.

Zabezpieczenia rzeczowe podlegają ocenie na podstawie wewnętrznych przepisów Banku. Wartość środków trwałych ustanowionych jako zabezpieczenia ustalana jest na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę. Przedłożony w Banku operat jest weryfikowany przez zespół specjalistów usytuowany w obszarze zarządzania ryzykiem, który sprawdza poprawność przyjęcia wartości rynkowej oraz ocenia płynność zabezpieczenia z punktu widzenia Banku. W procesie weryfikacji brane są pod uwagę następujące czynniki:

a) dla zabezpieczeń na nieruchomościach:

- rodzaj nieruchomości,
- status prawny,

- przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - charakterystyka techniczna budynków i budowli,
 - charakterystyka gruntu,
 - sytuacja na lokalnym rynku,
 - inne czynniki cenotwórcze,
- b) dla zabezpieczeń na maszynach i urządzeniach:
- ogólne przeznaczenie i funkcja w procesie technologicznym/możliwości alternatywnego wykorzystania,
 - charakterystyka techniczna i parametry,
 - warunki eksploatacji i utrzymania,
 - dostępność podobnych maszyn i urządzeń,
 - aktualna sytuacja rynkowa,
 - prognozowane trendy zapotrzebowania na określone maszyny w powiązaniu z sytuacją w sektorach przemysłowych stosujących te maszyny,
- c) dla zabezpieczeń ustanowionych na zapasach:
- wymagania formalno-prawne dotyczące określonych produktów (np. certyfikat bezpieczeństwa "CE" dla sprzętu elektrycznego, atesty Państwowego Zakładu Higieny),
 - możliwości sprzedaży,
 - wymagane warunki magazynowania (np. dla materiałów papierowych wrażliwych na wilgoć, materiałów precyzyjnych wrażliwych na zapylenie itp.),
 - ochrona i ubezpieczenia zarówno obiektu magazynowego jak i przechowywanych w nim towarów.

Zabezpieczenia stosowane w ramach obrotu instrumentami pochodnymi. Bank zarządza ryzykiem związanym z instrumentami pochodnymi. Ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z zawartych transakcji pochodnych zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, uwzględniając potencjalny wpływ na wartość ekspozycji zmian parametrów rynkowych. Stosowane porozumienia ramowe z kontrahentami zobowiązują Bank do codziennego monitorowania wartości ekspozycji wobec kontrahenta i wprowadzają konieczność dodatkowego zabezpieczania ekspozycji przez klienta w przypadku wzrostu wartości ekspozycji lub przypadku przekroczenia kwoty limitu. Jednocześnie wspomniane porozumienia ramowe w przypadku naruszenia warunków umowy pozwalają na przedterminowe rozliczenie transakcji z klientem.

Zabezpieczenia na papierach wartościowych wynikające z transakcji buy sell back. Bank przyjmuje zabezpieczenia w postaci papierów wartościowych z tytułu zawartych transakcji buy sell back. W zależności od umowy zabezpieczenie to może być sprzedane lub ponownie zastawione.

Rachunkowość zabezpieczeń. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jedynym rodzajem ryzyka zabezpieczanym w ramach rachunkowości zabezpieczeń jest ryzyko zmiany stóp procentowych. Na koniec każdego miesiąca Bank dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Bank zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej części portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową udzielonych przez oddział zagraniczny mBanku w Czechach oraz ryzyko zmiany wartości godziwej kaucji złożonych przez BRE Finance France (BFF). Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych. Pozycją zabezpieczaną jest odpowiednio: część portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową, denominowanych w CZK, udzielonych przez oddział zagraniczny mBanku w Czechach oraz kaucje złożone przez BFF w kwotach 497 770 tys. EUR, 198 967 tys. CHF i 500 000 tys. CZK. We wszystkich przypadkach instrumentem zabezpieczającym jest swap stopy procentowej (IRS), zamieniający stałą stopę procentową na zmienną. Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat w wyniku na działalności handlowej.

3.4.3 System ratingowy. Kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w obszarze korporacyjnym jest system ratingowy, który oparty jest na dwóch podstawowych elementach:

- ratingu dłużnika (PD-rating) - określa prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – Probability of Default),
- ratingu kredytowym (EL-rating) - określa oczekiwaną stratę (EL, ang. Expected Loss), i bierze pod uwagę zarówno ryzyko związane z klientem (PD) jak i specyfikę transakcji (LGD, ang. Loss Given

Default – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EL wyrażone jest w postaci iloczynu $PD \cdot LGD$. Wskaźnik EL wykorzystywany jest głównie na etapie podejmowania decyzji kredytowej.

Rating dostarcza względne miary ryzyka kredytowego zarówno w skali procentowej (PD% i EL%) jak też według umownej skali od 1.0 do 6.5 (PD-rating, EL-rating) dla korporacji (obroty powyżej 30 mln zł) i SME (obroty poniżej 30 mln zł). Kalkulacja PD jest ściśle zdefiniowanym procesem obejmującym siedem elementów, w tym: analizę finansową raportów rocznych, analizę finansową danych śródrocznych, ocenę terminowości składania sprawozdań finansowych, ocenę ryzyk jakościowych, wskaźniki ostrzegawcze, ocenę stopnia integracji grupy dłużnika oraz dodatkowe kryteria uznaniowe. Rating kredytowy oparty o oczekiwaną stratę (EL) powstaje poprzez nałożenie na ocenę ryzyka klienta analizy ryzyka transakcyjnego wynikającego z wielkości zaangażowania (EAD) oraz z charakteru i stopnia zabezpieczenia transakcji zawartych z danym klientem (LGD). EAD jest wielkością bieżącego zaangażowania bilansowego powiększonego o założony stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych Banku w chwili zaistnienia stanu „default”. LGD wyrażone jako procent EAD jest funkcją możliwej do realizacji wartości zabezpieczeń rzeczowych i finansowych, zależnej od typu oraz wartości zabezpieczenia, typu transakcji oraz współczynnika odzyskania należności z innych źródeł niż zabezpieczenia.

System ratingowy generuje prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań przez kredytobiorców bezpośrednio w postaci PD wyrażonych w procentach na skali ciągłej. Klasy ratingowe tworzone są w oparciu o procedury dzielenia na grupy PD wyrażonego w procentach na podstawie drabinki geometrycznej. W sprawozdawczości zewnętrznej Bank stosuje mapowanie wewnętrznej skali ratingowej PD do ratingów zewnętrznych. Sposób mapowania przedstawiony jest w poniższej tabeli.

Pod-portfel	1				2				3		4				5		6	7		8	
PD rating	1,0 - 1,2	1,4	1,6	1,8	2	2,2	2,4 - 2,6	2,8	3	3,2 - 3,4	3,6	3,8	4	4,2 - 4,6	4,8	5	5,2 - 5,4	5,6 - 5,8	Brak ratingu	6,1 - 6,5	
S&P	AAA	AA+	AA, AA-	A+, A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B+	B	B-	B-	CCC+	CCC bis CC-	Nie dotyczy	C, D-I, D-II	
	Stopień inwestycyjny								Stopień nieinwestycyjny									Default			

W obszarze bankowości detalicznej funkcjonują następujące modele wchodzące w skład systemu ratingowego:

- model straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) obejmujący cały portfel detaliczny. W ujęciu tego modelu strata zdefiniowana została jako funkcja zależna od poziomu odzysku ze spłat własnych klienta oraz możliwej, zrealizowanej w postępowaniu egzekucyjnym wartości zabezpieczenia na nieruchomości,
- model współczynnika konwersji kredytowej CCF (Credit Conversion Factor) obejmujący cały portfel obszaru detalicznego. Model ten bazuje na danych historycznych. Współczynnik konwersji kredytowej jest integralną częścią modelu EAD (CCF jako stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych w dniu zaistnienia defaultu),
- model parametru PD o konstrukcji modułowej integrujący funkcjonujące w obszarze detalicznym modele aplikacyjne, behawioralne oraz bazujące na danych z Biura Informacji Kredytowej (BIK).

Wszystkie modele podlegają cyklicznym przeglądom oraz procesowi walidacji i ocenie zgodności z obowiązującymi regulacjami.

3.4.4 Zasady kalkulacji wartości rezerwy portfelowej (rezerwy na zaistniałe, lecz nieujawnione straty tzw. IBNI - Incurred But Not Identified Losses) dla należności korporacyjnych i detalicznych w oparciu o systemy ratingowe.

3.4.4.1 Należności korporacyjne

Rezerwa portfelowa tworzona jest na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Kwota rezerw jest szacunkiem wielkości strat już poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank.

Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. W oparciu o istniejący w Banku okres monitoringowy oszacowano, że 6 – 8 miesięcy (w zależności od wielkości firmy) to średni okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji parametru PD równy 6 – 8 miesięcy, a jego wartość uzyskuje się z przeskalowania oryginalnej wartości

12-miesięcznego PD-ratingu pochodzącego z modelu ratingowego dla korporacji. Wielkość poniesionej straty jest założona na poziomie oczekiwanego zaangażowania w przypadku zaistnienia stanu default (EAD) pomnożonego przez LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model LGD / EAD dla korporacji oraz pomnożonego przez PD.

Charakterystyka korporacyjnego systemu ratingowego jako modelu wrażliwego na zmiany cyklu koniunkturalnego (ang. Point-in-Time), jak też uwzględnienie w modelu finansowych danych śródrocznych oraz wskaźników ostrzegawczych w ocenie Zarządu Banku zapewnia adekwatną reakcję wyliczonych kwot rezerw portfelowych na zmieniające się warunki rynkowe.

3.4.4.2 Należności detaliczne

Począwszy od listopada 2013 roku Bank ujednolicił parametry ryzyka kredytowego używane do celów pomiaru utraty wartości w obszarze detalicznym z analogicznymi pochodzącymi z metodyki AIRB po niezbędnej eliminacji różnic pomiędzy podejściem wynikającym z MSR 39 i Bazylei II. Główną zmianą był sposób rozpoznania stanu default, który w nowym szacunku bazuje na wszelkich dostępnych danych kredytowych klienta, a nie jak wcześniej na danych w ramach jednego produktu. Bardziej konserwatywne podejście do rozpoznania utraty wartości (agregacja kwot opóźnień ze wszystkich produktów, uwzględnienia najdalszej daty opóźnienia) wywołało dwa, wzajemnie znoszące się skutki:

1. Wcześniejsze rozpoznanie sytuacji utraty wartości, co dało większy wolumen portfela z utratą wartości,
2. Wyższe oszacowane odzyski z tak zdefiniowanego portfela z tytułu naturalnie wyższej stopy powrotu do sytuacji normalnej dla klientów, dla których wcześniej rozpoznano utratę wartości.

W zakresie modelu LGD Bank zmienił podejście do rozpoznania efektu zabezpieczeń z bezwarunkowego na warunkowy określony prawdopodobieństwem (uwarunkowanym specyfiką procesu windykacyjnego) realizacji zabezpieczenia, a także uwzględnił częściowe spłaty oraz uwzględnił większy zakres odzysków z tytułu powrotu klienta do sytuacji normalnej.

Ponadto Bank dokonał re-estymacji długości Okresu Identyfikacji Straty (LIP) dla portfela detalicznego i korporacyjnego bazując na bieżących danych wewnętrznych dotyczących bankowych procesów i możliwości detekcji zaistniałych strat. W rezultacie Okres Identyfikacji Straty został wydłużony do jednorodnego poziomu 12 miesięcy dla portfela detalicznego oraz skrócony do 6-8 miesięcy dla portfela korporacyjnego odpowiednio do wielkości klienta.

Zmiana metodologii nie ma wpływu na poziom odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, jednak jest odzwierciedlona w wyższym wolumenie należności, które utraciły wartość i przez to w niższym poziomie wskaźnika pokrycia rezerwami.

3.4.4.3 Pomiar utraty wartości należności korporacyjnych

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 39. Narzędziem do wyliczania odpisów aktualizujących dla zaangażowań z utratą wartości udzielonych klientom korporacyjnym oraz bankom jest intranetowa aplikacja IMPAIRMENT-Korpo. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizacyjnych przebiega następująco:

- a) określenie przy podejściu indywidualnym wystąpienia przesłanek utraty wartości (loss events), a przy stwierdzeniu utraty wartości, klasyfikacja klienta do kategorii default,
- b) określenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zarówno z zabezpieczeń jak i z bieżącej działalności klienta,
- c) kalkulacja utraty wartości uwzględniająca przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- d) ewidencja księgowa odpisów aktualizujących (rezerw celowych).

Przesłanki niewykonania zobowiązania podzielono na twarde przesłanki utraty wartości, których zajście jest jednoznaczne z koniecznością klasyfikacji klienta do kategorii default oraz miękkie przesłanki utraty wartości gdzie zajście danego zdarzenia może, ale nie musi, świadczyć o konieczności klasyfikacji klienta do kategorii default. Analityk kredytowy dokonuje dodatkowej oceny, czy wydarzenie miało istotny negatywny wpływ na zdolność dłużnika do wywiązywania się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych. Celem wprowadzenia miękkich przesłanek utraty wartości jest zwrócenie uwagi analityków kredytowych, którzy są odpowiedzialni za identyfikację przypadków niewykonania zobowiązania, na sytuacje, które

potencjalnie mogą skutkować istotnym zwiększeniem ryzyka kredytowego dłużnika, prowadzącego do niemożności wywiązania się dłużnika w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku.

Lista twardych przesłanek utraty wartości:

1. Liczba dni przeterminowania którejkolwiek ekspozycji o charakterze zobowiązania kredytowego dłużnika wynosi powyżej 90 dni oraz kwota przeterminowania przekracza 3 000 zł.
2. Zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianą wiarygodności kredytowej dłużnika.
3. Dokonanie przez Bank wymuszonej restrukturyzacji ekspozycji, czego następstwem była zmiana harmonogramu obsługi kredytu/transakcji z uwagi na brak możliwości wywiązania się przez dłużnika z umowy kredytowej/transakcji według jej pierwotnych założeń, co doprowadziło do:
 - a) zmniejszenia zobowiązań finansowych poprzez umorzenie części zobowiązania, lub
 - b) odroczenia istotnej części spłaty kwoty głównej, odsetek lub (jeżeli dotyczy) prowizji, pod warunkiem, że brak zgody na restrukturyzację skutkowałby opóźnieniem dłużnika w płatności powyżej 90 dni kalendarzowych dotyczącym istotnej części zobowiązania.
4. Złożenie przez Bank, podmiot dominujący wobec Banku lub podmiot zależny od Banku wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego Banku.
5. Postawienie dłużnika w stan upadłości lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego Banku lub podmiotu zależnego Banku.
6. Wypowiedzenie przez Bank umowy w części lub całości i wszczęcie procedur restrukturyzacyjnych /windykacyjnych.
7. Oszustwo (defraudacja) ze strony klienta.

Lista miękkich przesłanek utraty wartości jest przygotowana oddzielnie dla każdego z następujących typów podmiotów:

- a) rządów i banków centralnych,
- b) banków,
- c) korporacji, w tym kredytowania specjalistycznego,
- d) jednostek samorządu terytorialnego,
- e) ubezpieczycieli,
- f) funduszy PTE, TFI.

Określenie oddzielnych miękkich przesłanek utraty wartości dla poszczególnych typów podmiotów miało na celu odzwierciedlenie specyfiki działalności poszczególnych podmiotów w procesie identyfikacji przypadków niewykonania zobowiązania.

W celu weryfikacji utraty wartości ekspozycji dokonywana jest identyfikacja ekspozycji kredytowych z przesłanką utraty wartości. Następnie przeprowadzane jest porównanie wartości bilansowej brutto ekspozycji kredytowej z wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej, skutkuje stwierdzeniem czy nastąpiła utrata wartości. W przypadku gdy zdyskontowana wartość przyszłych przepływów pieniężnych jest większa od wartości bilansowej brutto, nie stwierdza się utraty wartości i nie dokonuje się odpisu.

W przypadku sytuacji specyficznych, dla których przyszłe przepływy są jednoznacznie uwarunkowane zdarzeniami jednostkowymi o binarnym charakterze wystąpienia Bank szacuje prawdopodobieństwo takich zdarzeń, jako podstawę do wyliczenia kwoty należnych rezerw.

3.4.4.4 Pomiar utraty wartości należności detalicznych

W części detalicznej Banku wysokość odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości ustalana jest, podobnie jak w części korporacyjnej, z wykorzystaniem systemu IMPAIRMENT. Przyjmuje się, że wystąpiła przesłanka utraty wartości ekspozycji detalicznej, gdy osoba fizyczna będąca zobowiązana z tytułu danego produktu jest w stanie default zgodnie z metodyką AIRB zaimplementowaną w Banku, to znaczy:

- a) suma opóźnień na wszystkich produktach jest większa od 500 PLN i najstarsze opóźnienie ma ponad 90 dni,
- b) jedna z transakcji klienta ma charakter wyłudzenia (fraud),
- c) jedna z transakcji klienta podlega restrukturyzacji,
- d) złożony zostaje przez Bank wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, postępowania upadłościowego lub naprawczego (skutkującego możliwym zaniechaniem lub opóźnieniem w spłacie) wobec dłużnika,
- e) zobowiązanie kredytowe jest kwestionowane przez dłużnika na drodze postępowania sądowego.

Szacunek rezerwy dla transakcji, które utraciły wartość jest dokonywany w oparciu o model LGD dla klientów default, który w oparciu o dane historyczne szacuje przyszłe zdyskontowane odzyski uwarunkowane typem transakcji, poziomem jej zabezpieczenia oraz długością przebywania klienta w stanie default.

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku, odnoszących się do kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz pokrycia ekspozycji odpisem z tytułu utraty wartości dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Bank (opis modelu ratingu jest przedstawiony powyżej).

Pod-portfel	31.12.2013		31.12.2012	
	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)
1	7,46	-	37,03	0,09
2	37,80	0,08	30,41	0,13
3	22,10	0,13	9,09	0,25
4	15,93	0,39	9,85	0,46
5	4,53	1,30	2,64	1,51
6	0,39	2,65	0,05	1,96
7	2,05	5,04	0,26	5,51
8	4,81	0,05	5,96	0,66
<i>kategoria default</i>	4,93	44,81	4,71	54,81
Razem	100,00	2,51	100,00	2,81

45,26% portfela kredytów i pożyczek dla zaangażowania bilansowego i pozabilansowego jest klasyfikowane na dwóch najwyższych poziomach wewnętrznego systemu oceny (31 grudnia 2012 r. – 67,44%).

W kontekście kredytów i pożyczek bez utraty wartości Bank prezentuje stan portfela na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku według dwóch różnych skal pomiarowych parametru PD, które są zgodnie z metodykami wyznaczania utraty wartości na dane daty. Różnice w rozkładach portfela w poszczególnych kategoriach ratingowych na dwie przedstawione daty wynikają bezpośrednio ze sposobu prezentacji tj. prezentacji danych zgodnie z metodologiami obowiązującymi odpowiednio w grudniu 2013 roku i 2012 roku. Bank nie odnotowuje obniżenia jakości portfela kredytowego dla kategorii IBNR, a przedstawiane wyniki uwzględniają jedynie efekt przeskalowania wynikającego z rozszerzenia zakresu definicyjnego badanego zjawiska tj. kategorii default. Zmiana jest w ocenie Banku niematerialna i wynika bezpośrednio ze zmian metodologicznych, których opis znajduje się powyżej w Nocie 3.4.4.2.

W celu odzwierciedlenia ryzyka kredytowego zawartego w instrumentach pochodnych Bank stosuje korektę ich wartości godziwej, która uwzględnia ryzyko kredytowe kontrahenta. Korekta z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta bazuje na oczekiwanej stracie do terminu zapadalności instrumentu i jest wyliczana na bazie klientowskiej. Wartość tej korekty ujęta jest w rachunku zysków i strat w wyniku na działalności handlowej.

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy instrumentów pochodnych stanowiących składnik aktywów finansowych oraz udział procentowy korekty z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta w łącznej wartości bilansowej dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Bank (opis modelu ratingu jest przedstawiony powyżej).

Pod-portfel	31.12.2013		31.12.2012	
	Wartość godziwa	Pokrycie rezerwą (%)	Wartość godziwa	Pokrycie rezerwą (%)
1	34,23	0,02	44,67	0,01
2	29,59	0,07	17,34	0,15
3	33,72	0,42	35,73	0,31
4	0,82	7,68	1,85	2,82
5	1,16	3,56	0,24	0,65
6	0,03	0,14	0,05	0,15
7	-	7,69	0,03	0,11
8	0,45	-	0,09	-
Razem	100,00	0,27	100,00	0,19

3.4.5 Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Nie występują w Banku instrumenty finansowe, których maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe byłaby różna od ich wartości bilansowej z wyjątkiem ekspozycji pozabilansowych, o których mowa w Nocie 35.

3.4.6 Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2013		31.12.2012	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	60 194 165	91,41	58 616 047	91,28
Przeterminowane, bez utraty wartości	1 721 509	2,61	2 463 128	3,83
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	3 933 995	5,97	3 144 876	4,89
Razem brutto	65 849 669	100,00	64 224 051	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(2 092 989)	3,18	(2 236 161)	3,48
Razem netto	63 756 680	96,82	61 987 890	96,52

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2013		31.12.2012	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	4 489 154	100,00	5 053 188	100,00
Przeterminowane, bez utraty wartości	-	-	-	-
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	-
Razem brutto	4 489 154	100,00	5 053 188	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(289)	0,01	(559)	0,01
Razem netto	4 488 865	99,99	5 052 629	99,99

Całkowita kwota rozpoznanych rezerw na kredyty i pożyczki wynosi 2 093 278 tys. zł (31 grudnia 2012 r. – 2 236 720 tys. zł), z czego 1 863 436 tys. zł (31 grudnia 2012 r. – 2 066 654 tys. zł) reprezentuje rezerwy na kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości, a pozostała kwota 229 842 tys. zł reprezentuje rezerwę portfelową (31 grudnia 2012 r. – 170 066 tys. zł). Dalsze informacje dotyczące odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków i klientów zostały przedstawione w Notach 17 i 21.

91,41% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom nie należy ani do kategorii należności przeterminowanych ani z utratą wartości (31 grudnia 2012 r. – 91,28%).

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez utraty wartości

31 grudnia 2013 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
Pod-portfel	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
1	38 137	1 809 133	1 765 851	61 830	89 334	281 795	-	-	315 625	-	2 595 854	3 132 355
2	697 256	15 982 385	15 335 382	683 148	7 706 614	889 086	-	62 504	1 181 787	-	27 202 780	881 110
3	736 917	6 843 621	5 779 251	851 317	1 064 658	2 315 573	-	-	285 853	-	12 097 939	202 769
4	1 247 564	3 749 737	2 352 295	1 541 740	469 054	2 747 777	-	-	134 253	-	9 890 125	230 093
5	738 397	1 306 710	714 315	261 663	57 956	697 375	-	-	1 232	-	3 063 333	42 827
6	40 410	142 453	98 376	7 968	-	64 853	-	-	-	-	255 684	-
7	200 440	585 078	429 435	13 818	-	37 669	-	-	-	-	837 005	-
8	150 459	101 802	30 656	1	-	-	3 287 066	-	-	620 619	4 159 947	-
kategoria default	-	6 300	2 179	12 908	7 919	64 371	-	-	-	-	91 498	-
Razem	3 849 580	30 527 219	26 507 740	3 434 393	9 395 535	7 098 499	3 287 066	62 504	1 918 750	620 619	60 194 165	4 489 154

31 grudnia 2012 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
Pod-portfel	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
1	699 317	26 287 713	26 034 920	14 492	-	259 860	-	-	204 810	-	27 466 192	2 385 328
2	2 062 372	4 486 836	1 245 537	914 285	6 210 203	1 056 228	-	-	1 521 217	-	16 251 141	1 832 615
3	743 067	-	-	723 014	1 601 307	1 513 606	-	-	366 180	-	4 947 174	635 199
4	35 645	-	-	1 747 885	537 908	2 985 338	-	-	253 701	-	5 560 477	52 954
5	-	-	-	245 461	577 563	614 891	-	-	18 362	-	1 456 277	106 266
6	-	-	-	6 655	-	19 350	-	-	-	-	26 005	-
7	-	-	-	13 119	7 501	93 850	-	-	-	-	114 470	-
8	-	-	-	-	-	10	2 024 380	-	-	666 434	2 690 824	40 826
kategoria default	3 056	11 047	3 972	7 227	9 969	72 188	-	-	-	-	103 487	-
Razem	3 543 457	30 785 596	27 284 429	3 672 138	8 944 451	6 615 321	2 024 380	-	2 364 270	666 434	58 616 047	5 053 188

Różnice w rozkładach portfela w poszczególnych kategoriach ratingowych na dwie przedstawione daty wynikają bezpośrednio ze sposobu prezentacji opisanego powyżej w Nocie 3.4.4.4.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, przedstawiono poniżej w podziale na klasy aktywów. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości chyba, że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu.

31 grudnia 2013 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni			Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki	
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe						Transakcje reverse repo/ buy sell back
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom					
do 30 dni	316 856	919 235	716 895	559	2 800	26 335	-	21 018	-	1 286 803	-
od 31 do 60 dni	31 433	155 214	116 547	405	2 456	21 270	-	-	-	210 778	-
od 61 do 90 dni	11 304	41 537	31 198	84	-	885	-	-	-	53 810	-
powyżej 90 dni	23 657	72 022	20 928	11 590	332	49 611	-	12 906	-	170 118	-
Razem	383 250	1 188 008	885 568	12 638	5 588	98 101	-	33 924	-	1 721 509	-

31 grudnia 2012 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom					
do 30 dni	341 145	1 059 690	854 944	7 405	-	63 983	-	-	-	1 472 223	-
od 31 do 60 dni	44 433	326 126	254 801	514	-	11 950	-	-	-	383 023	-
od 61 do 90 dni	16 634	108 310	87 656	382	-	7 309	-	-	-	132 635	-
powyżej 90 dni	70 709	93 128	39 591	11 096	-	288 772	-	11 542	-	475 247	-
Razem	472 921	1 587 254	1 236 992	19 397	-	372 014	-	11 542	-	2 463 128	-

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość netto kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości wyniosła 2 070 559 tys. zł (31 grudnia 2012 r. – 1 078 222 tys. zł). Poniżej przedstawiono

mBank S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2013 rok

(w tys. zł)

kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń oraz oczekiwanych spłat), w podziale na klasy aktywów.

	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom					
31 grudnia 2013 r.											
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	746 024	1 606 996	1 203 834	251 417	267 235	1 062 323	-	-	-	3 933 995	
Rezerwy na kredyty i pożyczki z utratą wartości	(388 617)	(606 151)	(409 487)	(215 575)	(170 440)	(482 653)	-	-	-	(1 863 436)	
31 grudnia 2012 r.											
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	584 167	716 226	474 477	324 630	484 560	1 035 293	-	-	-	3 144 876	
Rezerwy na kredyty i pożyczki z utratą wartości	(542 771)	(437 885)	(267 082)	(260 248)	(285 783)	(539 967)	-	-	-	(2 066 654)	

Bank charakteryzuje się konserwatywnym podejściem w obszarze weryfikacji wartości zabezpieczeń i ustalania dopuszczalnych poziomów wskaźnika LtV. Polityka w tym zakresie narzuca szczególnie istotne ograniczenia w przypadku transakcji cechujących się wyższą od średniej szkodowością (pożyczki i kredyty konsolidacyjne) oraz/lub zabezpieczanych na nieruchomościach o niskiej płynności (zlokalizowanych na rynkach słabo rozwiniętych).

Finansowy efekt zabezpieczeń

Stan na 31 grudnia 2013 roku	Wartość brutto	Rezerwa utworzona	Rezerwa bez uwzględnienia przepływów z zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	4 489 154	(289)	-	(289)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	65 849 669	(2 092 989)	(3 354 157)	1 261 168
Klienci indywidualni:	38 301 077	(1 152 570)	(1 480 071)	327 501
– Należności bieżące	4 978 854	(444 214)	(468 880)	24 666
– Kredyty terminowe, w tym:	33 322 223	(708 356)	(1 011 191)	302 835
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	28 597 142	(467 230)	(665 600)	198 370
Klienci korporacyjni:	21 625 729	(928 689)	(1 856 493)	927 804
– Należności bieżące	3 698 448	(234 414)	(321 643)	87 229
– Kredyty terminowe:	17 927 281	(694 275)	(1 534 850)	840 575
udzielone dużym klientom	9 668 358	(180 681)	(299 011)	118 330
udzielone średnim i małym klientom	8 258 923	(513 594)	(1 235 839)	722 245
Klienci budżetowi	1 952 674	(11 730)	(17 593)	5 863
Razem dane bilansowe	70 338 823	(2 093 278)	(3 354 157)	1 260 879
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	16 770 032	(34 720)	(58 792)	24 072
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	6 113 125	(21 348)	(36 775)	15 427
Razem dane pozabilansowe	22 883 157	(56 068)	(95 567)	39 499

Stan na 31 grudnia 2012 roku	Wartość brutto	Rezerwa utworzona	Rezerwa bez uwzględnienia przepływów z zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	5 053 188	(559)	(3 998)	3 439
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	64 224 051	(2 236 161)	(3 636 041)	1 399 880
Klienci indywidualni:	37 689 621	(1 056 576)	(1 456 110)	399 534
– Należności bieżące	4 600 545	(586 189)	(616 467)	30 278
– Kredyty terminowe, w tym:	33 089 076	(470 387)	(839 643)	369 256
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	28 995 898	(282 791)	(542 648)	259 857
Klienci korporacyjni:	21 467 804	(1 167 356)	(2 157 934)	990 578
– Należności bieżące	4 016 165	(277 918)	(339 693)	61 775
– Kredyty terminowe:	17 451 639	(889 438)	(1 818 241)	928 803
udzielone dużym klientom	9 429 011	(311 280)	(353 432)	42 152
udzielone średnim i małym klientom	8 022 628	(578 158)	(1 464 809)	886 651
Klienci budżetowi	2 375 812	(12 229)	(21 997)	9 768
Razem dane bilansowe	69 277 239	(2 236 720)	(3 640 039)	1 403 319
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	13 944 261	(25 614)	(47 509)	21 895
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	4 633 495	(20 848)	(35 438)	14 590
Razem dane pozabilansowe	18 577 756	(46 462)	(82 947)	36 485

Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2013	31.12.2012
Pozostałe aktywa finansowe brutto, w tym:	173 129	96 881
- nieprzeterminowe	164 899	87 218
- przeterminowe powyżej 90 dni	8 230	9 663
- rezerwy na należności przeterminowane (wielkość ujemna)	(7 953)	(13 780)
Pozostałe aktywa finansowe netto (Nota 26)	165 176	83 101

Powyższa nota prezentuje wartość pozostałych aktywów finansowych ujętych w Nocie 26 „Inne aktywa”.

3.4.7 Instrumenty dłużne: obligacje skarbowe i inne uznane papiery wartościowe

31 grudnia 2013 r.	Przeznaczone do obrotu			Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	47 525	47 525
AA- do AA+	-	-	-	797 207	797 207
A- do A+	287 768	-	297 817	23 902 347	24 487 932
BBB+ do BBB-	-	-	181 457	25 222	206 679
BB+ do BB-	-	-	112 784	60 294	173 078
B+ do B-	-	-	23 480	-	23 480
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	-	-	-
Razem	287 768	-	615 538	24 832 595	25 735 901

31 grudnia 2012 r.	Przeznaczone do obrotu			Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	-	-
AA- do AA+	-	-	-	491 500	491 500
A- do A+	707 657	319	355 338	18 873 831	19 937 145
BBB+ do BBB-	-	-	362 858	103 226	466 084
BB+ do BB-	-	-	94 284	20 673	114 957
B+ do B-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	-	2	2
Razem	707 657	319	812 480	19 489 232	21 009 688

98,43% inwestycji w dłużne papiery wartościowe uzyskało przynajmniej rating kredytowy: A- (31 grudnia 2012 r. – 97,23%).

Informacja o odpisach z tytułu utraty wartości inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych znajduje się w Nocie 22.

3.4.8 Przejęte zabezpieczenia

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt 2.18. Aktywa przejęte za długi zaklasyfikowane jako aktywa do zbycia zostaną wystawione na sprzedaż na właściwym dla nich rynku oraz zbyte w najszybszym możliwym terminie. Proces sprzedaży przejętych przez Bank zabezpieczeń jest zorganizowany zgodnie z polityką i procedurami określonymi przez Departament Restrukturyzacji i Windykacji dla poszczególnych rodzajów przejmowanych zabezpieczeń. Polityką Banku jest sprzedaż przejętych aktywów. Do rzadkości należą przypadki zagospodarowania przejętych aktywów na potrzeby własne – czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać pilną potrzebę Banku oraz musi uzyskać każdorazowo aprobatę Zarządu. W 2013 roku i w 2012 roku Bank nie posiadał żadnych aktywów przejętych jako zabezpieczenia, w tym trudno zbywalnych.

3.5. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji na kraje Bank:

- przestrzega sformalizowanych procedur mających na celu identyfikację, pomiar oraz monitorowanie tego ryzyka,
- przestrzega sformalizowanych limitów ograniczających ryzyko na kraje oraz zasad postępowania w przypadku przekroczenia tych limitów,
- posiada system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka na kraje, wspierający proces decyzyjny dotyczący zarządzania,
- utrzymuje kontakty z wyselekcjonowaną grupą największych banków o dobrym ratingu, aktywnych w obsłudze transakcji zagranicznych. Na niektórych rynkach, których ryzyko jest trudne do oszacowania, Bank korzysta z usług swoich zagranicznych banków korespondentów, na przykład Commerzbanku, oraz z ubezpieczenia w KUKE pokrywającego ryzyko ekonomiczne i polityczne.

Ryzyko koncentracji branżowej

W przypadku koncentracji w branżach analizowany jest udział Banku w finansowaniu całego sektora oraz sytuacja klientów Banku na tle kondycji finansowej firm z danej branży. W tym celu Bank korzysta z bazy statystycznej, która poszczególne wskaźniki finansowe każdego z klientów Banku umieszcza w siatce decylowej tego wskaźnika dla danej branży. Pozwala to monitorować ryzyko branżowe portfela Banku w sytuacji, gdy kondycja całej branży podlega, ze względu na czynniki zewnętrzne, szybkim zmianom.

Limity branżowe ustala się dla branż, zdefiniowanych przez Bank zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku, w kwartalnych okresach sprawozdawczych. Monitorowaniu i analizie podlegają wszystkie branże, na które Bank posiada zaangażowanie powyżej 5% łącznej kwoty zaangażowania na koniec danego okresu sprawozdawczego, a także tzw. „branże wrażliwe” oraz branże dodatkowo wskazane przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. O ile Komitet Kredytowy Zarządu Banku nie postanowi inaczej, ustala się limit zaangażowania Grupy w dowolną branżę na poziomie nie wyższym niż:

- 12% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o niskim ryzyku,
- 10% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o średnim ryzyku,
- 5% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o wysokim ryzyku.

W przypadku przekroczenia jakiegokolwiek limitu branżowego lub przewidywania, że taki limit może być przekroczony w następnym okresie sprawozdawczym, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów.

Poniższe tabele prezentują strukturę koncentracji zaangażowania bilansowego mBanku S.A. w poszczególne branże.

Struktura koncentracji zaangażowania mBanku S.A.

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (w tys.zł)	%	Zadłużenie kapitałowe (w tys.zł)	%
		31.12.2013		31.12.2012	
1.	Osoby fizyczne	38 301 077	58,16%	37 689 621	58,68%
2.	Leasing i wynajem	4 451 755	6,76%	3 810 393	5,93%
3.	Obsługa nieruchomości	2 018 166	3,06%	1 707 603	2,66%
4.	Energetyka i ciepłownictwo	1 654 021	2,51%	1 459 905	2,27%
5.	Administracja publiczna	1 591 729	2,42%	1 962 122	3,06%
6.	Transport i biura turystyczne	1 115 602	1,69%	787 841	1,23%
7.	Pośrednictwo finansowe	1 098 770	1,67%	1 048 015	1,63%
8.	Motoryzacja	989 227	1,50%	685 843	1,07%
9.	Metale	804 331	1,22%	909 610	1,42%
10.	Chemia i tworzywa sztuczne	772 293	1,17%	561 959	0,87%
11.	Materiały budowlane	718 381	1,09%	596 344	0,93%
12.	Drewno i meble	672 099	1,02%	553 372	0,86%
13.	Paliwa płynne i gaz ziemny	653 248	0,99%	1 146 606	1,79%
14.	Podstawowe artykuły spożywcze	631 264	0,96%	659 707	1,03%
15.	Pozostały handel detaliczny	629 214	0,96%	447 771	0,70%
16.	Przemysł mięsny	514 790	0,78%	523 537	0,82%
17.	Pozostały handel hurtowy	514 658	0,78%	721 711	1,12%
18.	Budownictwo	505 587	0,77%	876 171	1,36%
19.	Telekomunikacja	482 367	0,73%	596 637	0,93%
20.	Farmacja i ochrona zdrowia	408 925	0,62%	535 348	0,83%
21.	Używki	318 158	0,48%	318 438	0,50%
22.	Zarządzanie, consulting, reklama	207 817	0,32%	293 537	0,46%

Łączne zaangażowanie Banku na dzień 31 grudnia 2013 roku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosi 31,50% portfela kredytowego (31 grudnia 2012 roku – 31,47%). Ryzyko inwestycyjne tych branż (w 3 – stopniowej skali tj: małe niskie , średnie, wysokie), według stanu na koniec 2013 roku i na koniec 2012 roku, oszacowane przez doradców ds. ryzyka kredytowego Banku, zostało sklasyfikowane następująco:

Lp		31.12.2013	31.12.2012
1.	Leasing i wynajem	średnie	średnie
2.	Obsługa nieruchomości	średnie	średnie
3.	Energetyka i ciepłownictwo	średnie	średnie
4.	Administracja publiczna	niskie	niskie
5.	Transport i biura turystyczne	średnie	średnie
6.	Pośrednictwo finansowe	niskie	niskie
7.	Motoryzacja	wysokie	wysokie
8.	Metale	wysokie	wysokie
9.	Chemia i tworzywa sztuczne	średnie	średnie
10.	Materiały budowlane	średnie	średnie
11.	Drewno i meble	średnie	wysokie
12.	Paliwa płynne i gaz ziemny	średnie	średnie
13.	Podstawowe artykuły spożywcze	średnie	średnie
14.	Pozostały handel detaliczny	średnie	średnie
15.	Przemysł mięsny	średnie	średnie
16.	Pozostały handel hurtowy	średnie	średnie
17.	Budownictwo	wysokie	wysokie
18.	Telekomunikacja	średnie	średnie
19.	Farmacja i ochrona zdrowia	średnie	średnie
20.	Używki	średnie	średnie
21.	Zarządzanie, consulting, reklama	średnie	nd

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań

Celem procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dużych zaangażowań jest bieżący monitoring oraz kontrola zaangażowań pod kątem przestrzegania limitów prawnych. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem przekroczenia regulacyjnych limitów w Banku:

- są ustalane wewnętrzne limity mniejsze niż określone w ustawie Prawo bankowe,
- dla klientów, których zaangażowanie przekracza 5% funduszy własnych, jest wprowadzony proces rezerwacji (pozwoleń) limitów zaangażowań,
- prowadzony jest tygodniowy raporting dotyczący dużych zaangażowań przeznaczony dla uczestników procesów kredytowego i inwestycyjnego.

Działania te mają bezpośredni wpływ na decyzje podejmowane w Banku dotyczące akceptowania zwiększania i podejmowania zaangażowań wobec klientów.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dziennych limitów ryzyka dostaw dotyczących pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe zarządza się poprzez regularną analizę zdolności kredytobiorców oraz potencjalnych kredytobiorców do spłaty odsetek i kapitału oraz, w razie potrzeby, poprzez zmianę limitów kredytowych. Poziomem narażenia na ryzyko kredytowe zarządza się również poprzez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji.

3.6. Ryzyko rynkowe

Organizując procesy zarządzania ryzykiem rynkowym mBank kieruje się zasadami i wymaganiami określonymi w uchwałach oraz rekomendacjach KNF, które dotyczą zarządzania ryzykiem rynkowym, w szczególności Rekomendacjami A oraz I.

Naczelną zasadą organizacji procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest oddzielenie funkcji monitoringu i kontroli ryzyka rynkowego od funkcji związanych z podejmowaniem i utrzymywaniem otwartych pozycji ryzyka rynkowego. Funkcje monitoringu i kontroli ryzyka rynkowego są realizowane przez Departament Ryzyka Rynków Finansowych (DRR) w Obszarze Ryzyka Banku, który jest nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu, Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, podczas gdy operacyjne zarządzanie pozycjami ryzyka rynkowego odbywa się w Departamencie Rynków Finansowych (DFM), w Biurze Maklerskim (BM) oraz w Departamencie Skarbu (DS), które podlegają członkowi Zarządu mBanku odpowiedzialnemu za obszar Rynków Finansowych. BM jest jednostką organizacyjną mBanku, która jest wyodrębniona ze struktur DFM i prowadzi działalność operacyjną koncentrując swoją aktywność na instrumentach finansowych podlegających obrotowi na GPW. Ponadto, pozycje inwestycyjne wrażliwe na czynniki ryzyka rynkowego (na ceny akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych) są zarządzane w Departamencie Finansowania Strukturalnego i Mezzanine (DFS), funkcjonującym w obszarze Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej.

W prowadzonej działalności mBank jest narażony na ryzyko rynkowe, czyli ryzyko niekorzystnej dla Banku zmiany bieżącej wyceny instrumentów finansowych znajdujących się w portfelach Banku następującej w wyniku zmian czynników ryzyka rynkowego - stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych, zmienności implikowanych instrumentów opcyjnych, oraz spreadów kredytowych. mBank identyfikuje ryzyko rynkowe na pozycjach zaliczanych do księgi handlowej wycenianych do wartości godziwej (metodą wyceny bezpośredniej lub metodą wyceny z modelu), które może się zmaterializować stratami mającymi swoje odzwierciedlenie w wyniku finansowym mBanku. Ponadto, Bank przypisuje ryzyko rynkowe pozycjom księgi bankowej, niezależnie od zasad kalkulacji wyniku na tych pozycjach stosowanych na potrzeby sprawozdawczości rachunkowej. W szczególności, w celu odwzorowania ryzyka stóp procentowych produktów obszaru bankowości detalicznej i korporacyjnej o nieokreślonym terminie przeszacowania odsetek lub o stopach administrowanych przez mBank, Bank stosuje modele tak zwanych portfeli replikujących. W 2013 roku wprowadzono w Banku koncepcję modelowania kapitału, która została również odwzorowana w pomiarze ryzyka rynkowego na poziomie wewnętrznych struktur organizacyjnych Banku. Miary ryzyka rynkowego pozycji odsetkowych księgi bankowej są wyznaczane modelami wartości bieżącej (NPV – net present value). Kwantyfikacja ekspozycji na ryzyko rynkowe odbywa się przez pomiar wartości zagrożonej (ang. Value at Risk - VaR), a także wyznaczanie wartości testów warunków skrajnych.

Ryzyko rynkowe, w szczególności ryzyko stóp procentowych księgi bankowej, jest kwantyfikowane również przez wyznaczanie wartości zagrożonego dochodu odsetkowego (ang. Earnings at Risk - EaR) dla portfela bankowego.

W celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko rynkowe decyzjami Zarządu Banku (w odniesieniu do portfela mBanku) oraz Komitetu Ryzyka (od 1 stycznia 2014 roku - Komitetu Ryzyka Rynków Finansowych) Banku (w odniesieniu do portfeli jednostek biznesowych) ustanawiane są limity VaR oraz limity (mające charakter liczb kontrolnych) na test warunków skrajnych.

Wartość zagrożona

W 2013 roku ryzyko rynkowe Banku mierzone wartością zagrożoną VaR (w horyzoncie jednodniowym, na poziomie ufności 97,5%) utrzymywało się na umiarkowanym poziomie w relacji do limitów VaR. Średnie wykorzystanie limitów wartości zagrożonej dla portfela Departamentu Rynków Finansowych (DFM), składającego się głównie z pozycji portfela handlowego wynosiło 23% (1,4 mln PLN), dla portfela Biura Maklerskiego (BM) 18% (0,4 mln PLN), natomiast dla portfela Departamentu Skarbu (DS), którego pozycje są klasyfikowane wyłącznie do portfela bankowego wynosiło 39% (15,8 mln PLN) dla portfela bez modelowania kapitału oraz 41% (13,1 mln PLN) w przypadku portfela z modelowaniem kapitału. Limit wartości zagrożonej pozycji Departamentu Finansowania Strukturalnego i Mezzanine (DFS) w akcjach notowanych na GPW był wykorzystany średnio w 74% (5,6 mln PLN). W 2013 roku na wysokość wartości zagrożonej (VaR) portfela Banku miały wpływ w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową – portfele skarbowych papierów dłużnych zarządzane przez DS na księdze bankowej oraz zarządzane przez DFM na pozycjach księgi handlowej łącznie z pozycjami wynikającymi z transakcji wymiany stóp procentowych. Drugim pod względem istotności wpływu na profil ryzyka Banku jest portfel akcji DFS, w którym istotnym czynnikiem ryzyka jest kurs akcji PZU, w związku z utrzymywaniem istotnej pozycji w akcjach tej spółki. Portfele DFM instrumentów wrażliwych na zmiany kursów walutowych, takich jak transakcje wymiany walut oraz opcje walutowe, a także ekspozycja portfeli BM na ryzyko cen akcji oraz na ryzyko zmienności implikowanych opcji giełdowych obracanych na GPW miały relatywnie mniejszy wpływ na profil ryzyka Banku.

Poziom VaR dla mBanku

W poniższych tabelach pokazujemy statystyki poziomów miar wartości zagrożonej w dwóch układach. W pierwszej tabeli są zamieszczone dane w układzie porównywalnym z rokiem 2012 (prezentowane wartości liczbowe odnoszą się do portfela Banku bez pozycji DFS)

w tys. zł	2013 rok				2012 rok			
	31.12.2013	średnia	maksimum	minimum	31.12.2012	średnia	maksimum	minimum
VaR IR	15 155	16 034	22 806	6 774	6 162	11 146	14 368	6 162
VaR FX	212	348	1 196	73	132	506	2 004	76
VaR EQ	592	396	892	126	274	245	815	0
VaR	15 460	16 142	22 633	7 043	6 171	11 241	14 885	6 131

VaR IR – ryzyko stopy procentowej

VaR FX – ryzyko walutowe

VaR EQ – ryzyko akcyjne

Poniższa tabela prezentuje analogiczne statystyki wartości zagrożonej portfela Banku łącznie z pozycjami DFS, w tym z uwzględnieniem akcji PZU, które się pojawiły w portfelu DFS począwszy od listopada 2012 roku.

w tys. zł	2013 rok				2012 rok			
	31.12.2013	średnia	maksimum	minimum	31.12.2012	średnia	maksimum	minimum
VaR IR	15 155	16 034	22 806	6 774	6 162	11 146	14 368	6 162
VaR FX	212	348	1 196	73	132	506	2 004	76
VaR EQ	7 268	5 659	7 451	4 551	4 750	925	4 801	1
VaR	16 910	17 622	23 556	10 840	9 879	11 588	14 779	8 059

Testy warunków skrajnych

Dodatkowymi miarami ryzyka rynkowego, uzupełniającymi pomiar wartości zagrożonej, są testy warunków skrajnych, które pokazują hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli mBanku, które nastąpiłyby w skutek wystąpienia tzw. scenariuszy stres testowych, czyli przyjęcia przez czynniki ryzyka wyszczególnionych skrajnych wartości w horyzoncie jednodniowym.

W lutym 2013 roku dokonano istotnych zmian w metodologii obliczania testów warunków skrajnych, która została następnie zmodyfikowana w sierpniu 2013 roku. Wyodrębniono standardowy test warunków skrajnych wyznaczony dla standardowych czynników ryzyka: kursy wymiany walut, stopy procentowe, ceny akcji oraz ich zmienności, a także test warunków skrajnych, który obejmuje zmiany spreadów kredytowych. W ten sposób zaadresowano między innymi potrzebę pokrycia w analizach stres testowych

niezależnego wpływu ryzyka bazowego (spreadu pomiędzy stopami obligacji rządowych oraz stopami IRS), na które wyekspozowany jest Bank z tytułu utrzymywania portfela obligacji SP.

Dla mBanku średnie wykorzystanie limitów na wyniki testów warunków skrajnych, wyniosło w 2013 roku 59% (921,4 mln PLN). Średnie wykorzystanie limitów na wyniki testów warunków skrajnych, wyniosło w 2013 roku na portfelu DS bez modelowania kapitału 75% (785,2 mln PLN), w przypadku z modelowaniem kapitału odpowiednio 86% (814 mln PLN). Z kolei na portfelu DFM średnie wykorzystanie limitu wyniosło 26% (114,3 mln PLN), a na portfelu BM 8% (0,9 mln PLN).

3.7. Ryzyko walutowe

Bank jest narażony na wpływ zmian kursów walutowych. Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku. Tabele te przedstawiają aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

31.12.2013	PLN	EUR	USD	CHF	CZK	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 513 599	59 638	6 767	596	57 478	4 995	1 643 073
Należności od banków	1 709 488	1 737 673	847 016	2 126	109 431	83 131	4 488 865
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	903 912	-	-	-	-	-	903 912
Pochodne instrumenty finansowe	2 221 073	84 843	39 164	(5 331)	8 538	1 255	2 349 542
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31 444 286	9 977 024	1 107 350	19 355 418	1 689 604	182 998	63 756 680
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	-	-	-	-	970	-	970
Inwestycyjne papiery wartościowe	24 057 072	223 830	-	-	800 388	-	25 081 290
Inwestycje w jednostki zależne	726 595	1 006	-	-	29 658	-	757 259
Wartości niematerialne	408 015	336	-	-	433	-	408 784
Rzeczowe aktywa trwałe	432 147	3 734	-	-	6 845	-	442 726
Pozostałe aktywa, w tym aktywa podatkowe	330 166	9 482	39 850	273	19 243	17	399 031
A k t y w a r a z e m	63 746 353	12 097 566	2 040 147	19 353 082	2 722 588	272 396	100 232 132
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	4 092 010	344 928	408 585	13 791 309	226 953	69	18 863 854
Pochodne instrumenty finansowe	2 373 170	77 984	26 756	12 669	(18 436)	207	2 472 350
Zobowiązania wobec klientów	46 708 616	11 149 325	1 703 947	1 104 238	3 167 558	174 690	64 008 374
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	-	(4 256)	-	156	(249)	-	(4 349)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	451 916	-	-	-	-	-	451 916
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	813 935	56 896	43 345	1 459	38 841	8 474	962 950
Rezerwy	132 522	7 137	597	8	789	7	141 060
Zobowiązania podporządkowane	501 879	-	-	3 260 878	-	-	3 762 757
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	55 074 048	11 632 014	2 183 230	18 170 717	3 415 456	183 447	90 658 912
Pozycja bilansowa netto	8 672 305	465 552	(143 083)	1 182 365	(692 868)	88 949	9 573 220
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	14 667 841	1 708 190	190 337	3 043	200 621	-	16 770 032
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	2 445 188	2 771 903	97 848	677 250	111 258	9 678	6 113 125

31.12.2012	PLN	EUR	USD	CHF	CZK	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 718 905	1 060 999	7 342	174	25 968	2 707	4 816 095
Należności od banków	1 716 223	1 925 360	597 386	2 468	619 607	191 585	5 052 629
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 528 994	-	-	-	-	-	1 528 994
Pochodne instrumenty finansowe	2 639 399	120 777	33 561	63	-	2 742	2 796 542
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29 564 134	8 435 036	1 434 680	20 909 586	1 436 073	208 381	61 987 890
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	-	-	-	-	2 439	-	2 439
Inwestycyjne papiery wartościowe	19 232 864	415	10 353	-	-	497 220	19 740 852
Inwestycje w jednostki zależne	906 672	1 006	-	-	29 658	-	937 336
Wartości niematerialne	388 740	209	-	-	-	376	389 325
Rzeczowe aktywa trwałe	468 105	4 017	-	-	-	8 525	480 647
Pozostałe aktywa, w tym aktywa podatkowe	311 343	6 880	32	1	6 886	22	325 164
Aktywa razem	60 475 379	11 554 699	2 083 354	20 912 292	2 120 631	911 558	98 057 913
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	2 366 173	512 476	856 547	16 424 292	81 500	526	20 241 514
Pochodne instrumenty finansowe	3 328 535	119 937	29 366	-	-	3 456	3 481 294
Zobowiązania wobec klientów	44 773 107	10 528 170	1 349 359	82 405	2 976 541	172 336	59 881 918
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	-	4 220	-	-	-	-	4 220
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	659 048	-	-	-	-	-	659 048
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	1 204 440	66 588	32 628	1 602	53 069	7 688	1 366 015
Rezerwy	108 810	9 821	10 128	-	-	56	128 815
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	3 222 295	-	-	3 222 295
Zobowiązania razem	52 440 113	11 241 212	2 278 028	19 730 594	3 111 110	184 062	88 985 119
Pozycja bilansowa netto	8 035 266	313 487	(194 674)	1 181 698	(990 479)	727 496	9 072 794
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	12 450 229	1 134 413	198 063	-	161 544	12	13 944 261
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	1 945 538	2 504 938	71 897	-	100 466	10 656	4 633 495

3.8. Ryzyko stopy procentowej

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej funkcje monitoringu i kontroli ryzyka realizowane są przez Departament Ryzyka Rynków Finansowych, nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu - Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, a operacyjne zarządzanie pozycjami ryzyka przez Departament Skarbu, podlegający Wiceprezesowi Zarządu - Dyrektorowi Banku ds. Rynków Finansowych. W ten sposób zapewniona została niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej zajmowaniem pozycji przez Bank.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej to ryzyko wynikające z narażenia wyniku odsetkowego oraz kapitału banku na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Kierując się rekomendacjami KNF, a w szczególności Rekomendacją G, Bank monitoruje strukturę księgi bankowej zarówno w zakresie niedopasowania terminów przeszacowania, jak również ryzyka bazowego, ryzyka krzywej dochodowości oraz ryzyka opcji klienta.

Podstawowymi miarami stosowanymi do kontroli ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz dochód odsetkowy narażony na ryzyko (ang. Earnings at Risk). Wykonywane są również analizy typu stres test, mające na celu oszacowanie wpływu niekorzystnych zmian stóp procentowych na dochód odsetkowy oraz na wartość ekonomiczną portfela bankowego. Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej kwantyfikowane jest również poprzez miary ryzyka rynkowego – wartość zagrożoną (ang. Value at Risk) oraz testy warunków skrajnych.

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej jest ograniczana dla portfela bankowego limitami (mającymi charakter liczb kontrolnych) niedopasowania terminów przeszacowania, a także limitami dla ryzyka rynkowego – nałożonymi na wartość zagrożoną (VaR) oraz testy warunków skrajnych. Wykorzystanie tych limitów jest monitorowane i kontrolowane w trybie dziennym.

Dochód odsetkowy narażony na ryzyko

Według stanu na 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego, w okresie 12 miesięcy następujących po dniu bilansowym („EaR”) o:

31.12.2013		31.12.2012	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
70,86	PLN	90,26	PLN
7,18	EUR	10,89	EUR
1,02	USD	2,17	USD
0,52	CHF	14,45	CHF
4,63	CZK	8,30	CZK

Do wyliczenia tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu według stanu na prezentowane powyżej daty, będzie niezmienna przez okres roku, a Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany związanej z nimi ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej. W kalkulacjach uwzględniono pozycje wynikające z modelowania okresu przeszacowania zgodnie z metodologią portfeli replikujących.

W styczniu 2013 roku wprowadzono zmiany w metodologii liczenia miary EaR rzutujące w sposób istotny na różnice w poziomach tej miary w roku 2012 i 2013. Wprowadzone zmiany, z uwagi na niski poziom stóp procentowych w niektórych walutach, w szczególności CHF, wprowadziły racjonalne ograniczenia w przyjmowaniu poziomów stóp procentowych w kalkulacjach EaR, co znalazło odzwierciedlenie w końcowych wynikach EaR. Ponadto rozszerzono metodologię EaR uwzględniając parametry odzwierciedlające elastyczność oprocentowania poszczególnych grup produktowych na rynkowe zmiany stóp procentowych, a także uwzględniono w kalkulacji EaR specyfikę formuły oprocentowania poszczególnych produktów.

Testy warunków skrajnych

Bank przeprowadza również szereg kalkulacji zmian wartości ekonomicznej portfela bankowego o charakterze scenariuszy testu warunków skrajnych. Zmiana wartości ekonomicznej portfela bankowego w wyniku stres testu, który zakłada scenariusz negatywnej zmiany stóp procentowych dla danej waluty o 200 punktów bazowych wynosiła na koniec 2013 roku 273 mln PLN (na koniec 2012 roku 58 mln PLN). Przy kalkulacji tych wartości nie uwzględnia się korelacji pomiędzy walutami oraz zakłada się, że przy małych wartościach stóp, ich spadek nie może osiągnąć wartości mniejszej lub równej zero.

W portfelu bankowym istotną pozycją wycenianą do wartości godziwej jest portfel papierów wartościowych w PLN (bony pieniężne, bony oraz obligacje skarbowe). Ryzyko zmian stóp procentowych w odniesieniu do tego portfela jest kalkulowane także przy wykorzystaniu wprowadzonej w roku 2013 metodologii testów warunków skrajnych (opisanej powyżej w pkt. 3.5). Uwzględnia ona zarówno scenariusze zmian rynkowych stóp procentowych oraz spreadu kredytowego, co w przypadku papierów skarbowych może odzwierciedlać ryzyko bazowe (zmiany spreadu pomiędzy krzywą rządową oraz krzywą swapową). Według stanu na koniec 2013 roku oszacowana zmiana wartości ekonomicznej z tytułu potencjalnej realizacji scenariuszy warunków skrajnych w odniesieniu do ww. portfela papierów wartościowych wynosiła 655 mln PLN (w stosunku do portfela o wartości nominalnej 22 239 mln PLN).

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na ryzyko stopy procentowej. Tabele te przedstawiają instrumenty finansowe Banku według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianego w umowie lub terminu wymagalności.

31.12.2013	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje niedotkane	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 643 073	-	-	-	-	-	1 643 073
Należności od banków	3 149 296	844 965	292 884	-	-	201 720	4 488 865
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, inwestycyjne i inwestycje w jednostki zależne	12 457 957	166 332	1 370 606	11 474 450	267 162	1 005 954	26 742 461
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	55 126 269	4 059 692	1 896 823	2 049 356	3 921	620 619	63 756 680
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	331 509	382 458	1 005 874	531 558	26 840	330 483	2 608 722
Aktywa razem	72 708 104	5 453 447	4 566 187	14 055 364	297 923	2 158 776	99 239 801
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	10 810 860	8 050 078	-	-	-	2 916	18 863 854
Zobowiązania wobec klientów	51 779 003	4 971 933	4 160 954	2 565 201	374 527	156 756	64 008 374
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	451 916	-	-	-	451 916
Zobowiązania podporządkowane	621 287	2 639 591	501 879	-	-	-	3 762 757
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	312 581	404 256	1 194 314	554 063	28 330	941 676	3 435 220
Zobowiązania razem	63 523 731	16 065 858	6 309 063	3 119 264	402 857	1 101 348	90 522 121
Luka bilansowa	9 184 373	(10 612 411)	(1 742 876)	10 936 100	(104 934)		

31.12.2012	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje niedodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 854 213	-	-	-	-	2 961 882	4 816 095
Należności od banków	3 944 609	531 066	413 420	-	-	163 534	5 052 629
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, inwestycyjne i inwestycje w jednostki zależne	14 726 219	263 723	1 472 840	3 915 805	639 639	1 188 956	22 207 182
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	57 115 498	2 721 047	1 123 511	359 703	1 697	666 434	61 987 890
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	339 958	507 817	1 339 188	500 820	25 034	260 023	2 972 840
Aktywa razem	77 980 497	4 023 653	4 348 959	4 776 328	666 370	5 240 829	97 036 636
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	10 219 870	9 847 354	173 021	-	-	1 269	20 241 514
Zobowiązania wobec klientów	44 216 798	5 700 142	9 585 420	78 425	266 207	34 926	59 881 918
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	206 105	-	452 943	-	-	-	659 048
Zobowiązania podporządkowane	578 765	2 643 530	-	-	-	-	3 222 295
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	418 525	637 848	1 761 101	612 815	31 088	1 167 913	4 629 290
Zobowiązania razem	55 640 063	18 828 874	11 972 485	691 240	297 295	1 204 108	88 634 065
Luka bilansowa	22 340 434	(14 805 221)	(7 623 526)	4 085 088	369 075		

3.9. Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań. Bank realizuje ten cel poprzez dywersyfikację stabilnych źródeł finansowania w odniesieniu do grup klientów (od których pozyskuje depozyty), produktów i walut przy jednoczesnej optymalizacji bilansu pod kątem rentowności. Długoterminowe działania mBanku w tym zakresie realizowane są przy uwzględnieniu uwarunkowań co do możliwości pozyskania finansowania oraz dochodowości biznesu.

W 2013 roku sytuacja płynnościowa była ściśle monitorowana i utrzymywana na adekwatnym do potrzeb poziomie poprzez dostosowywanie poziomu bazy depozytów i uruchamianie dodatkowych źródeł finansowania w zależności od rozwoju akcji kredytowej i pozostałych potrzeb płynnościowych.

Założenia strategiczne dotyczące dywersyfikacji źródeł finansowania i rentownej struktury bilansu odzwierciedlone są planie finansowym mBanku za pomocą odpowiednich mierników m.in. wskaźnika L/D (Loans to Deposits). Mierzy on określoną relację kredytów do depozytów w celu utrzymania stabilnej struktury bilansu. W ciągu roku 2013 wartość wskaźnika L/D uległa poprawie z poziomu 103,5% do poziomu 99,6%. Bank buduje stabilną bazę depozytową poprzez oferowanie klientom produktów depozytowych, inwestycyjnych oraz programów regularnego i celowego oszczędzania jak również w ramach depozytów operacyjnych spółek zależnych. Środki pozyskiwane od klientów Banku stanowią główne źródło finansowania działalności. Drugim pod względem wielkości źródłem finansowania, jest portfel długoterminowych pożyczek od banków (powyżej 1 roku), w tym głównie od Commerzbanku (Nota 27). Wspomniane pożyczki, łącznie z pożyczkami podporządkowanymi (Nota 30) stanowią podstawowe źródło finansowania portfela kredytów hipotecznych w CHF. W związku z zawieszeniem sprzedaży kredytów hipotecznych w CHF następuje sukcesywne zmniejszanie się należności Banku w tej walucie wynikające ze stopniowego spłacania się portfela. Środki uzyskane ze spłaty wspomnianych kredytów są wykorzystywane do pomniejszenia zadłużenia Banku w CHF w stosunku do głównego akcjonariusza. W roku 2013 zadłużenie wobec Commerzbanku A.G zostało zredukowane o 830 mln CHF.

Ponadto do finansowania się (w tym w walutach obcych) Bank wykorzystuje średnioterminowe i długoterminowe instrumenty, w tym finansowanie w postaci linii kredytowych zarówno w ramach Grupy Commerzbanku, jak i na rynku międzynarodowym (kredyty z EBI) oraz transakcje FX swap. W drugim półroczu 2013 r. w ramach Programu Emisji Obligacji (EMTN), Bank pozyskał 200 mln CHF oraz 500 mln CZK.

Przy podejmowaniu decyzji co do finansowania, mając na celu optymalne dostosowanie struktury terminowej źródeł finansowania do struktury długoterminowych aktywów, Bank bierze pod uwagę poziomy nadzorczych miary płynności oraz wewnętrznie ustanowione limity płynności.

W celu zapewnienia efektywnego procesu zarządzania ryzykiem płynności Zarząd Banku określa adekwatną strukturę organizacyjną oraz deleguje kompetencje na dedykowane jednostki i Komitety. W ramach istniejącego procesu można wyodrębnić obszar zarządzania ryzykiem płynności zarówno na poziomie strategicznym jak i operacyjnym oraz obszar pomiaru i kontroli ryzyka płynności.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności analizie poddawanych jest szereg miar ryzyka, z których podstawową jest luka niedopasowania. Obejmuje ona wszystkie aktywa, pasywa oraz pozycje pozabilansowe Banku dla wszystkich walut w horyzontach czasowych ustalonych przez Bank. Zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności Banku realizowane jest poprzez aktywne zarządzanie

strukturą przyszłych przepływów pieniężnych oraz utrzymywaniu odpowiedniego poziomu bufora płynnościowego. W 2013 roku Bank utrzymywał poziom nadwyżki płynnościowej adekwatny do prowadzonej działalności operacyjnej i aktualnej sytuacji rynkowej w postaci portfela płynnych papierów skarbowych i pieniężnych, dla których istnieje możliwość zastawu bądź sprzedaży w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości. Zgodnie z Uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank kalkuluje zdefiniowane w Uchwale nadzorcze miary płynności. W 2013 roku nadzorcze limity na miary płynności, zarówno krótkoterminowej, jak i długoterminowej, nie były przekraczane. Ponadto zgodnie z wymogami Uchwały, Bank dokonuje pogłębionej analizy płynności długoterminowej oraz ustala wewnętrzne limity (o charakterze liczb kontrolnych) zaangażowania w aktywa długoterminowe. Badana jest również stabilność i struktura źródeł finansowania, w tym poziom osadu i koncentracji dla depozytów terminowych i rachunków bieżących. Dodatkowo Bank przeprowadza analizy zmienności pozycji bilansowych i pozabilansowych, w szczególności otwartych linii kredytowych i wykorzystania limitów w rachunkach.

Bieżącej analizie podlega nie tylko płynność w warunkach normalnych, ale również przy założeniu scenariuszy mogących skutkować potencjalnym zagrożeniem jej utraty. W celu określenia wytrzymałości Banku na niekorzystne, istotne zdarzenia mogące prowadzić do utraty płynności przeprowadzane są analizy scenariuszowe obejmujące skrajne założenia dotyczące zarówno funkcjonowania rynków finansowych, jak i zjawisk behawioralnych dotyczących klientów Banku. Bank posiada ustalone procedury działania na wypadek zagrożenia utraty płynności finansowej.

Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych (Nota 3.9.1). Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów niebankowych, w portfelu kredytów w rachunkach bieżących oraz przepływy portfela kredytów terminowych. Przy kalkulacji miar płynności Bank bierze pod uwagę potencjalne możliwości uzyskania środków finansowych z tytułu upłynnienia bądź zastawienia papierów wartościowych należących do Rezerw Płynnościowych Banku.

Wartość urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)		
Przedział czasowy	31.12.2013	31.12.2012
do 3 dni roboczych	7 073	11 559
do 7 dni kalendarzowych	7 073	11 425
do 15 dni kalendarzowych	6 973	10 478
do 1 miesiąca	7 426	11 500
do 2 miesięcy	7 935	12 488
do 3 miesięcy	7 113	13 399
do 4 miesięcy	7 203	13 767
do 5 miesięcy	7 320	14 048
do 6 miesięcy	7 166	13 849
do 7 miesięcy	6 655	13 072
do 8 miesięcy	6 804	13 029
do 9 miesięcy	6 784	12 798
do 10 miesięcy	6 873	12 332
do 11 miesięcy	6 885	11 239
do 12 miesięcy	6 964	11 292

Powyższe wartości należy interpretować, jako nadwyżki płynności w wymienionych przedziałach czasowych. Notowane obniżenie wartości w roku 2013 wynikało głównie ze spłaty zadłużenia Banku w stosunku do głównego akcjonariusza, Commerzbanku A.G. w kwocie równej ekwiwalentowi 3 153 mln PLN, która w przeważającej mierze była pokryta ze środków płynnych oraz w części przez fundusze pozyskane przez Bank z nowych emisje obligacji własnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu w luce ANL na koniec 2013 roku zadłużenia wobec Commerzbanku A.G. pozostającego do spłaty w roku 2014 w kwocie równej ekwiwalentowi 3 175 mln PLN. Dodatkowym czynnikiem wpływającym negatywnie na lukę płynności był wzrost portfela kredytów udzielonych klientom przewyższający wzrost środków na depozytach terminowych i rachunkach bieżących (wzrost portfela kredytów w stosunku do pozyskanych depozytów w wysokości 880 mln PLN – w przeliczeniu po kursie z dnia 31 grudnia 2013 roku.).

**3.9.1 Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepocho-
dnych instrumentach finansowych**

Poniższa tabela zawiera wartości przepływów środków pieniężnych wymaganych do zapłaty przez Bank, wynikających z zobowiązań finansowych. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności) na dzień 31.12.2013 r.

	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	4 547 555	2 252 217	1 452 890	11 126 369	-	19 379 031
Zobowiązania wobec klientów	52 318 148	3 992 065	3 720 960	3 911 543	2 124 892	66 067 608
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 916	-	-	450 000	-	451 916
Zobowiązania podporządkowane	28 676	33 369	50 624	2 251 561	1 773 562	4 137 792
Pozostałe zobowiązania	713 386	-	-	-	-	713 386
Zobowiązania razem	57 609 681	6 277 651	5 224 474	17 739 473	3 898 454	90 749 733

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

Aktywa razem	15 955 599	3 427 583	15 319 977	39 550 761	37 639 475	111 893 395
Luka płynności netto	(41 654 082)	(2 850 068)	10 095 503	21 811 288	33 741 021	21 143 662

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności) na dzień 31.12.2012 r.

	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	2 702 379	62 044	3 426 517	11 510 182	2 540 100	20 241 222
Zobowiązania wobec klientów	43 503 128	4 732 049	7 614 541	2 378 192	1 670 468	59 898 378
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	209 048	-	-	450 000	-	659 048
Zobowiązania podporządkowane	4 878	-	-	1 761 136	1 456 324	3 222 338
Pozostałe zobowiązania	910 072	-	-	-	-	910 072
Zobowiązania razem	47 329 505	4 794 093	11 041 058	16 099 510	5 666 892	84 931 058

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

Aktywa razem	19 436 271	3 972 358	15 877 308	24 675 360	45 606 588	109 567 885
Luka płynności netto	(27 893 234)	(821 735)	4 836 250	8 575 850	39 939 696	24 636 827

Aktywa, zapewniające realizację wszystkich zobowiązań oraz zobowiązań do udzielenia kredytów, obejmują gotówkę, środki pieniężne w banku centralnym, środki w drodze oraz obligacje skarbowe i inne uznane obligacje, należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W normalnej działalności część z kredytów udzielonych klientom, których umowny termin spłaty przypadał w ciągu roku, zostanie przedłużona.

Ponadto, część dłużnych papierów wartościowych została zastawiona jako zabezpieczenie zobowiązań. Bank mógłby zapewnić środki pieniężne na nieoczekiwane wypływy netto, sprzedając papiery wartościowe oraz korzystając z innych źródeł finansowania, takich jak rynek papierów zabezpieczonych aktywami.

3.9.2 Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie netto należą:

- pochodne transakcje futures,
- kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- opcje,
- warrant,
- kontrakty swap na stopę procentową (IRS),
- kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS),
- kontrakty forward na papiery wartościowe.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczone na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są zdyskontowanymi umownymi wpływami środków pieniężnych.

Ujawnione w tabeli kwoty są zdyskontowanymi umownymi wpływami środków pieniężnych, dla transakcji, dla których wycena na koniec 2013 roku jest ujemna.

31.12.2013

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	24 579	42 585	36 516	10 367	-	114 047
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	1 486	6 502	2 031	-	-	10 019
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	118 386	238 008	487 471	1 057 379	226 265	2 127 509
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	638	-	-	18 122	-	18 760
Opcje	4 575	11 625	37 252	7 836	1 023	62 311
Pochodne transakcje futures	-	96	-	-	-	96
Inne	67	21	-	-	-	88
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	149 731	298 837	563 270	1 093 704	227 288	2 332 830

31.12.2012

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	10 668	48 145	125 781	49 644	-	234 238
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	247	999	4 417	-	-	5 663
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	265 516	304 016	599 312	1 456 714	396 415	3 021 973
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	-	8 870	130 793	1 039	-	140 702
Opcje	479 988	3 456	90 410	8 812	19	582 685
Inne	2 211	734	1 172	83	-	4 200
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	758 630	366 220	951 885	1 516 292	396 434	3 989 461

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty forward oraz walutowe kontrakty swap.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania/należności finansowe Banku, które będą rozliczone na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2013

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	9 254 959	1 862 257	3 207 646	165 784	-	14 490 646
- wpływy	9 268 026	1 849 091	3 230 070	156 595	-	14 503 782

31.12.2012

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	9 744 590	2 698 607	1 909 498	159 335	-	14 512 030
- wpływy	9 769 996	2 769 493	1 916 536	157 772	-	14 613 797

Kwoty ujawnione w tabeli to niezdykontowane umowne wypływy/wpływy pieniężne.

Wartości zaprezentowane w powyższej tabeli to nominalne kwoty przepływów pozostające do rozliczenia z tytułu pochodnych walutowych instrumentów finansowych, podczas gdy w Nocie 19 zostały zaprezentowane wartości nominalne wszystkich umownie otwartych transakcji pochodnych.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności pozycji pozabilansowych przedstawiono w Nocie 35.

3.10. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Banku.

Zgodnie z praktykami rynkowymi Bank wycenia instrumenty finansowe, w których utrzymuje otwarte pozycje, stosując ceny rynkowe (wycena do rynku) lub uznane w praktyce rynkowej modele wyceny (wycena z modelu) zasilane cenami lub parametrami rynkowymi, a w nielicznych przypadkach parametrami estymowanymi wewnętrznie przez Bank. Wszystkie istotne otwarte pozycje w instrumentach pochodnych (walutowych i stopy procentowej) są wyceniane odpowiednimi modelami rynkowymi, które są zasilane cenami lub parametrami obserwowalnymi przez rynek. Papiery komercyjne emitentów krajowych są wyceniane z modelu (dyskontowanie przepływów finansowych), który oprócz rynkowej krzywej stóp procentowych używa spreadów kredytowych wyznaczonych wewnętrznie.

Bank przyjął założenie, że wartość godziwa zobowiązań finansowych krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Bank przyjął założenie, że szacunkowa wartość godziwa aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej.

	31.12.2013		31.12.2012	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Należności od banków	4 488 865	4 509 817	5 052 629	5 059 232
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	63 756 680	63 004 639	61 987 890	60 874 022
Klienci indywidualni	37 148 507	36 408 613	36 633 045	35 759 098
należności bieżące	4 534 640	4 567 052	4 014 356	4 047 187
kredyty terminowe w tym:	32 613 867	31 841 561	32 618 689	31 711 911
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	28 129 912	27 309 083	28 713 107	27 793 422
Klienci korporacyjni	24 046 610	24 059 232	22 324 828	22 155 902
należności bieżące	3 464 034	3 462 161	3 738 247	3 718 882
kredyty terminowe	17 233 006	17 247 501	16 562 201	16 412 640
- udzielone dużym klientom	9 487 677	9 514 284	9 117 731	9 070 137
- udzielone średnim i małym klientom	7 745 329	7 733 217	7 444 470	7 342 503
transakcje reverse repo /buy sell back	3 287 066	3 287 066	2 024 380	2 024 380
pozostałe	62 504	62 504	-	-
Klienci budżetowi	1 940 944	1 916 175	2 363 583	2 292 588
Inne należności	620 619	620 619	666 434	666 434
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	18 863 854	18 878 937	20 241 514	19 709 735
Zobowiązania wobec klientów	64 008 374	64 052 528	59 881 918	59 883 198
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	451 916	455 856	659 048	660 022
Zobowiązania podporządkowane	3 762 757	3 764 754	3 222 295	3 247 390

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom. Wartość godziwa należności od banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom została wyliczona jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe oraz urealnione terminy spłaty wynikające z umów kredytowych. Poziom marż kredytowych został wyznaczony w oparciu o notowania rynkowe mediany marż kredytowych dla systemu ratingowego Moody's. Przypisanie marży kredytowej do danej ekspozycji kredytowej nastąpiło w wyniku zmapowania systemu ratingowego Moody's z wewnętrznym systemem ratingowym Banku. W celu odzwierciedlenia faktu, że większość ekspozycji Banku jest zabezpieczona, podczas gdy mediana kwotowań rynkowych jest skoncentrowana wokół emisji niezabezpieczonych, Bank dokonał korekty z tego tytułu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Notowane instrumenty finansowe Banku dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej. Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnym rynku ustalana jest przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych z uwzględnieniem marży kredytowej. Model wyznaczania marży kredytowej dla nie płynnych papierów komercyjnych przedsiębiorstw został rozszerzony tak, aby bardziej precyzyjnie uwzględnić element kosztu straty nieoczekiwanej.

Zobowiązania finansowe. Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

- Kredyty zaciągnięte
- Depozyty
- Emisje dłużnych papierów wartościowych
- Zobowiązania podporządkowane

Wartość godziwa dla powyższych zobowiązań finansowych powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału przy zastosowaniu odpowiedniego czynnika dyskontującego. Dla zaciągniętych kredytów Bank zastosował krzywą swapową skorygowaną o kwotowania CDS dla Commerzbanku dla ekspozycji w EUR (a dla kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w EUR, krzywą rentowności EBI), kwotowania rynkowe dla wyemitowanych obligacji w ramach programu EMTN dla ekspozycji w walutach obcych oraz krzywą swapową skorygowaną o spready kredytowe dla ekspozycji w PLN. W przypadku depozytów Bank zastosował krzywą zbudowaną w oparciu o kwotowania stóp overnight, tonight, a także kontraktów FRA do 1 roku i kontraktów IRS powyżej 1 roku dla odpowiednich walut i terminów zapadalności. Dla wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych Bank zastosował ceny bezpośrednio z rynku dla tych papierów. W przypadku wyceny zobowiązań podporządkowanych Bank zastosował krzywe oparte na stawkach swapowych cross currency z uwzględnieniem pierwotnego spreadu na zobowiązaniach podporządkowanych oraz ich terminu zapadalności.

Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, wycenianych do wartości godziwej zgodnie z założeniami i metodami opisanymi powyżej, wyłącznie na potrzeby ujawnień, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.

31.12.2013	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
WYCENY WYŁĄCZNIE NA POTRZEBY UJAWNIEN				
Aktywa finansowe				
Należności od banków	4 509 817	-	-	4 509 817
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	63 004 639	-	-	63 004 639
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	18 878 937	-	14 358 996	4 519 941
Zobowiązania wobec klientów	64 052 528	-	4 866 251	59 186 277
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	455 856	-	-	455 856
Zobowiązania podporządkowane	3 764 754	-	3 764 754	-
Aktywa finansowe razem	67 514 456	-	-	67 514 456
Zobowiązania finansowe razem	87 152 075	-	22 990 001	64 162 074

Poziom 1

W Banku nie występują aktywa i zobowiązania finansowe, wyceniane do wartości godziwej wyłącznie na potrzeby ujawnień, które zostałyby ujęte w poziomie 1.

Poziom 2

Poziom 2 obejmuje wartość godziwą kredytów długoterminowych otrzymanych od banków, wartość godziwą depozytów długoterminowych złożonych przez klientów oraz wartość godziwą kredytu otrzymanego z EBI (Nota 28). Ponadto, w poziomie 2 Bank wykazał zobowiązania podporządkowane.

Wartość godziwa dla ujętych w poziomie 2 zobowiązań finansowych powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału przy zastosowaniu odpowiedniego czynnika dyskontującego. Dla zaciągniętych kredytów w EUR Bank zastosował krzywą swapową skorygowaną o spread kredytowy wyznaczony na podstawie kwotowań CDS dla Commerzbanku w EUR oraz na podstawie kwotowania rynkowego wyemitowanych obligacji w ramach programu EMTN. Pozwoliło na oszacowanie wartości spreadu Banku, przy założeniu stałej (niezależnie od terminu zapadalności) różnicy spreadu dla ekspozycji Banku w stosunku do Commerzbanku. Dla zaciągniętych kredytów w innych walutach wykorzystano oszacowanie spreadu dla EUR oraz kwotowania transakcji swapowych cross currency do EUR. W odniesieniu do kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, wykorzystano krzywą rentowności EBI oraz wartość marży, jaką Bank otrzymał w ostatniej transakcji zawartej w grudniu 2013 roku. Na tej podstawie oszacowano następnie wartość spreadu dla zobowiązań Banku zaciągniętych w EBI w stosunku do rynkowej krzywej swap. W przypadku depozytów Bank zastosował krzywą zbudowaną w oparciu o kwotowania stóp overnight, tonight, a także kontraktów FRA do 1 roku i kontraktów IRS powyżej 1 roku dla odpowiednich walut i terminów zapadalności. W przypadku wyceny zobowiązań podporządkowanych Grupa zastosowała krzywe oparte na stawkach swapowych cross currency z uwzględnieniem pierwotnego spreadu na zobowiązaniach podporządkowanych oraz ich terminu zapadalności.

Poziom 3

Poziom 3 obejmuje wartość godziwą należności od banków oraz wartość godziwą kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Wartość godziwa należności od banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom została wyliczona jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe oraz urealnione terminy spłaty wynikające z umów kredytowych. Poziom marż kredytowych został wyznaczony w oparciu o notowania rynkowe mediany marż kredytowych dla systemu ratingowego Moody's. Przypisanie marży kredytowej do danej ekspozycji kredytowej nastąpiło w wyniku zmapowania systemu ratingowego Moody's z wewnętrznym systemem ratingowym Banku. W celu odzwierciedlenia faktu, że większość ekspozycji Banku jest zabezpieczona, podczas gdy mediana kwotowań rynkowych jest skoncentrowana wokół emisji niezabezpieczonych, Bank dokonał korekty z tego tytułu.

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, które zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według wartości godziwej.

31.12.2013	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ				
AKTYWA FINANSOWE				
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, w tym:	903 912	288 467	-	615 445
<i>Dłużne papiery wartościowe:</i>	903 306	287 867	-	615 439
- obligacje rządowe	287 768	287 768	-	-
- certyfikaty depozytowe	37 787	-	-	37 787
- listy zastawne	72 523	-	-	72 523
- obligacje bankowe	421 665	99	-	421 566
- obligacje korporacyjne	83 563	-	-	83 563
<i>Kapitałowe papiery wartościowe</i>	606	600	-	6
- notowane	600	600	-	-
- nie notowane	6	-	-	6
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	2 349 542	153	2 348 982	407
<i>Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu:</i>	2 349 542	153	2 348 982	407
- instrumenty odsetkowe	2 103 034	-	2 103 034	-
- instrumenty walutowe	232 733	-	232 733	-
- instrumenty na ryzyko rynkowe	13 775	153	13 215	407
Inwestycyjne papiery wartościowe papiery wartościowe	25 081 290	18 762 112	5 800 579	518 599
<i>Dłużne papiery wartościowe:</i>	24 832 595	18 531 623	5 798 768	502 204
- obligacje rządowe	18 493 240	18 493 240	-	-
- bony pieniężne	5 798 768	-	5 798 768	-
- listy zastawne	369 162	-	-	369 162
- obligacje bankowe	25 136	-	-	25 136
- obligacje korporacyjne	107 906	-	-	107 906
- obligacje komunalne	38 383	38 383	-	-
<i>Kapitałowe papiery wartościowe</i>	248 695	230 489	1 811	16 395
- notowane	229 617	229 617	-	-
- nie notowane	19 078	872	1 811	16 395
AKTYWA FINANSOWE, RAZEM	28 334 744	19 050 732	8 149 561	1 134 451

31.12.2013	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	2 472 350	12	2 471 931	407
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu:	2 464 594	12	2 464 175	407
- instrumenty odsetkowe	2 253 612	-	2 253 612	-
- instrumenty walutowe	196 216	-	196 216	-
- instrumenty na ryzyko rynkowe	14 766	12	14 347	407
Pochodne instrumenty zabezpieczające:	7 756	-	7 756	-
- instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	7 756	-	7 756	-
Zobowiązania finansowe razem	2 472 350	12	2 471 931	407

POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ OGÓŁEM

AKTYWA FINANSOWE	28 334 744	19 050 732	8 149 561	1 134 451
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	2 472 350	12	2 471 931	407

W odniesieniu instrumentów finansowych wycenianych w sposób powtarzalny do wartości godziwej, sklasyfikowanych na poziomie 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, w 2013 roku nie odnotowano przeniesień pomiędzy poziomem 1 i 2. Ewentualne przypadki, w których mogłoby nastąpić takie przeniesienie są monitorowane przez Departament Ryzyka Rynków Finansowych na podstawie wewnętrznych zasad. Wyróżniane są dwa przypadki, w których może nastąpić przeniesienie: zmiana dostępności parametrów rynkowych służących do wyceny bezpośredniej skarbowych dłużnych papierów wartościowych lub zmiana płynności rynku opcji giełdowych na indeks WIG20. W przypadku skarbowych dłużnych papierów wartościowych, jeśli wystąpi brak ceny rynkowej, służącej do wyceny bezpośredniej przez okres ponad 2 dni roboczych następuje zmiana sposobu wyceny tego instrumentu, czyli przejście z wyceny bezpośredniej na wycenę z modelu, o ile dostępna jest zatwierdzona metoda wyceny z modelu dla tego papieru wartościowego. Powrót do metody wyceny bezpośredniej następuje po okresie co najmniej 5 dni roboczych, w których cena rynkowa była dostępna w sposób ciągły.

W przypadku wyceny opcji giełdowych na indeks WIG20 stosowany jest model wewnętrzny banku lub wycena bezpośrednia w zależności od płynności rynku opcji giełdowych. Jeśli stosowana jest metoda wyceny z modelu i rynek jest płynny przez kolejne 3 miesiące, to następuje zmiana metody wyceny z modelu na metodę wyceny bezpośredniej (wycenę rynkową). Jeśli natomiast stosowana jest metoda

wyceny bezpośredniej i rynek będzie nie płynny w danym miesiącu, to począwszy od następnego miesiąca następuje zmiana wyceny z metody bezpośredniej na metodę wyceny z modelu.

W 2013 roku nastąpiło przeniesienie opcji egzotycznych wbudowanych w lokaty inwestycyjne (opcje na koszyk instrumentów bazowych takich jak towary lub indeksy giełdowe) w ramach hierarchii wartości godziwej z poziomu 2 na 3. Wartość godziwa netto przeniesionych instrumentów według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 0,5 tys. zł (wartość obejmująca transakcje z klientami oraz transakcje domykające na rynku międzybankowym; dla transakcji z klientami wartość godziwa wyniosła 404 tys. zł). Wartość 407 tys. zł zaprezentowana w nocy dotyczy opcji sprzedanych (zobowiązania) oraz kupionych (aktywa). Przeniesienie nastąpiło w ramach dokonywanego przeglądu wyceny, podczas którego zidentyfikowano, że istotny wpływ na wycenę mają zmienne takie jak zmienności instrumentów bazowych oraz korelacje pomiędzy nimi, które z uwagi na brak obserwowalnych na rynku kwotowań tych zmiennych są szacowane na podstawie wewnętrznego modelu.

Zobowiązania finansowe wycenione do wartości godziwej na poziomie 3	Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	Inne zobowiązania finansowe
Transfery do poziomu 3	407	-
Bilans zamknięcia	407	-

Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej na poziomie 3 - zmiana stanu w 2013 roku	Dłużne papiery przeznaczone do obrotu	Kapitałowe papiery przeznaczone do obrotu	Pochodne instrumenty finansowe	Dłużne inwestycyjne papiery wartościowe	Kapitałowe inwestycyjne papiery wartościowe
Bilans otwarcia	812 480	17	-	539 082	13 557
Łączne zyski lub straty za okres	14 624	(11)	-	(6 738)	2 768
Ujęte w rachunku zysków i strat:	14 624	(11)	-	-	-
- Wynik na działalności handlowej	14 624	(11)	-	-	-
Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach:	-	-	-	(6 738)	2 768
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	(6 738)	2 768
Nabycie	1 275 008	-	-	967 999	70
Wykupy	(891 337)	-	-	-	-
Sprzedaże	(13 952 837)	-	-	(1 533 757)	-
Emisje	13 357 501	-	-	535 776	-
Rozliczenia	-	-	-	(158)	-
Transfery do poziomu 3	-	-	407	-	-
Bilans zamknięcia	615 439	6	407	502 204	16 395

31.12.2012	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
Aktywa finansowe				
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 528 994	716 497	-	812 497
Dłużne	1 520 456	707 976	-	812 480
Kapitałowe	8 538	8 521	-	17
Pochodne instrumenty finansowe	2 796 542	1 307	2 795 235	-
Lokacyjne papiery wartościowe	19 740 852	11 679 148	7 509 065	552 639
Dłużne	19 489 232	11 453 224	7 496 926	539 082
Kapitałowe	251 620	225 924	12 139	13 557
Aktywa finansowe razem	24 066 388	12 396 952	10 304 300	1 365 136
Zobowiązania finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe	3 481 294	150	3 481 144	-
- Instrumenty pochodne zabezpieczające	6 198	-	6 198	-
Zobowiązania finansowe razem	3 487 492	150	3 481 144	-

Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej na poziomie 3 - zmiana stanu w 2012 roku	Dłużne papiery przeznaczone do obrotu	Kapitałowe papiery przeznaczone do obrotu	Dłużne inwestycyjne papiery wartościowe	Kapitałowe inwestycyjne papiery wartościowe
Bilans otwarcia	748 130	-	934 886	1 265
Zyski i straty	7 679	-	4 581	927
Ujęte w rachunku zysków i strat	7 679	-	-	-
Ujęte w całkowitych dochodach	-	-	4 581	927
Zakupy	1 957 938	17	153 220	12 198
Wykupy	(2 313 966)	-	(314 000)	-
Sprzedaże	(14 969 149)	-	(1 016 896)	-
Emisje	15 356 065	-	773 900	-
Rozliczenia	25 783	-	3 391	(833)
Bilans zamknięcia	812 480	17	539 082	13 557

Na podstawie stosowanych przez Bank metod ustalania wartości godziwej, aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii:

- Poziom 1: ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla tego samego instrumentu (bez modyfikacji);
- Poziom 2: ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla podobnych instrumentów lub inne metody wyceny, dla których wszystkie istotne dane wejściowe bazują na obserwowalnych danych rynkowych;
- Poziom 3: metody wyceny, dla których przynajmniej jedna istotna dana wejściowa nie bazuje na obserwowalnych danych rynkowych.

Poziom 1

Na dzień 31 grudnia 2013 roku, na poziomie 1 hierarchii wartości Bank wykazał wartość godziwą obligacji rządowych przeznaczonych do obrotu w kwocie 287 768 tys. zł (patrz Nota 18) oraz wartość godziwą inwestycyjnych obligacji rządowych w kwocie 18 493 240 tys. zł (31 grudnia 2012 r. odpowiednio: 707 976 tys. zł i 11 415 436 tys. zł). Poziom 1 obejmuje również wartość godziwą obligacji emitowanych przez jednostki budżetu terenowego w kwocie 38 383 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 37 788 zł) oraz wartość godziwą obligacji emitowanych przez jeden bank w kwocie 99 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 0).

Ponadto na dzień 31 grudnia 2013 roku poziom 1 obejmuje wartość akcji spółek giełdowych w kwocie 230.489 tys. zł, w tym wartość akcji PZU S.A. w kwocie 211 532 tys. zł (31 grudnia 2012 r. odpowiednio: 233 629 tys. zł i 206 775 tys. zł).

Instrumenty te zostały sklasyfikowane do poziomu 1, ponieważ ich wycena polega na bezpośrednim wykorzystaniu rynkowych bieżących cen tych instrumentów pochodzących z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

Poziom 2

Poziom 2 hierarchii obejmuje głównie wartość godziwą bonów pieniężnych emitowanych przez NBP w kwocie 5 798 768 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 7 496 926 tys. zł), których wycena oparta jest na modelu NPV (dyskontowania przyszłych przepływów finansowych), który zasilany jest krzywymi stóp procentowych wyznaczonymi w drodze transformacji kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

Ponadto do poziomu 2 Bank zalicza wycenę pochodnych instrumentów finansowych, do wyceny których stosowane są modele, zgodne ze standardami i praktykami rynkowymi w tym zakresie, które są zasilane parametrami pochodzącymi bezpośrednio z rynków (np. kursami wymiany walut, zmiennościami implikowanymi opcji walutowych, wartościami indeksów i akcji giełdowych) lub parametrami będącymi transformacjami kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych (np. krzywe stóp procentowych).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku poziom drugi obejmuje również wartość opcji na indeks WIG 20, notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w związku ze zmianą wyceny tych opcji z metody bezpośredniej, to jest z wyceny na podstawie notowań rynkowych, na metodę wyceny z własnego modelu. Zmiana wyceny nastąpiła w związku z ograniczoną płynnością rynku, na którym notowane są te opcje.

Poziom 3

Na poziomie 3 hierarchii wykazana jest wartość godziwa dłużnych komercyjnych papierów wartościowych emitowanych przez krajowe banki i przedsiębiorstwa (obligacje, listy zastawne i certyfikaty depozytowe) w kwocie 1 117 643 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 1 351 562 tys. zł).

Powyższe instrumenty dłużne zostały zaklasyfikowane do poziomu 3, ponieważ do ich wyceny, oprócz parametrów będącymi transformacjami kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych (krzywe stóp procentowych), wykorzystuje się również tzw. spread kredytowy, który jest szacowany przez Bank przy użyciu wewnętrznego modelu ryzyka kredytowego. Model ten wykorzystuje parametry (np. stopy zwrotu z zabezpieczeń, migracje ratingów, zmienności stóp defalutowości), które nie są obserwowane na aktywnych rynkach i w związku z tym zostały wyznaczone na podstawie analiz statystycznych.

W odniesieniu do obligacji korporacyjnych i samorządowych wycenianych w sposób powtarzalny do wartości godziwej, sklasyfikowanych na poziomie 3 wartość średnia spreadu kredytowego zastosowanego do wyceny i według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 46,4 p.b. W przypadku opcji egzotycznych na koszyk instrumentów bazowych, biorąc pod uwagę nieznaczne zaangażowanie Banku wyrażone w terminach wartości godziwej oraz fakt, że pozycje te są niewrażliwe z punktu widzenia wpływu na wynik Banku, zastosowane do wyceny na koniec roku poziomy zmienności oraz korelacji

między instrumentami bazowymi w danym koszyku (towary oraz indeksy giełdowe), były kalkulowane w oparciu o dostępne historyczne kwotowania instrumentów bazowych.

W przypadku zwiększenia przyjętych do wyceny spreadów kredytowych o 20 punktów bazowych, wycena dłużnych komercyjnych papierów wartościowych byłaby niższa o 3,9 mln zł.

Ponadto poziom 3 obejmuje głównie wartość godziwą kapitałowych papierów wartościowych w kwocie 16 401 tys. zł, które wyceniane są metodą mnożników rynkowych. Wycena metodą mnożników rynkowych polega na określeniu wartości kapitałów własnych wycenianej spółki poprzez zastosowanie relacji wartości rynkowych kapitałów własnych lub wartości całości zaangażowanych kapitałów (wartości spółki) porównywalnych spółek do wybranych wielkości ekonomiczno-finansowych.

3.11. Pozostała działalność

Bank świadczy usługi przechowywania aktywów, powiernictwa, zarządzania przedsiębiorstwami, zarządzania inwestycyjnego oraz usługi doradcze na rzecz osób trzecich. W związku z wykonywaniem tych usług Bank podejmuje decyzje dotyczące alokacji oraz kupna i sprzedaży wielu różnych instrumentów finansowych. Aktywa przechowywane na zasadach powierniczych nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom. Ostatni taki przegląd został przeprowadzony w listopadzie 2013 roku i nie wpłynął istotnie na łączny poziom rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek, ale wpłynął na strukturę tych rezerw oraz na poziom kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano utratę wartości. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych w wyniku tego przeglądu przedstawiono w Nocie 3.4.4.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Utrata wartości inwestycji finansowych dostępnych do sprzedaży

Bank dokonuje przeglądu swoich dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży na każdy dzień sprawozdawczy w celu oszacowania czy nastąpiła utrata wartości. Wymaga to podobnego oszacowania jak w odniesieniu do indywidualnej oceny kredytów i należności. Bank księguje również odpisy aktualizujące wartość inwestycji kapitałowych dostępnych do sprzedaży w przypadku, gdy nastąpił istotny lub długotrwały spadek wartości godziwej poniżej ich kosztu nabycia. Ustalanie co oznacza „istotny” lub „długotrwały” spadek wartości wymaga oszacowania. Dokonując tego oszacowania Bank ocenia między innymi historyczne ruchy cen akcji oraz czas trwania i zakres, w jakim wartość godziwa inwestycji jest niższa od jej kosztu nabycia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikający ze straty podatkowej, ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie zrealizowany przyszły zysk do opodatkowania, od którego można odpisać straty podatkowe. Oszacowanie jest wymagane do określenia kwoty aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, które może być rozpoznane w oparciu o prawdopodobny moment wystąpienia i poziom przyszłych zysków do opodatkowania.

Przychody i koszty dotyczące sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami

Przychody z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami ujmują się częściowo w przychodach odsetkowych, a częściowo w przychodach prowizyjnych w oparciu o analizę relatywnej wartości godziwej każdego z tych produktów.

Wynagrodzenie ujmowane w przychodach z tytułu prowizji ujmowane jest częściowo jednorazowo, a częściowo jest liniowo rozkładane w czasie na podstawie analizy stopnia zaawansowania usługi.

W efekcie zmiany polityki rachunkowości, Grupa uwzględnia obecnie jako przychód rozpoznawany jednorazowo mniej niż 10% przychodów z działalności bancassurance związanych z kredytami gotówkowymi i samochodowymi oraz od 0% do około 25% przychodów z działalności bancassurance związanych z kredytami hipotecznymi. Pozostała część przychodów rozpoznawana jest w czasie przez okres ekonomicznego życia odpowiednich kredytów. Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych rozliczane są w analogiczny sposób.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia

Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia są określone przy użyciu metody wyceny aktuarialnej. Wycena aktuarialna wymaga dokonywania założeń dotyczących stóp dyskontowych, przyszłego wzrostu płac, wskaźnika śmiertelności i innych czynników. Ze względu na długoterminowy charakter tych programów takie szacunki są obciążone dużym stopniem niepewności.

5. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	2 535 588	2 894 652
Inwestycyjne papiery wartościowe	882 734	886 704
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	86 416	123 372
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	55 511	82 706
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej	62 399	139 659
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń	181	-
Pozostałe	9 139	8 821
Przychody z tytułu odsetek, razem	3 631 968	4 135 914
Koszty odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami	(241 876)	(295 855)
Z tytułu rozliczeń z klientami	(1 204 906)	(1 638 349)
Inne pożyczki	(63 926)	(62 177)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(23 102)	(44 594)
Koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zawartych w ramach rachunkowości zabezpieczeń	-	(945)
Koszty odsetek świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(300)	(352)
Pozostałe	(76 528)	(31 694)
Koszty odsetek, razem	(1 610 638)	(2 073 966)

W 2013 roku przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość, wyniosły 168 089 tys. zł (za okres zakończony 31 grudnia 2012 r.: 184 199 tys. zł).

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	445 541	573 116
Od pozostałych podmiotów, w tym:	3 186 427	3 562 798
- od klientów indywidualnych	1 520 311	1 576 441
- od klientów korporacyjnych	911 976	1 155 580
- od sektora budżetowego	754 140	830 777
Przychody z tytułu odsetek, razem	3 631 968	4 135 914
Koszty odsetek		
Od sektora bankowego	(306 753)	(358 983)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(1 280 783)	(1 670 389)
- od klientów indywidualnych	(672 444)	(827 449)
- od klientów korporacyjnych	(523 124)	(806 451)
- od sektora budżetowego	(85 215)	(36 489)
Z tytułu emisji własnych	(23 102)	(44 594)
Koszty odsetek, razem	(1 610 638)	(2 073 966)

6. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Prowizje za obsługę kart płatniczych	413 729	393 837
Prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów zewnętrznych podmiotów finansowych	159 208	143 493
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	152 986	147 100
Prowizje za prowadzenie rachunków	151 475	124 634
Prowizje za realizację przelewów	87 970	88 380
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	36 890	36 069
Prowizje z działalności powierniczej	19 393	17 469
Pozostałe	62 529	60 783
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	1 084 180	1 011 765
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych	(217 668)	(182 739)
Koszty prowizji płacone na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów Banku	(76 935)	(75 651)
Uiszczone opłaty maklerskie	(6 872)	(6 350)
Uiszczone pozostałe opłaty	(117 090)	(109 949)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(418 565)	(374 689)

7. Przychody z dywidend

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	101
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	61 861	35 562
Przychody z tytułu dywidend, razem	61 861	35 663

8. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Wynik z pozycji wymiany	274 978	316 404
Różnice kursowe netto z przeliczenia	238 943	220 106
Zyski z transakcji minus straty	36 035	96 298
Wynik na pozostałej działalności handlowej oraz na rachunkowości zabezpieczeń	51 380	28 493
Instrumenty odsetkowe	44 026	24 241
Instrumenty kapitałowe	(1 988)	889
Instrumenty na ryzyko rynkowe	1 342	2 024
Rachunkowość zabezpieczeń, w tym:	8 000	1 339
- Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanych	7 101	(3 705)
- Wynik z wyceny instrumentów zabezpieczających	899	5 044
Wynik na działalności handlowej, razem	326 358	344 897

Wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, wynik z kontraktów swap dla stóp procentowych, opcji i innych instrumentów pochodnych. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wycenę oraz wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi. Wynik z operacji instrumentami na ryzyko rynkowe obejmuje wynik z kontraktów futures na obligacje, na indeks, opcji na papiery wartościowe, indeksy giełdowe i kontrakty futures, wynik z transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz wynik z kontraktów futures towarowy i swap towarowy.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej części portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową udzielonych przez oddziały zagraniczne Banku w Czechach. Instrumentem zabezpieczającym jest Interest Rate Swap zamieniający stałą stopę procentową na zmienną.

Ponadto Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej kaucji na stałą stopę procentową złożonych przez BRE Finance France (BFF), podmiot zależny od mBanku, ze środków pochodzących z trzech transzy emisji euroobligacji wyemitowanych w 2012 roku i w 2013 roku. Instrumentem zabezpieczającym jest Interest Rate Swap zamieniający stałą stopę procentową na zmienną.

W obu powyżej opisanych przypadkach ryzyko zmiany stóp procentowych jest jedynym rodzajem ryzyka zabezpieczanym w ramach stosowanej przez Bank rachunkowości zabezpieczeń. Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających zaprezentowany jest w powyższej notce.

9. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Przychody ze sprzedaży usług	26 386	28 896
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	34 595	10 625
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	1 171	2 641
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	153	452
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	1 106	61
Przychody z tytułu wzrostu wartości do wysokości uprzednio dokonanych odpisów utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	12 300
Pozostałe	17 072	20 054
Pozostałe przychody operacyjne, razem	80 483	75 029

Przychody ze sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

10. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Koszty pracownicze	(636 138)	(631 396)
Koszty rzeczowe	(511 568)	(491 342)
Podatki i opłaty	(25 973)	(20 187)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(56 502)	(58 605)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(5 391)	(5 352)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(1 235 572)	(1 206 882)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (głównie nieruchomości) w wysokości 27 562 tys. zł (2012: 27 433 tys. zł).

Poniżej przedstawiono koszty pracownicze poniesione za 2013 rok i 2012 rok.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Koszty wynagrodzeń	(512 314)	(512 269)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(78 727)	(74 812)
Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(857)	(938)
Wynagrodzenie dotyczące płatności w formie akcji, w tym:	(15 759)	(11 898)
- płatności w formie akcji rozliczane w opcjach na akcje mBanku S.A.	(15 759)	(11 365)
- płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych	-	(533)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(28 481)	(31 479)
Koszty pracownicze, razem	(636 138)	(631 396)

Płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych dotyczą kosztów programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. Szczegółowe informacje na temat programów motywacyjnych, których dotyczą wynagrodzenia regulowane w formie akcji, znajdują się w Nocie 43 „Programy motywacyjne oparte na akcjach”.

11. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(41 798)	(50 619)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(3 916)	(4 600)
Przekazane darowizny	(2 659)	(2 682)
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(5 024)	(664)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(715)	(996)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(478)	(4)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	(15 326)
Pozostałe koszty operacyjne	(27 265)	(21 314)
Pozostałe koszty operacyjne	(81 855)	(96 205)

W 2012 roku w wyniku przeprowadzonej analizy wartości rzeczowych aktywów trwałych Bank dokonał odpisów z tytułu utraty wartości nieruchomości i inwestycji w obcych środkach trwałych oraz dokonał odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości nieruchomości, utworzonych w poprzednich okresach sprawozdawczych (Nota 9). Łączny wpływ tych odpisów i odwrócenia odpisów był ujemny i wyniósł 3 087 tys. zł.

12. Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Odpisy netto na należności od banków (Nota 17)	282	437
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 21)	(405 523)	(368 215)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów (Nota 32)	(9 575)	(15 957)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(414 816)	(383 735)

13. Podatek dochodowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Podatek dochodowy bieżący	(209 661)	(368 910)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 33)	(60 678)	113 433
Podatek dochodowy, razem	(270 339)	(255 477)
Zysk przed opodatkowaniem	1 340 645	1 449 052
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w Polsce w danym roku podatkowym (19%)	(254 723)	(275 320)
Dochody wyłączone z opodatkowania *)	12 172	32 639
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów **)	(39 412)	(22 255)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	-	10 993
Podatek odroczony z tytułu strat poniesionych przez Oddział mBank w Czechach w latach 2009-2011	13 334	-
Straty Oddziału mBanku na Słowacji	(1 710)	(1 534)
Obciążenie podatkowe, razem	(270 339)	(255 477)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk (strata) brutto	1 340 645	1 449 052
Podatek dochodowy	(270 339)	(255 477)
Efektywna stopa podatkowa	20,16%	17,63%

*) zawiera m.in. dochody oddziału w Czechach (wyłączone z opodatkowania w Polsce) oraz dywidendy zwolnione z opodatkowania na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r. (Dz. U. Nr 21, poz.86)

**) zawiera wydatki niestanowiące kosztów uzyskania przychodów zgodnie z art. 16 ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r. (Dz. U. Nr 21, poz.86), w tym między innymi różnice trwałe z tytułu zawarcia przez Bank kilku transakcji sprzedaży detalicznych i korporacyjnych portfeli należności w części niestanowiącej kosztów uzyskania przychodów skutkujące obciążeniem podatkowym w wysokości 19 800 tys. zł oraz odpisy z tytułu programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku skutkujące obciążeniem podatkowym w wysokości 2 269 tys. zł.

Informacje na temat podatku dochodowego odroczonego przedstawiono w Nocie 33. Podatek dochodowy od dochodów Banku przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która powstałaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej tak jak to przedstawiono powyżej.

14. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję za 12 miesięcy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Podstawowy:		
Zysk netto	1 070 306	1 193 575
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	42 155 456	42 118 904
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	25,39	28,34
Rozwodniony:		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	1 070 306	1 193 575
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	42 155 456	42 118 904
Korekty na:		
- opcje na akcje	12 035	39 728
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	42 167 491	42 158 632
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	25,38	28,31

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 43. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

15. Pozostałe całkowite dochody

Ujawnienia efektu podatkowego dotyczącego poszczególnych elementów pozostałych dochodów całkowitych	Rok kończący się 31 grudnia 2013 r.			Rok kończący się 31 grudnia 2012 r.		
	Kwota brutto	Podatek odroczone	Kwota netto	Kwota brutto	Podatek odroczone	Kwota netto
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	(208 511)	44 896	(163 615)	389 694	(47 737)	341 957
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	1 266	-	1 266	555	-	555
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(209 777)	44 896	(164 881)	389 139	(47 737)	341 402
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	(918)	174	(744)	278	(53)	225
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(918)	174	(744)	278	(53)	225
Dochody całkowite netto, razem	(209 429)	45 070	(164 359)	389 972	(47 790)	342 182

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące pozostałych całkowitych dochodów netto za lata 2013 i 2012.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	(163 615)	341 957
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	1 266	555
Niezrealizowane zyski (dodatnie różnice kursowe) ujęte w roku obrotowym (netto)	9 768	2 678
Niezrealizowane straty (ujemne różnice kursowe) ujęte w roku obrotowym (netto)	(8 502)	(2 123)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(164 881)	341 402
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	30 451	398 748
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	(157 685)	(23 979)
Reklasyfikacja do zysków/strat na instrumentach dłużnych zawartych w rachunku zysków i strat (netto)	(37 794)	(26 818)
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych ujęte w roku obrotowym (netto)	9 718	88 743
Niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych ujęte w roku obrotowym (netto)	-	(1 021)
Reklasyfikacja do zysków/strat na instrumentach kapitałowych zawartych w rachunku zysków i strat (netto)	(9 571)	(94 271)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	(744)	225
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(744)	225
Zyski aktuarialne	-	225
Straty aktuarialne	(744)	-
Pozostałe dochody całkowite netto	(164 359)	342 182

W 2013 roku i w 2012 roku zmiana wyceny obligacji skarbowych miała znaczący wpływ na zmianę stanu innych pozycji kapitału.

Negatywna zmiana wyceny na koniec 2013 roku na instrumentach dłużnych w stosunku do końca 2012 roku była spowodowana wzrostem rynkowej krzywej dochodowości obligacji, czego skutkiem było obniżenie wyceny zarówno obligacji posiadanych przez Bank na koniec 2012 jak również nabytych w trakcie 2013 roku. Dodatkowo Bank zrealizował dodatni wynik na sprzedaży części portfela obligacji zaklasyfikowanych, jako dostępne do sprzedaży posiadanych na koniec 2012 roku w wysokości 46 793 tys. zł brutto.

W roku 2012 reklasyfikacja kwoty netto 94 271 tys. zł z pozostałych całkowitych dochodów do zysków/strat na instrumentach kapitałowych zawartych w rachunku zysków i strat związana była z wynikiem zrealizowanym w związku z restrukturyzacją zaangażowania Grupy mBanku w akcje PZU S.A.

16. Kasa, operacje z bankiem centralnym

	31.12.2013	31.12.2012
Środki pieniężne w kasie (skarbcu)	250 680	197 596
Środki pieniężne w rachunku bieżącym	1 392 393	4 618 499
Kasa, operacje z bankiem centralnym, razem (Nota 42)	1 643 073	4 816 095

Na podstawie Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, mBank utrzymuje rezerwę obowiązkową. Średnia arytmetyczna dziennych stanów środków rezerwy obowiązkowej, którą mBank zobligowany jest utrzymać w danym okresie na rachunkach bieżących w NBP, wynosiła:

- 1 845 188 tys. zł dla okresu od 31 grudnia 2013 roku do 30 stycznia 2014 roku,
- 1 854 007 tys. zł dla okresu od 31 grudnia 2012 roku do 30 stycznia 2013 roku,

Na dzień 31 grudnia 2013 roku środki rezerwy obowiązkowej w banku centralnym oprocentowane były stawką 2,48% (31 grudnia 2012 - 4,05%).

17. Należności od banków

	31.12.2013	31.12.2012
Rachunki bieżące	258 967	224 355
Lokaty w innych bankach do 3-ech miesięcy	1 618 083	2 246 224
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 42)	1 877 050	2 470 579
Kredyty i pożyczki	665 723	518 982
Lokaty terminowe w innych bankach	293 438	383 683
Transakcje reverse repo / buy sell back	1 249 936	887 433
Inne należności	403 007	792 511
Należności (brutto) od banków, razem	4 489 154	5 053 188
Rezerwa utworzona na należności od banków (wielkość ujemna)	(289)	(559)
Należności (netto) od banków, razem	4 488 865	5 052 629
Krótkoterminowe (do 1 roku)	3 947 661	4 903 972
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	541 204	148 657

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	31.12.2013	31.12.2012
Należności (brutto) od banków polskich	2 147 975	2 715 749
Rezerwa utworzona na należności od banków polskich	(118)	(79)
Należności (brutto) od banków zagranicznych	2 341 179	2 337 439
Rezerwa utworzona na należności od banków zagranicznych	(171)	(480)
Należności (netto) od banków, razem	4 488 865	5 052 629

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyty udzielone bankom o zmiennej stopie wyniosły 656 109 tys. zł, a o stałej stopie 9 614 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: – kredyty na zmienną stopę – 516 588 tys. zł, a na stałą – 2 394 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku lokaty w bankach stanowiły lokaty na stałą stopę w kwotach odpowiednio 1 911 521 tys. zł i 2 629 607 tys. zł. Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom wynosiło 1,42% (31 grudnia 2012 r.: 2,16%).

Zmiana stanu rezerw na należności od banków przedstawia się następująco:

	31.12.2013	31.12.2012
Stan rezerw na należności od banków na początek okresu	(559)	(1 027)
- utworzenie rezerw (Nota 12)	(1 664)	(3 793)
- rozwiązanie rezerw (Nota 12)	1 946	4 230
- różnice kursowe	(12)	31
Stan rezerw na należności od banków na koniec okresu	(289)	(559)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku kwota rezerw utworzonych na należności od banków dotyczy w całości należności bez utraty wartości.

18. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2013			31.12.2012		
	Papiery wartościowe, na których nie ustanowiono zabezpieczeń	Papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenia	Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	Papiery wartościowe, na których nie ustanowiono zabezpieczeń	Papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenia	Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu
Dłużne papiery wartościowe	651 028	252 278	903 306	960 812	559 644	1 520 456
Emitowane przez rząd	35 490	252 278	287 768	148 332	559 644	707 976
- obligacje rządowe	35 490	252 278	287 768	148 013	559 644	707 657
- bony skarbowe	-	-	-	319	-	319
Pozostałe dłużne papiery wartościowe	615 538	-	615 538	812 480	-	812 480
- obligacje banków	421 665	-	421 665	547 753	-	547 753
- certyfikaty depozytowe	37 787	-	37 787	26 459	-	26 459
- obligacje korporacyjne	83 563	-	83 563	158 284	-	158 284
- listy zastawne	72 523	-	72 523	79 984	-	79 984
Kapitałowe papiery wartościowe	606	-	606	8 538	-	8 538
- notowane	600	-	600	8 521	-	8 521
- nie notowane	6	-	6	17	-	17
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem	651 634	252 278	903 912	969 350	559 644	1 528 994

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu obejmują papiery wartościowe stanowiące poręczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje sell buy back), których wartość rynkowa na 31 grudnia 2013 roku wynosiła 252 278 tys. zł (31 grudnia 2012 r. – 559 644 tys. zł).

19. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa posiada następujące rodzaje instrumentów pochodnych:

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje spot. **Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych** to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych, bądź do kupna lub sprzedaży waluty obcej lub instrumentu finansowego w ustalonym terminie w przyszłości po ustalonej cenie, określonej na zorganizowanym rynku finansowym. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi według wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczące. **Kontrakty FRA** to kontrakty analogiczne do futures, tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

W związku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej części portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową udzielonych przez oddziały zagraniczne Banku w Czechach, oraz wartości godziwej euroobligacji wyemitowanych przez BRE Finance France w ramach procentowych kontraktów swap Bank wydzielił instrumenty zabezpieczające ryzyko zmiany stóp procentowych. Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanej oraz instrumentów zabezpieczających zaprezentowany jest w niniejszym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Wynik na pozostałej działalności handlowej oraz na rachunkowości zabezpieczeń” w Nocie 8.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany

stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Transakcje na ryzyko rynkowe obejmują kontrakty futures i opcje na towary oraz opcje na akcje i indeksy giełdowe.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2013				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	8 434 192	8 503 881	33 158	98 114
- Kontrakty FX swap	8 703 864	8 617 054	120 125	39 249
- Kontrakty CIRS	2 207 359	2 204 651	24 041	17 232
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 352 502	2 506 977	55 409	41 621
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	21 697 917	21 832 563	232 733	196 216
- Walutowe kontrakty futures	60 449	60 728	-	-
Razem walutowe instrumenty pochodne	21 758 366	21 893 291	232 733	196 216
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	183 206 804	183 206 804	1 976 546	2 133 421
- Kontrakty FRA	97 450 000	89 025 000	121 700	115 818
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	428 843	453 606	4 788	4 373
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	281 085 647	272 685 410	2 103 034	2 253 612
- Kontrakty futures na stopę procentową	10 335	10 373	-	-
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	281 095 982	272 695 783	2 103 034	2 253 612
Transakcje na ryzyko rynkowe	745 048	727 958	13 775	14 766
Razem aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	303 599 396	295 317 032	2 349 542	2 464 594
Instrumenty pochodne zabezpieczające				
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	2 869 300	2 869 300	-	7 756
- Kontrakty IRS	2 869 300	2 869 300	-	7 756
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	2 869 300	2 869 300	-	7 756
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania	306 468 696	298 186 332	2 349 542	2 472 350
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	306 468 696	298 186 332	2 349 542	2 472 350
Krótkoterminowe (do 1 roku)	168 777 791	161 289 752	1 029 666	1 147 043
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	137 690 905	136 896 580	1 319 876	1 325 307

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2012				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	6 427 429	6 549 214	33 375	44 309
- Kontrakty FX swap	10 046 685	9 925 239	155 339	42 199
- Kontrakty CIRS	1 496 784	1 599 126	41 264	140 748
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	1 197 331	1 171 726	15 301	13 785
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	19 168 229	19 245 305	245 279	241 041
- Walutowe kontrakty futures	34 638	34 789	-	-
Razem walutowe instrumenty pochodne	19 202 867	19 280 094	245 279	241 041
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	175 350 063	175 350 063	2 163 781	2 994 852
- Kontrakty FRA	103 150 000	145 700 000	373 249	223 150
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	541 564	562 933	6 279	5 534
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	279 041 627	321 612 996	2 543 309	3 223 536
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	279 041 627	321 612 996	2 543 309	3 223 536
Transakcje na ryzyko rynkowe	487 969	398 752	7 954	10 519
Razem aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	298 732 463	341 291 842	2 796 542	3 475 096
Instrumenty pochodne zabezpieczające				
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	2 148 380	2 148 380	-	6 198
- Kontrakty IRS	2 148 380	2 148 380	-	6 198
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	2 148 380	2 148 380	-	6 198
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania	300 880 843	343 440 222	2 796 542	3 481 294
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	300 880 843	343 440 222	2 796 542	3 481 294
Krótkoterminowe (do 1 roku)	194 411 853	230 223 080	1 078 048	1 590 325
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	106 468 990	113 217 142	1 718 494	1 890 969

W obu prezentowanych okresach transakcje na ryzyko rynkowe obejmują wartość godziwą opcji na indeks giełdowy, akcje i inne papiery kapitałowe, kontraktów futures na towary, kontraktów swap na towary.

W ramach pochodnych instrumentów finansowych Bank wykazał instrumenty pochodne na kwotę 1 223 tys. zł (zobowiązania), które zostały wydzielone ze strukturyzowanych lokat inwestycyjnych (31 grudnia 2012 r.: 3 073 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku Bank nie posiadał żadnych aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

20. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jedynym rodzajem ryzyka zabezpieczanym w ramach rachunkowości zabezpieczeń jest ryzyko zmiany stóp procentowych.

Na koniec każdego miesiąca Bank dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej:

- części portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową udzielonych przez oddziały zagraniczne mBanku w Czechach. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- kaucji na stałą stopę procentową złożonych przez BRE Finance France (BFF), podmiot zależny od mBanku, ze środków pochodzących z emisji euroobligacji. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.

Pozycje zabezpieczone

Pozycjami zabezpieczonymi są:

- część portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową, denominowanych w CZK, udzielonych przez oddział zagraniczny mBanku w Czechach,
- kaucja złożona w Banku przez BFF w kwocie 497 770 tys. EUR, o stałym oprocentowaniu,
- kaucja złożona w Banku przez BFF w kwocie 198 967 tys. CHF, o stałym oprocentowaniu,
- kaucja złożona w Banku przez BFF w kwocie 500 000 tys. CZK, o stałym oprocentowaniu.

Instrumenty zabezpieczające

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap, zamieniające stałą stopę procentową na zmienną.

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających

Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów i zobowiązań oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat w wyniku na działalności handlowej.

21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2013	31.12.2012
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:	38 301 077	37 689 621
- należności bieżące	4 978 854	4 600 545
- kredyty terminowe, w tym:	33 322 223	33 089 076
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	28 597 142	28 995 898
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:	24 975 299	23 492 184
- należności bieżące	3 698 448	4 016 165
- kredyty terminowe:	17 927 281	17 451 639
- udzielone dużym klientom	9 668 358	9 429 011
- udzielone średnim i małym klientom	8 258 923	8 022 628
- transakcje reverse repo / buy sell back	3 287 066	2 024 380
- pozostałe	62 504	-
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu	1 952 674	2 375 812
Inne należności	620 619	666 434
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	65 849 669	64 224 051
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)	(2 092 989)	(2 236 161)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	63 756 680	61 987 890
Krótkoterminowe (do 1 roku)	26 703 463	24 027 284
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	37 053 217	37 960 606

W 2013 roku Bank dokonał w ramach kilku transakcji, sprzedaży detalicznych i korporacyjnych portfeli należności z rozpoznaną utratą wartości (default). Wartość nominalna zawartych transakcji sprzedaży wyniosła 852 092 tys. zł (w tym portfel korporacyjny 642 930 tys. zł). Sprzedane należności korporacyjne w większości przypadków były w sposób znaczny pokryte rezerwami na utratę wartości, a transakcje miały istotny wpływ na zmniejszenie portfela korporacyjnego z rozpoznaną utratą wartości wykazywanego na koniec 2013 roku oraz na poziom jego pokrycia rezerwami.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyty o zmiennej stopie procentowej wyniosły 65 131 980 zł, a o stałej stopie procentowej wyniosły 717 689 tys. zł (31 grudnia 2012 r. odpowiednio: 63 672 018 tys. zł i 664 457 tys. zł). Powyższe wartości odnoszą się do sumy kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym i sektorowi budżetowemu. Średnie oprocentowanie kredytów udzielonych klientom (z wyłączeniem transakcji reverse repo) wynosiło 3,96% (31 grudnia 2012 r. 4,49%).

Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2013	31.12.2012
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie bilansowe brutto	61 915 674	61 079 175
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo	(229 553)	(169 507)
Zaangażowanie bilansowe netto	61 686 121	60 909 668
Należności, które utraciły wartość		
Zaangażowanie bilansowe brutto	3 933 995	3 144 876
Rezerwy na należności, które utraciły wartość	(1 863 436)	(2 066 654)
Zaangażowanie bilansowe netto	2 070 559	1 078 222

Zmiana stanu rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek

ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ROK 2013	Stan rezerw na 01.01.2013	Utworzenie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Reklasyfikacja i różnice kursowe	Należności spisane w ciężar rezerw	Stan rezerw na 31.12.2013
KLIENCI INDYWIDUALNI	(1 056 576)	(1 250 159)	989 687	(18 078)	182 556	(1 152 570)
Należności bieżące	(586 189)	(459 141)	518 946	(17 120)	99 290	(444 214)
Kredyty terminowe, w tym:	(470 387)	(791 018)	470 741	(958)	83 266	(708 356)
Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	(282 791)	(486 864)	268 119	760	33 546	(467 230)
KLIENCI KORPORACYJNI	(1 167 356)	(679 529)	533 977	2 561	381 658	(928 689)
Należności bieżące	(277 918)	(252 500)	174 579	29 924	91 501	(234 414)
Kredyty terminowe, w tym:	(889 438)	(427 029)	359 398	(27 363)	290 157	(694 275)
Kredyty terminowe udzielone dużym klientom	(311 280)	(139 081)	193 890	1 271	74 519	(180 681)
Kredyty terminowe udzielone średnim i małym klientom	(578 158)	(287 948)	165 508	(28 634)	215 638	(513 594)
KLIENCI BUDŻETOWI	(12 229)	(711)	1 212	(2)	-	(11 730)
OGÓŁEM ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	(2 236 161)	(1 930 399)	1 524 876	(15 519)	564 214	(2 092 989)

ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ROK 2012	Stan rezerw na 01.01.2012	Utworzenie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Reklasyfikacja i różnice kursowe	Należności spisane w ciężar rezerw	Stan rezerw na 31.12.2012
KLIENCI INDYWIDUALNI	(860 001)	(749 959)	514 372	14 487	24 525	(1 056 576)
Należności bieżące	(523 086)	(334 510)	245 064	5 757	20 586	(586 189)
Kredyty terminowe, w tym:	(336 915)	(415 449)	269 308	8 730	3 939	(470 387)
Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	(199 413)	(254 260)	162 351	8 079	452	(282 791)
KLIENCI KORPORACYJNI	(1 249 414)	(705 487)	581 286	20 386	185 873	(1 167 356)
Należności bieżące	(315 619)	(322 549)	252 259	18 506	89 485	(277 918)
Kredyty terminowe, w tym:	(933 795)	(382 938)	329 027	1 880	96 388	(889 438)
Kredyty terminowe udzielone dużym klientom	(337 438)	(114 426)	123 065	17 519	-	(311 280)
Kredyty terminowe udzielone średnim i małym klientom	(596 357)	(268 512)	205 962	(15 639)	96 388	(578 158)
KLIENCI BUDŻETOWI	(3 598)	(57 415)	48 988	(204)	-	(12 229)
OGÓŁEM ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	(2 113 013)	(1 512 861)	1 144 646	34 669	210 398	(2 236 161)

22. Inwestycyjne papiery wartościowe

	31.12.2013			31.12.2012		
	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których nie ustanowiono zabezpieczeń	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenia	Razem inwestycyjne papiery wartościowe	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których nie ustanowiono zabezpieczeń	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenia	Razem inwestycyjne papiery wartościowe
Dłużne papiery wartościowe:	19 068 057	5 764 538	24 832 595	16 944 248	2 544 984	19 489 232
Emitowane przez rząd	12 748 698	5 744 542	18 493 240	8 995 401	2 420 035	11 415 436
- obligacje rządowe	12 748 698	5 744 542	18 493 240	8 995 401	2 420 035	11 415 436
Emitowane przez bank centralny	5 778 772	19 996	5 798 768	7 371 977	124 949	7 496 926
Pozostałe dłużne papiery wartościowe	540 587	-	540 587	576 870	-	576 870
- obligacje banków	25 136	-	25 136	123 901	-	123 901
- listy zastawne	369 162	-	369 162	335 050	-	335 050
- obligacje korporacyjne	107 906	-	107 906	80 131	-	80 131
- obligacje komunalne	38 383	-	38 383	37 788	-	37 788
Kapitałowe papiery wartościowe:	248 695	-	248 695	251 620	-	251 620
Notowane	229 617	-	229 617	225 108	-	225 108
Nie notowane	19 078	-	19 078	26 512	-	26 512
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem:	19 316 752	5 764 538	25 081 290	17 195 868	2 544 984	19 740 852
Krótkoterminowe (do 1 roku)	6 068 959	21 994	6 090 953	8 307 850	154 887	8 462 737
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	13 247 793	5 742 544	18 990 337	8 888 018	2 390 097	11 278 115

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej obejmuje rezerwy utworzone z tytułu utraty wartości w wysokości 125 tys. zł (31 grudnia 2012 r. – 125 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kapitałowe papiery wartościowe notowane obejmują wartość godziwą akcji PZU SA w kwocie 212 430 tys. zł (31 grudnia 2012 r. – 206 775 tys. zł).

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 r. 17 377 952 tys. zł, natomiast opartych na stopie zmiennej 7 454 643 tys. zł (31 grudnia 2012 r. odpowiednio: 12 775 425 tys. zł oraz 6 713 807 tys. zł).

Powyższa nota obejmuje obligacje rządowe i bony skarbowe pod zastaw Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG), obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu w transakcjach sell buy back, obligacje rządowe stanowiące zabezpieczenie kredytu otrzymanego z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz obligacje rządowe stanowiące zabezpieczenie depozytu złożonego przez klienta.

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o BFG, na dzień 31 grudnia 2013 r. Bank posiadał papiery skarbowe (obligacje i bony) ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 368 133 tys. zł o wartości nominalnej 355 000 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: wartość bilansowa – 344 144 tys. zł, wartość nominalna – 335 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku odpowiednio: bony pieniężne w NBP; obligacje w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych.

Zyski i straty z inwestycyjnych papierów wartościowych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2013	2012
Sprzedaż/wykup przez emitenta aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz udziałów w jednostkach zależnych	79 206	149 955
Utrata wartości inwestycji w jednostki zależne	(452)	(105)
Zyski i straty z inwestycyjnych papierów wartościowych, razem	78 754	149 850

W 2013 roku pozycja „sprzedaż/wykup aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz udziałów w jednostkach zależnych” obejmuje wynik na sprzedaży obligacji rządowych w kwocie 50 796 tys. zł (w 2012 roku – 33 557 tys. zł).

Ponadto, pozycja ta obejmuje wynik zrealizowany na sprzedaży kapitałowych papierów wartościowych w kwocie 25 761 tys. zł.

W 2012 roku największy wpływ na wielkość pozycji „sprzedaż/wykup aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz udziałów w jednostkach zależnych” miał wynik zrealizowany w kwocie 116 384 tys. zł, rozpoznany w związku z restrukturyzacją zaangażowania Grupy mBanku w akcje PZU SA.

Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych

	31.12.2013	31.12.2012
Inwestycyjne papiery wartościowe		
Stan na początek okresu	19 740 852	20 930 666
Różnice kursowe	(35 272)	(23 665)
Zwiększenia	411 604 267	248 210 508
Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, umorzenie)	(406 033 995)	(249 829 814)
Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej	(194 562)	453 157
Stan na koniec okresu	25 081 290	19 740 852

Zmiana stanu rezerw na utratę wartości inwestycyjnych papierów wartościowych

	31.12.2013	31.12.2012
Rezerwy na kapitałowe papiery wartościowe		
- Notowane		
Stan na początek okresu	(125)	(125)
Stan na koniec okresu	(125)	(125)
Rezerwy na papiery dostępne do sprzedaży razem		
Stan na początek okresu	(125)	(125)
Stan na koniec okresu	(125)	(125)

23. Inwestycje w jednostkach zależnych

31 grudnia 2013 r. (w tys. zł)

Lp.	Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata netto	Bezpośrednio posiadane udziały %	Wartość bilansowa
1.	Aspiro Sp. z o.o.	Polska	158 619	19 005	100 998	209	100,00	51 536
2.	BDH Development Sp. z o.o.	Polska	155 789	53 243	15	(243)	100,00	102 778
3.	BRE Finance France SA	Francja	2 833 546	2 832 861	65 854	114	99,98	1 006
4.	Communication One Consulting Sp. z o.o.	Polska	26 371	15 814	7 918	371	100,00	10 096
5.	Dom Maklerski mBanku S.A.	Polska	1 141 083	1 031 446	116 233	19 409	100,00	26 719
6.	Garbary Sp. z o.o.	Polska	44 839	89	159	(2 736)	100,00	66 384
7.	JMD III Sp. z o.o.	Polska	4	-	-	(4)	100,00	10
8.	mBank Hipoteczny S.A.	Polska	4 785 329	4 280 789	242 886	4 541	24,29	76 388
9.	mCentrum Operacji Sp. z o.o.	Polska	51 061	11 682	31 502	312	100,00	26 539
10.	mCorporate Finance SA	Polska	1 863	520	3 747	2 574	100,00	5 532
11.	MLV 35 Sp. z o.o. w likwidacji	Polska	236	14	-	(8)	100,00	53
12.	MLV 45 Sp. z o.o.	Polska	61	31	80	25	100,00	8
13.	MLV 45 Sp. z o.o. spółka komandytowa (poprzednio BRE Holdnig Sp. z o.o.)	Polska	551 369	83	243	40 545	100,00	348 121
14.	mWealth Management SA	Polska	37 662	6 606	34 749	13 521	100,00	12 000
15.	Octopus Sp. z o.o.	Polska	21	1	-	(15)	99,90	50
16.	Tele -Tech Investment Sp. z o.o.	Polska	59 676	59 380	2 851	(177)	100,00	381
17.	TRANSFINANCE a.s.	Czechy	370 224	326 234	25 448	1 705	100,00	29 658
								757 259

mBank S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok

(w tys. zł)

31 grudnia 2012 r. (w tys. zł)

Lp.	Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata netto	Bezpośrednio posiadane udziały %	Wartość bilansowa
1.	Aspiro Sp. z o.o.	Polska	155 740	20 417	121 947	(1 501)	100,00	51 535
2.	BRE Bank Hipoteczny SA	Polska	4 809 712	4 308 817	284 512	9 705	24,29	76 388
3.	BRE Centrum Operacji Sp. z o.o.	Polska	58 182	13 115	45 743	8 975	100,00	31 072
4.	BRE Corporate Finance SA	Polska	2 451	534	5 715	(1 059)	100,00	3 532
5.	BRE Finance France SA	Francja	2 048 795	2 048 231	13 612	(8)	99,98	1 006
6.	BRE Holding Sp. z o.o.	Polska	537 239	27	26 728	26 471	100,00	348 123
7.	BRE Wealth Management SA	Polska	28 401	3 737	24 576	8 048	100,00	12 000
8.	CALL CENTER POLAND SA	Polska	31 294	27 098	28 628	(11 369)	100,00	4 298
9.	CONTACTPOINT Sp. z o.o.	Polska	19 456	13 609	31 643	(2 796)	100,00	5 020
10.	Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	Polska	754 032	664 386	113 007	16 886	100,00	26 719
11.	Garbary Sp. z o.o.	Polska	45 050	7 564	181	(2 938)	100,00	56 384
12.	MLV 35 Sp. z o.o.	Polska	42	2	-	(9)	100,00	53
13.	MLV 35 Sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna	Polska	289 770	32	1 808	1 758	100,00	290 965
14.	Octopus Sp. z o.o.	Polska	37	2	-	(15)	99,00	50
15.	Tele -Tech Investment Sp. z o.o.	Polska	77 470	77 297	3 878	(207)	100,00	533
16.	TRANSFINANCE a.s.	Czechy	327 983	282 309	25 467	1 786	100,00	29 658
								937 336

Zmiana stanu inwestycji w jednostki zależne

	31.12.2013	31.12.2012
Inwestycje w jednostki zależne		
Stan na początek okresu	937 336	546 430
Różnice kursowe	-	106
Zwiększenia	125 193	417 308
Zmniejszenia	(304 818)	(26 403)
Odpisy/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości	(452)	(105)
Stan na koniec okresu	757 259	937 336

W 2013 roku pozycja zmniejszenia dotyczy głównie likwidacji spółki MLV 35 Sp. z o.o. spółka komandytowa.

W 2012 roku pozycja zwiększenia dotyczy podwyższenia udziałów w spółkach MLV 45 Sp. z o.o. spółka komandytowa (poprzednio BRE Holding Sp. z o.o.), mBank Hipoteczny S.A. (poprzednio BRE Bank Hipoteczny S.A.) i Aspiro S.A. Ponadto pozycja ta obejmuje zakup 100% udziałów w spółce MLV 35 Sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna (MLV 35) w kwocie 50 tys. zł, a następnie podwyższenie kapitału w spółce o kwotę 1 500 tys. zł w formie gotówkowej oraz o kwotę 279 275 tys. zł w formie aportu w postaci wszystkich posiadanych przez Bank certyfikatów inwestycyjnych BRE GOLD FIZ. Spółka MLV 35 została nabyta w celu przeprowadzenia restrukturyzacji zaangażowania Grupy mBanku S.A. w akcje PZU SA.

24. Wartości niematerialne

	31.12.2013	31.12.2012
Koszty zakończonych prac rozwojowych	376	474
Patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	308 171	247 706
- oprogramowanie komputerowe	255 951	196 602
Inne wartości niematerialne	7 040	7 940
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	93 197	133 205
Wartości niematerialne, razem	408 784	389 325

W 2013 roku Bank wykonał testy na utratę wartości wartości niematerialnych w toku wytworzenia oraz wartości firmy. W wyniku testu nie stwierdzono utraty wartości.

Zmiana stanu wartości niematerialnych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2013 roku do 31.12.2013 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartości niematerialne razem
			nabyte oprogramowanie komputerowe			
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2013 r.	23 251	677 375	516 156	14 886	133 205	848 717
Zwiększenia z tytułu	-	125 870	91 641	192	85 505	211 567
- zakupu	-	17 616	21	192	68 558	86 366
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	246	-	-	-	246
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	108 005	91 620	-	-	108 005
- poniesionych kosztów wytworzenia	-	-	-	-	12 530	12 530
- innych zwiększeń	-	3	-	-	4 417	4 420
Zmniejszenia z tytułu	(17 938)	(28 543)	(7 960)	(284)	(125 513)	(172 278)
- likwidacji	(17 938)	(27 975)	(7 821)	(283)	-	(46 196)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(108 005)	(108 005)
- innych zmniejszeń	-	(568)	(139)	(1)	(17 508)	(18 077)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2013 r.	5 313	774 702	599 837	14 794	93 197	888 006
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2013 r.	(22 777)	(429 669)	(319 554)	(6 946)	-	(459 392)
Amortyzacja za okres z tytułu	17 840	(36 862)	(24 332)	(808)	-	(19 830)
- odpisów	(98)	(64 975)	(32 290)	(1 091)	-	(66 164)
- innych zwiększeń	-	(15)	(1)	-	-	(15)
- likwidacji	17 938	27 975	7 821	283	-	46 196
- innych zmniejszeń	-	153	138	-	-	153
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2013 r.	(4 937)	(466 531)	(343 886)	(7 754)	-	(479 222)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2013 r.	376	308 171	255 951	7 040	93 197	408 784

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartości niematerialne razem
			nabyte oprogramowanie komputerowe			
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2012 r.	27 720	731 650	565 519	14 817	99 743	873 930
Zwiększenia z tytułu	-	37 679	27 315	69	80 778	118 526
- zakupu	-	8 735	10	69	61 681	70 485
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	193	-	-	-	193
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	28 747	27 305	-	-	28 747
- poniesionych kosztów wytworzenia	-	-	-	-	12 923	12 923
- innych zwiększeń	-	4	-	-	6 174	6 178
Zmniejszenia z tytułu	(4 469)	(91 954)	(76 678)	-	(47 316)	(143 739)
- likwidacji	(4 469)	(91 766)	(76 678)	-	-	(96 235)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(28 747)	(28 747)
- innych zmniejszeń	-	(188)	-	-	(18 569)	(18 757)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	23 251	677 375	516 156	14 886	133 205	848 717
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2012 r.	(27 009)	(451 192)	(350 912)	(5 922)	-	(484 123)
Amortyzacja za okres z tytułu	4 232	21 523	31 358	(1 024)	-	24 731
- odpisów	(237)	(70 342)	(45 320)	(1 024)	-	(71 603)
- likwidacji	4 469	91 725	76 678	-	-	96 194
- innych zmniejszeń	-	140	-	-	-	140
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2012 r.	(22 777)	(429 669)	(319 554)	(6 946)	-	(459 392)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	474	247 706	196 602	7 940	133 205	389 325

25. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2013	31.12.2012
Środki trwałe, w tym:	406 691	442 151
- grunty	1 033	1 033
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	173 925	177 678
- urządzenia	97 255	107 094
- środki transportu	20 963	24 270
- pozostałe środki trwałe	113 515	132 076
Środki trwałe w budowie	36 035	38 496
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	442 726	480 647

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2013 r.	1 033	302 995	458 896	53 625	398 965	38 632	1 254 146
Zwiększenia z tytułu	-	1 454	36 619	4 703	24 468	36 205	103 449
- zakupu	-	-	20 971	-	2 129	32 832	55 932
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	1 454	13 276	-	22 216	-	36 946
- innych zwiększeń	-	-	2 372	4 703	123	3 373	10 571
Zmniejszenia z tytułu	-	-	(15 340)	(3 488)	(26 523)	(38 666)	(84 017)
- sprzedaży	-	-	(2 711)	-	(2 016)	-	(4 727)
- likwidacji	-	-	(12 027)	-	(23 527)	-	(35 554)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(36 946)	(36 946)
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(246)	(246)
- innych zmniejszeń	-	-	(602)	(3 488)	(980)	(1 474)	(6 544)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2013 r.	1 033	304 449	480 175	54 840	396 910	36 171	1 273 578
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2013 r.	-	(76 047)	(351 595)	(29 355)	(264 194)	-	(721 191)
Amortyzacja za okres z tytułu	-	(5 207)	(31 325)	(4 522)	(19 070)	-	(60 124)
- odpisów	-	(5 207)	(45 333)	(7 039)	(37 770)	-	(95 349)
- sprzedaży	-	-	2 461	-	1 854	-	4 315
- likwidacji	-	-	11 439	-	17 539	-	28 978
- innych zmniejszeń	-	-	108	2 517	(693)	-	1 932
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2013 r.	-	(81 254)	(382 920)	(33 877)	(283 264)	-	(781 315)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2013 r.	-	(49 270)	(207)	-	(2 695)	(136)	(52 308)
- zmniejszenie	-	-	207	-	2 564	-	2 771
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2013 r.	-	(49 270)	-	-	(131)	(136)	(49 537)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2013 r.	1 033	173 925	97 255	20 963	113 515	36 035	442 726

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2012 r.	1 733	312 068	516 660	54 380	397 603	65 143	1 347 587
Zwiększenia z tytułu	-	837	38 904	1 776	33 083	27 654	102 254
- zakupu	-	-	18 895	-	1 777	21 687	42 359
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	837	19 166	-	31 082	-	51 085
- innych zwiększeń	-	-	843	1 776	224	5 967	8 810
Zmniejszenia z tytułu	(700)	(9 910)	(96 668)	(2 531)	(31 721)	(54 165)	(195 695)
- sprzedaży	(700)	(9 910)	(8 902)	-	(8 665)	-	(28 177)
- likwidacji	-	-	(18 191)	-	(2 208)	-	(20 399)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(51 085)	(51 085)
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(193)	(193)
- innych zmniejszeń	-	-	(69 575)	(2 531)	(20 848)	(2 887)	(95 841)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	1 033	302 995	458 896	53 625	398 965	38 632	1 254 146
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2012 r.	-	(73 909)	(404 125)	(22 964)	(252 226)	-	(753 224)
Amortyzacja za okres z tytułu	-	(2 138)	52 530	(6 391)	(11 968)	-	32 033
- odpisów	-	(5 191)	(43 405)	(7 787)	(40 603)	-	(96 986)
- innych zwiększeń	-	-	(1)	-	-	-	(1)
- sprzedaży	-	3 053	8 604	-	6 923	-	18 580
- likwidacji	-	-	18 105	-	1 967	-	20 072
- innych zmniejszeń	-	-	69 227	1 396	19 745	-	90 368
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2012 r.	-	(76 047)	(351 595)	(29 355)	(264 194)	-	(721 191)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2012 r.	-	(51 686)	-	-	(131)	(136)	(51 953)
- zwiększenie	-	(12 500)	(207)	-	(2 619)	-	(15 326)
- zmniejszenie	-	14 916	-	-	55	-	14 971
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2012 r.	-	(49 270)	(207)	-	(2 695)	(136)	(52 308)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	1 033	177 678	107 094	24 270	132 076	38 496	480 647

Wartość środków transportu w całości objęta jest umową leasingu finansowego.

Wartość odzyskiwalną środków trwałych dotkniętych utratą wartości stanowi cena netto sprzedaży określona na podstawie ceny rynkowej podobnego aktywa.

26. Inne aktywa

	31.12.2013	31.12.2012
Inne aktywa, w tym:	259 180	176 298
- dłużnicy	161 870	75 714
- rozrachunki międzybankowe	3 306	7 387
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	61 419	68 323
- przychody do otrzymania	30 573	22 992
- zapasy	1 738	1 882
- inne	274	-
Inne aktywa, razem	259 180	176 298
Krótkoterminowe (do 1 roku)	169 217	86 707
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	89 963	89 591

Na dzień 31 grudnia 2013 roku powyższa nota zawiera aktywa finansowe w kwocie 165 176 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 83 101 tys. zł).

27. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2013	31.12.2012
Środki na rachunkach bieżących	1 476 331	1 148 938
Depozyty terminowe	445 457	113 426
Kredyty i pożyczki otrzymane	14 343 913	17 461 980
Transakcje repo / sell buy back	2 391 742	1 295 964
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	166 958	197 400
Zobowiązania w drodze	2 915	1 269
Pozostałe	36 538	22 537
Zobowiązania wobec innych banków, razem	18 863 854	20 241 514
Krótkoterminowe (do 1 roku)	8 099 243	6 191 419
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	10 764 611	14 050 095

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość depozytów innych banków o stałym oprocentowaniu wyniosła 445 457 tys. zł (31 grudnia 2012 rok - 113 426 tys. zł). W obu okresach brak depozytów o zmiennym oprocentowaniu.

Na dzień 31 grudnia 2013 i na dzień 31 grudnia 2012 roku kredyty i pożyczki otrzymane od banków były oprocentowane zmienną stopą procentową.

Średnie oprocentowanie depozytów i kredytów otrzymanych od banków w 2013 roku wynosiło 1,29% (31 grudnia 2012 r. - 1,41%).

mBank nie dostarczył zabezpieczeń kredytów innym bankom. Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu pożyczek zaciągniętych.

28. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2013	31.12.2012
Klienci indywidualni:	33 888 810	32 945 390
Środki na rachunkach bieżących	23 947 135	20 772 482
Depozyty terminowe	9 889 000	12 121 656
Inne zobowiązania (z tytułu)	52 675	51 252
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	24 501	32 698
- pozostałe	28 174	18 554
Klienci korporacyjni:	29 402 040	26 435 364
Środki na rachunkach bieżących	12 323 761	11 609 077
Depozyty terminowe	6 933 774	8 727 014
Kredyty i pożyczki otrzymane	2 100 331	1 696 404
Transakcje repo	4 629 955	1 883 368
Inne zobowiązania (z tytułu)	3 414 219	2 519 501
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	3 263 994	2 456 433
- pozostałe	150 225	63 068
Klienci sektora budżetowego:	717 524	501 164
Środki na rachunkach bieżących	579 319	387 383
Depozyty terminowe	129 981	110 765
Inne zobowiązania (z tytułu)	8 224	3 016
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	137	152
- pozostałe	8 087	2 864
Zobowiązania wobec klientów, razem	64 008 374	59 881 918
Krótkoterminowe (do 1 roku)	57 094 145	55 639 233
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	6 914 229	4 242 685

Na dzień 31 grudnia 2013 roku większość depozytów przyjętych od klientów indywidualnych i korporacyjnych stanowiły depozyty na stałą stopę procentową. Średnie oprocentowanie zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem transakcji repo) wynosiło 2,02% (31 grudnia 2012 r. - 3,11%).

Na dzień 31 grudnia 2013 kwota kredytów i pożyczek otrzymanych obejmuje kredyt otrzymany z EBI w kwocie 2 100 331 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 1 696 404 tys. zł). Zabezpieczeniem kredytu są obligacje rządowe, które są wykazywane w Nocie 23 i w Nocie 36.

29. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Stan na 31 grudnia 2013 r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe	450 000				451 916
Obligacje (PLN)	450 000	4,20%	niezabezpieczone	23-11-2015	451 916
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					451 916

Stan na 31 grudnia 2012 r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje krótkoterminowe	206 900				206 105
Certyfikaty depozytowe (PLN)	206 900	5,00%	niezabezpieczone	29-01-2013	206 105
Emisje długoterminowe	450 000				452 943
Obligacje (PLN)	450 000	6,10%	niezabezpieczone	23-11-2015	452 943
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					659 048

Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2013	31.12.2012
Stan na początek okresu	659 048	-
Zwiększenia (emisja)	-	3 414 454
Zmniejszenia (wykup)	(206 900)	(2 760 165)
Inne zmiany	(232)	4 759
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	451 916	659 048

W dniu 3 grudnia 2013 roku mBank S.A. wyemitował obligacje podporządkowane o łącznej wartości nominalnej 500 000 tys. zł, które stanowią zobowiązanie podporządkowane i zostały ujęte i szczegółowo opisane w Nocie 30 poniżej.

30. Zobowiązania podporządkowane

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2013 r.						
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 1,2%*	1,22	08.03.2017	1 366 332
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1,4%**	1,42	nieokreślony ¹⁾	273 591
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 2,0%***	2,02	18.12.2017	412 355
- Commerzbank AG	170 000	CHF	3M LIBOR + 2,2%***	2,22	nieokreślony ¹⁾	584 340
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 4,0%	4,02	nieokreślony ¹⁾	313 929
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 2,5%	2,52	24.06.2018	310 331
- Inwestorzy nie związani z mBankiem	500 000	PLN	6M WIBOR + 2,25%	4,95	20.12.2023	501 879
						3 762 757

mBank S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok

(w tys. zł)

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2012 r.						
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 1,2%*	1,21	08.03.2017	1 355 725
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1,4%**	1,42	nieokreślony ¹⁾	271 072
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 2,0%***	2,02	18.12.2017	406 674
- Commerzbank AG	170 000	CHF	3M LIBOR + 2,2%***	2,24	nieokreślony ¹⁾	578 765
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 4,0%	4,01	nieokreślony ¹⁾	305 084
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 2,5%	2,51	24.06.2018	304 975
						3 222 295

* marża w wysokości 0,7% obowiązywała dla pierwszych pięciu lat. Od czerwca 2012 roku obowiązuje marża w wysokości 1,2%.

** marża w wysokości 1,4% obowiązuje do grudnia 2016 roku. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

*** marża w wysokości 2,0% obowiązuje od grudnia 2012 roku.

**** marża w wysokości 2,2% obowiązuje do stycznia 2018 roku. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 4,2%.

¹⁾ Obligacje stają się wymagalne z inicjatywy Banku nie wcześniej niż po dwóch latach od daty emisji albo z inicjatywy Commerzbanku, nie wcześniej niż po pięciu latach od daty emisji, po uzyskaniu zgody KNF.

Efektywne oprocentowanie podane w tabelach powyżej oznacza oprocentowanie na dzień rozpoczęcia ostatniego okresu odsetkowego.

W dniu 3 grudnia 2013 roku mBank S.A. wyemitował obligacje podporządkowane o łącznej wartości nominalnej 500 000 tys. zł. Wyemitowano 5 000 sztuk obligacji o wartości nominalnej 100 000 zł każda. Termin wykupu obligacji to 20 grudnia 2023 rok. Wyemitowane obligacje podporządkowane są notowane w alternatywnym systemie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi prowadzonym przez BondSpot S.A. z siedzibą w Warszawie począwszy od 2 stycznia 2014 roku.

W 2013 roku i w 2012 roku Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat odsetkowych ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wymagalności. W kalkulacji współczynnika wypłacalności środki pozyskane z tych emisji zostały uwzględnione w funduszach własnych Banku. Bank uzyskał zgody KNF na zaliczenie kwot pochodzących z tych emisji do kapitału uzupełniającego.

W odniesieniu do emisji obligacji z dnia 3 grudnia 2013 roku Bank wystąpił do Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażenie zgody na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 3 pkt 2 lit b) ustawy Prawo bankowe, zobowiązania finansowego w kwocie 500 000 tys. zł pozyskanego przez Bank z tytułu wyżej wymienionej emisji obligacji podporządkowanych i uzyskał taką zgodę w dniu 14 lutego 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku, obligacje te nie były uwzględniane w funduszach własnych Banku.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2013	31.12.2012
Stan na początek okresu	3 222 295	3 456 200
- zwiększenia (emisja obligacji)	500 000	-
- różnice kursowe	(4 940)	(234 547)
- inne zmiany	45 402	642
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	3 762 757	3 222 295
Krótkoterminowe (do 1 roku)	50 237	4 835
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	3 712 520	3 217 460

31. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2013	31.12.2012
Pozostałe zobowiązania (z tytułu)		
- zobowiązania z tytułu podatków	11 717	18 031
- rozrachunki międzybankowe	384 736	388 965
- wierzyciele	212 016	377 260
- bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	106 914	122 558
- przychody przyszłych okresów	91 433	76 365
- rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	7 509	6 191
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	18 830	17 286
- rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	129 715	141 340
Pozostałe zobowiązania, razem	962 870	1 147 996

Na dzień 31 grudnia 2013 roku powyższa nota zawiera zobowiązania finansowe w kwocie 703 666 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 910 072 tys. zł), których wymagalność została zaprezentowana w Nocie 3.9.1. Pozostałe składniki omawianych zobowiązań, za wyjątkiem części rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia, wyliczanych aktuarialnie, mają, co do zasady, charakter krótkoterminowy.

W 2013 roku kwota zobowiązań wobec wierzycieli obejmuje wartość zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego w wysokości 22 699 tys. zł (w 2012 r.: 26 047 tys. zł).

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia

	31.12.2013	31.12.2012
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia		
Stan rezerw na początek okresu	6 191	6 348
- rezerwa emerytalno - rentowa	2 953	3 455
- rezerwa pośmiertna	1 955	1 719
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	1 283	1 174
Zmiana w okresie, z tytułu:	1 318	(157)
Odpis na rezerwę, w tym:	857	938
- rezerwa emerytalno - rentowa	728	257
- rezerwa pośmiertna	50	237
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	79	444
Koszt odsetkowy, w tym:	300	352
- rezerwa emerytalno - rentowa	146	183
- rezerwa pośmiertna	92	97
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	62	72
Zyski i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych dochodach całkowitych (Nota 15), w tym:	918	(278)
- rezerwa emerytalno - rentowa	463	(364)
- rezerwa pośmiertna	219	47
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	236	39
Świadczenia wypłacone, w tym:	(757)	(1 169)
- rezerwa emerytalno - rentowa	(600)	(578)
- rezerwa pośmiertna	1	(145)
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	(158)	(446)
Stan rezerw na koniec okresu	7 509	6 191
- rezerwa emerytalno - rentowa	3 690	2 953
- rezerwa pośmiertna	2 317	1 955
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	1 502	1 283

Krótkoterminowe (do 1 roku)	740	725
- rezerwa emerytalno - rentowa	522	556
- rezerwa pośmiertna	175	132
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	43	37
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	6 769	5 466
- rezerwa emerytalno - rentowa	3 167	2 396
- rezerwa pośmiertna	2 143	1 824
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	1 459	1 246

	31.12.2013	31.12.2012
Rozbicie zysków i strat aktuarialnych		
Zmiana założeń demograficznych, w tym:	26	(177)
- rezerwa emerytalno - rentowa	182	(143)
- rezerwa pośmiertna	(163)	(35)
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	7	1
Pozostałe zmiany, w tym:	892	(101)
- rezerwa emerytalno - rentowa	281	(221)
- rezerwa pośmiertna	382	82
- rezerwa na świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	229	38

32. Rezerwy

	31.12.2013	31.12.2012
Na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe*	56 068	46 462
Na sprawy sporne	56 275	47 204
Pozostałe	28 717	35 149
Rezerwy, razem	141 060	128 815

* kwoty obejmują wycenę gwarancji finansowych

Zasady tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz rezerw na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe zostały opisane odpowiednio w Nocie 3.4.4. Szacunkowe terminy realizacji udzielonych zobowiązań warunkowych zostały zaprezentowane w Nocie 35.

Szacunkowe terminy ewentualnej realizacji przepływów dotyczących rezerw na sprawy sporne oraz pozostałych rezerw, co do zasady, wynoszą powyżej 1 roku.

Zmiana stanu rezerw

	31.12.2013	31.12.2012
Stan na początek okresu (wg tytułów)	128 815	72 304
Na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe	46 462	30 906
Na sprawy sporne	47 204	25 644
Pozostałe	35 149	15 754
Zmiana w okresie (z tytułu)	12 245	56 511
- odpis w koszty, w tym:	148 529	220 756
- na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe (Nota 12)	118 169	175 869
- na sprawy sporne	29 010	22 950
- pozostałe	1 350	21 937
- rozwiązanie rezerw, w tym:	(115 268)	(160 168)
- na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe (Nota 12)	(108 594)	(159 912)
- na sprawy sporne	(2 151)	(256)
- pozostałe	(4 523)	-
- spisanie w ciężar utworzonej rezerwy	(20 942)	(2 697)
- różnice kursowe	(74)	(1 380)
Stan na koniec okresu (wg tytułów)	141 060	128 815
Na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe	56 068	46 462
Na sprawy sporne	56 275	47 204
Pozostałe	28 717	35 149

Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania

	31.12.2013	31.12.2012
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie pozabilansowe	22 819 979	18 498 287
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe analizowane portfelowo (wielkość ujemna)	(24 927)	(21 936)
Zaangażowanie pozabilansowe netto	22 795 052	18 476 351
Zobowiązania, które utraciły wartość		
Zaangażowanie pozabilansowe	63 178	79 469
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe analizowane indywidualnie (wielkość ujemna)	(31 141)	(24 526)
Zaangażowanie pozabilansowe netto	32 037	54 943

33. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2013 r. i 2012 r.: 19%).

Aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie zalicza się do aktywów i zobowiązań krótkoterminowych.

mBank S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok

(w tys. zł)

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2013	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2013
Odsetki naliczone	50 386	23 800	-	-	74 186
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	139 587	(112 716)	-	-	26 871
Wycena papierów wartościowych	5 663	569	-	-	6 232
Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek	189 069	(22 472)	-	-	166 597
Rezerwy na świadczenia pracownicze	25 914	1 087	174	-	27 175
Pozostałe rezerwy	3 268	1 250	-	-	4 518
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	26 186	(5 255)	-	-	20 931
Straty podatkowe Oddziału mBank S.A. w Czechach poniesione w latach 2009-2011 pozostałe do rozliczenia w następnych okresach	-	13 334	-	-	13 334
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	11 807	8 419	-	(1)	20 225
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	451 880	(91 984)	174	(1)	360 069

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2013	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2013
Odsetki naliczone	(43 470)	4 500	-	-	(38 970)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(560)	(2 974)	-	-	(3 534)
Wycena papierów wartościowych	(142 122)	6 538	44 896	-	(90 688)
Odsetki i prowizje pobrane z góry	(38 312)	2 572	-	-	(35 740)
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(24 415)	(5 740)	-	-	(30 155)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(18 657)	-	-	-	(18 657)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(35 557)	26 410	-	-	(9 147)
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(303 093)	31 306	44 896	-	(226 891)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2012	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2012
Odsetki naliczone	27 310	23 076	-	-	50 386
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	76 001	63 586	-	-	139 587
Wycena papierów wartościowych	5 611	4 545	(4 493)	-	5 663
Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek	197 930	(8 861)	-	-	189 069
Rezerwy na świadczenia pracownicze	28 308	(2 341)	(53)	-	25 914
Pozostałe rezerwy	2 632	636	-	-	3 268
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	26 004	182	-	-	26 186
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	12 104	(298)	-	1	11 807
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	375 900	80 525	(4 546)	1	451 880

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2012	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2012
Odsetki naliczone	(42 854)	(616)	-	-	(43 470)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	-	(560)	-	-	(560)
Wycena papierów wartościowych	(140 374)	41 496	(43 244)	-	(142 122)
Odsetki i prowizje pobrane z góry	(37 285)	(1 027)	-	-	(38 312)
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(28 101)	3 686	-	-	(24 415)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(18 657)	-	-	-	(18 657)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(25 493)	(10 071)	-	7	(35 557)
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(292 764)	32 908	(43 244)	7	(303 093)

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	31.12.2013	31.12.2012
Odsetki naliczone	28 300	22 460
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(115 690)	63 026
Wycena papierów wartościowych	7 107	46 041
Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek	(22 472)	(8 861)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	1 087	(2 341)
Pozostałe rezerwy	1 250	636
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	(5 255)	182
Odsetki i prowizje pobrane z góry	2 572	(1 027)
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(5 740)	3 686
Straty podatkowe Oddziału mBank S.A. w Republice Czeskiej poniesione w latach 2009-2011 pozostałe do rozliczenia w następnych okresach	13 334	-
Pozostałe różnice przejściowe	34 829	(10 369)
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat (Nota 13)	(60 678)	113 433

Bank uwzględnił w wyliczeniu aktywa z tytułu podatku dochodowego straty podatkowe poniesione przez oddział zagraniczny w Republice Czeskiej w latach 2009-2011. Straty podatkowe oddziału zagranicznego na Słowacji nie były przez Bank uwzględniane w wyliczeniu aktywa z tytułu podatku dochodowego. Uwzględnienie w wyliczeniu aktywa z tyt. podatku dochodowego strat oddziału czeskiego oraz nieuwzględnienie strat oddziału słowackiego wynikało z oceny kształtowania się podstawy opodatkowania w roku bieżącym oraz kolejnych latach podatkowych (z uwzględnieniem okresów przewidzianych na rozliczenie strat podatkowych), odpowiednio w Czechach oraz na Słowacji. Na podstawie przyjętych projekcji finansowych oraz poziomu kształtowania się podstawy opodatkowania za rok 2013 można stwierdzić, iż w przypadku: (i) strat oddziału czeskiego - osiągnięcie podstawy opodatkowania pozwalającej na odliczenie strat podatkowych lub wyższej jest prawdopodobne, (ii) strat oddziału słowackiego - osiągnięcie podstawy opodatkowania pozwalającej na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i odliczenie strat podatkowych nie jest prawdopodobne. Prawo do rozliczenia strat podatkowych wygasa w okresie między 2014 a 2016 rokiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte, ponieważ jest prawdopodobne, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania.

34. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2013 roku, Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2013 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Bank monitoruje status wszystkich spraw sądowych wniesionych przeciwko Bankowi oraz poziom wymaganych rezerw.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbary Sp. z o.o. („Garbary”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 roku przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez ZM Pozmeat SA jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego

rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w dniu 4 marca 2008 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 16 września 2010 roku Sąd Okręgowy w całości oddalił powództwo. W dniu 19 października 2010 roku BPH złożył apelację od przedmiotowego wyroku. W dniu 24 lutego 2011 roku Sąd Apelacyjny wydał postanowienie o uchyleniu wyroku i umorzeniu postępowania z udziałem Banku Pekao SA (przystąpił do postępowania jako następca prawny BPH) z uwagi na brak legitymacji procesowej po stronie tego banku. Sprawa zostaje zwrócona do sądu pierwszej instancji, w której będzie kontynuowana z udziałem BPH w charakterze powoda. Bank Pekao SA wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego na wyżej wymienione postanowienie. W dniu 25 kwietnia 2012 roku Sąd Najwyższy uchylił wyżej wymienione postanowienie Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

2. Sprawa z powództwa Banku BPH SA przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 listopada 2007 roku przez BPH o zapłatę odszkodowania w kwocie 34 880 tys. zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2004 roku do dnia zapłaty, z tytułu rzekomych czynów niedozwolonych polegających na tym, iż w sytuacji grożącej ZM Pozmeat SA niewypłacalności doszło do wyzbycia się przez ten podmiot na rzecz TTI istotnego składnika majątku w postaci wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. (poprzednio Milenium Center Sp. z o.o.).

Bank złożył odpowiedź na pozew, w którym wniósł o oddalenie pozwu z powodu braku podstaw prawnych do jego uwzględnienia. Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2009 roku Sąd zawiesił postępowanie do czasu zakończenia postępowania upadłościowego spółki Pozmeat. W dniu 26 stycznia 2011 roku sąd wydał postanowienie o podjęciu zawieszonego postępowania z uwagi na zakończenie postępowania upadłościowego. W dniu 5 czerwca 2012 roku Sąd ponownie zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia sprawy z powództwa Banku BPH SA przeciwko Garbary Sp. z o.o.

3. Roszczenia klientów Interbrok

Do Banku zwróciło się 170 podmiotów, które były w przeszłości klientami spółki Interbrok Investment E. Drożdż i Spółka Spółka jawna (dalej zwana Interbrok), i za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Warszawie zaważwały Bank do próby ugodowej na łączną kwotę 385 520 tys. zł. Do Banku wpłynęło 9 pozwów o odszkodowania. Osiem z dziewięciu pozwów zostało złożonych przez byłych klientów Interbrok na łączną kwotę 800 tys. zł, z zastrzeżeniem iż roszczenia mogą ulec rozszerzeniu do łącznej kwoty 5 950 tys. zł. Powodowie zarzucają Bankowi pomocnictwo w sprzecznym z prawem działaniu Interbrok, które wyrządziło Powodom szkodę. Sąd Okręgowy w Warszawie rozstrzygnął 8 z wymienionych spraw sądowych i we wszystkich tych sprawach oddalił powództwo. Jeden z przedmiotowych wyroków uprawomocnił się na skutek wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 2010 roku oddalającego apelację powoda. Sąd Najwyższy w dniu 22 czerwca 2011 roku oddalił skargę kasacyjną powoda w przedmiotowej sprawie. W pozostałych sprawach w dniu 21 grudnia 2010 roku oraz w dniu 17 stycznia 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił wyroki Sądu Okręgowego i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie. W dniu 23 maja 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, po ponownym rozpoznaniu sprawy 6 byłych Klientów Interbrok oddalił powództwa na łączną kwotę 600 tys. zł. Wyrok został w całości zaskarżony przez wszystkich powodów, przy czym w stosunku do jednego powoda apelacja została odrzucona. W 9-tej sprawie wartość przedmiotu sporu wynosi 275 423 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu. Suma ta według żądania pozwu ma obejmować nabyte przez Powoda w drodze cesji wierzytelności przysługujących poszkodowanym w stosunku do Interbrok z tytułu pomniejszenia (wskutek upadłości Interbrok) wierzytelności o zwrot wpłaconych przez poszkodowanych depozytów przeznaczonych na inwestowanie na rynku forex. Powód odpowiedzialność Banku opiera na pomocnictwie Banku do czynu niedozwolonego Interbrok, polegającego na prowadzeniu działalności maklerskiej bez zezwolenia. Aktualnie postępowanie w sprawie znajduje się na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji.

We wszystkich sprawach Bank wnosi o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwach zarzutami. Analiza prawna powyższych żądań wskazuje, iż brak jest istotnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie odpowiedzialności Banku w przedmiotowej sprawie.

4. Pozew zbiorowy przeciwko mBankowi S.A.

W dniu 4 lutego 2011 roku doręczono Bankowi pozew zbiorowy wniesiony do Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 20 grudnia 2010 roku przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów jako reprezentanta grupy 835 osób fizycznych - klientów bankowości detalicznej Banku. W pozwie zażądano ustalenia odpowiedzialności Banku za nienależyte wykonywanie umów o kredyty hipoteczne. W szczególności zarzucono, iż Bank niewłaściwie stosował postanowienia umów dotyczących zmiany oprocentowania, a mianowicie, że Bank nie obniżał oprocentowania kredytu, mimo, iż zdaniem powoda był do tego zobowiązany. Bank nie zgadza się z powyższymi zarzutami. W dniu 18 lutego 2011 roku została złożona odpowiedź na pozew, w której Bank wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W dniu 6 maja 2011 roku Sąd Okręgowy w Łodzi postanowił oddalić wniosek mBanku S.A. o odrzucenie pozwu oraz postanowił rozpoznać sprawę w postępowaniu grupowym. Na to postanowienie mBank S.A. w dniu 13 czerwca 2011 roku złożył zażalenie do Sądu Apelacyjnego w Łodzi. W dniu 28 września 2011 roku Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie mBanku S.A. Sprawa obecnie toczy się w trybie właściwym dla postępowania grupowego. W marcu 2012 roku zakończył się etap przystępowania nowych członków do postępowania grupowego. Na dzień 17 października 2012 roku skład grupy uprawomocnił się w liczbie 1247 członków. Sąd Okręgowy w Łodzi nie ustanowił również kaucji na rzecz mBanku S.A., o którą Bank wnosił. Bank w tej kwestii złożył zażalenie na to postanowienie. W dniu 29 listopada 2012 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił zażalenie Banku dotyczące ustanowienia kaucji. Postanowienie jest prawomocne i Powód nie ma obowiązku wnoszenia kaucji. W styczniu została wysłana ostateczna odpowiedź na pozew, a w dniu 15 lutego 2013 roku Powód odniósł się w piśmie procesowym do odpowiedzi na pozew. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi postanowił skierować strony do mediacji. Pismem z dnia 26 lutego 2013 roku Miejski Rzecznik Konsumentów złożył sprzeciw wobec skierowania sprawy do mediacji. W dniu 22 czerwca 2013 roku odbyła się rozprawa, a w dniu 3 lipca 2013 roku Sąd ogłosił wyrok, w którym uwzględnił w całości powództwo uznając, iż Bank nienależycie wykonywał umowę przez co konsumenci ponieśli szkodę. W dniu 9 września 2013 roku Bank wniósł apelację i termin rozprawy został wyznaczony na dzień 25 marca 2014 roku. Wyrok sądu pierwszej instancji nie wpływa istotnie na postrzeganie przez Bank ryzyka prawnego w tej sprawie.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2013 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W dniach od 7 stycznia 2013 roku do 5 grudnia 2013 roku w mBanku S.A. zostały przeprowadzone postępowanie kontrolne i kontrola skarbową przez pracowników Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczenia i wpłacenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2007 rok. W zakresie kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

35. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Banku obejmują:

■ Zobowiązania do udzielenia kredytu

Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Grupa zobowiązana będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów lub innych świadczeń pieniężnych, zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

■ Gwarancje i inne produkty finansowe

Gwarancje zostały przedstawione w poniższej tabeli na podstawie najwcześniejszej umownej daty zapadalności.

■ Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane przez Bank oraz wartość nominalną otwartych transakcji pochodnych Banku na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku.

31.12.2013	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	17 197 354	6 317 843	879 275	24 394 472
Zobowiązania udzielone	16 642 751	5 630 749	724 349	22 997 849
1. Zobowiązania finansowe:	14 376 337	1 967 828	531 559	16 875 724
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	14 355 484	1 884 415	521 133	16 761 032
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	20 853	83 413	10 426	114 692
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	2 257 414	3 662 921	192 790	6 113 125
a) Akcepty bankowe	2 765	-	209	2 974
b) Gwarancje i akredytywy stand by	2 012 443	3 656 141	192 581	5 861 165
c) Gwarancje przejęcia emisji	155 000	-	-	155 000
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	87 206	6 780	-	93 986
3. Pozostałe zobowiązania	9 000	-	-	9 000
Zobowiązania otrzymane:	554 603	687 094	154 926	1 396 623
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	3 375	207 360	-	210 735
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	551 228	479 734	154 926	1 185 888
2. Pochodne instrumenty finansowe (wartość nominalna kontraktów)	330 067 543	253 967 471	20 620 014	604 655 028
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	293 607 083	245 354 337	20 568 945	559 530 365
2. Walutowe instrumenty pochodne	35 122 146	8 517 321	12 190	43 651 657
3. Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	1 338 314	95 813	38 879	1 473 006
Pozycje pozabilansowe razem	347 264 897	260 285 314	21 499 289	629 049 500

31.12.2012	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	13 915 347	4 660 661	910 901	19 486 909
Zobowiązania udzielone	13 546 181	4 431 526	733 705	18 711 412
1. Zobowiązania finansowe:	11 530 509	1 687 036	457 972	13 675 517
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	11 509 953	1 604 810	427 098	13 541 861
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	20 556	82 226	30 874	133 656
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 613 272	2 744 490	275 733	4 633 495
a) Akcepty bankowe	4 441	-	-	4 441
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 541 465	2 696 990	275 733	4 514 188
c) Gwarancje przejęcia emisji	-	47 500	-	47 500
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	67 366	-	-	67 366
3. Pozostałe zobowiązania	402 400	-	-	402 400
Zobowiązania otrzymane:	369 166	229 135	177 196	775 497
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	369 166	229 135	177 196	775 497
2. Pochodne instrumenty finansowe (wartość nominalna kontraktów)	424 634 933	204 385 583	15 300 549	644 321 065
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	387 467 857	202 484 562	14 998 964	604 951 383
2. Walutowe instrumenty pochodne	36 639 535	1 825 041	18 385	38 482 961
3. Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	527 541	75 980	283 200	886 721
Pozycje pozabilansowe razem	438 550 280	209 046 244	16 211 450	663 807 974

Wykazane powyżej zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego dotyczą w całości leasingu budynków.

Najważniejszą umową leasingu operacyjnego jest zawarta przez Bank umowa leasingu głównej siedziby Banku. Zgodnie z umową okres leasingu trwa do 30 czerwca 2019 roku. Umowa została zawarta na oznaczony okres czasu i co do zasady nie podlega przedterminowemu rozwiązaniu. Umowa przewiduje opcję kupna przedmiotu umowy na pisemny wniosek leasingobiorcy złożony leasingodawcy na co najmniej 6 miesięcy i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą zakończenia umowy leasingu, a także prawo pierwokupu na warunkach zawartych w umowie. Na mocy umowy Bank zobowiązany jest do utrzymania przedmiotu leasingu w odpowiednim stanie.

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zaprezentowane są w Nocie 19.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązania otrzymane przez Bank wyniosły 1 396 623 tys. zł i dotyczyły głównie otrzymanych gwarancji stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów i pożyczek.

36. Aktywa zastawione

	31.12.2013	31.12.2012
Aktywa zastawione, w tym:	6 016 816	3 104 628
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 18), w tym:	252 278	559 644
- <i>aktywa zastawione z możliwością dalszego zastawu</i>	252 278	559 644
- Inwestycyjne papiery wartościowe (Nota 22), w tym:	5 764 538	2 544 984
- <i>aktywa zastawione z możliwością dalszego zastawu</i>	2 687 951	2 197 220
Zobowiązanie z tytułu aktywów zastawionych, w tym:	9 481 283	5 165 238
- Transakcje sell buy back (Nota 27, 28), w tym:	7 021 697	3 179 332
- <i>transakcje sell buy back na papierach wartościowych będących przedmiotem transakcji buy sell back</i>	4 024 126	2 066 961
- Kredyt otrzymany z Europejskiego Banku Inwestycyjnego	2 100 331	1 696 404
- Depozyt klienta	28 686	7 264
- Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG	330 569	282 238

Na aktywach ustanawia się zabezpieczenia w związku z umowami odkupu zawartymi z innymi bankami oraz ustanawia się depozyty zabezpieczające w związku z zawarciem kontraktów typu futures, opcjami i członkostwem w giełdach. W banku centralnym utrzymuje się również depozyty stanowiące rezerwy obowiązkowe zgodnie z wymogami przepisów prawnych.

37. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 42 174 013 sztuk (31 grudnia 2012 r.: 42 138 976 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję (31 grudnia 2012 r.: 4 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA) NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2013 ROKU						
Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Rok rejestracji
zwykłe na okaziciela*	-	-	9 982 000	39 928 000	w całości opłacone gotówką	1986
imienne zwykłe*	-	-	18 000	72 000	w całości opłacone gotówką	1986
zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	1994
zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	1995
zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	1997
zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	1998
zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	2000
zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	2004
zwykłe na okaziciela	-	-	270 847	1 083 388	w całości opłacone gotówką	2005
zwykłe na okaziciela	-	-	532 063	2 128 252	w całości opłacone gotówką	2006
zwykłe na okaziciela	-	-	144 633	578 532	w całości opłacone gotówką	2007
zwykłe na okaziciela	-	-	30 214	120 856	w całości opłacone gotówką	2008
zwykłe na okaziciela	-	-	12 395 792	49 583 168	w całości opłacone gotówką	2010
zwykłe na okaziciela	-	-	16 072	64 288	w całości opłacone gotówką	2011
zwykłe na okaziciela	-	-	36 230	144 920	w całości opłacone gotówką	2012
zwykłe na okaziciela	-	-	35 037	140 148	w całości opłacone gotówką	2013
Liczba akcji, razem			42 174 013			
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem				168 696 052		
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)		4				

*Stan akcji na dzień bilansowy

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank AG, który na dzień 31 grudnia 2013 roku posiadał 69,60% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu mBanku S.A.

Zgodnie z zawiadomieniem przesłanym mBankowi w dniu 8 lipca 2011 roku, Bank poinformował raportem bieżącym 46/2011, iż ING Powszechny Fundusz Emerytalny (Fundusz) stał się posiadaczem akcji mBanku stanowiących powyżej 5% głosów na walnym zgromadzeniu Banku.

Przed nabyciem akcji Fundusz posiadał 2 085 431 akcji mBanku, które uprawniały do wykonywania 2 085 431 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku i które stanowiły 4,96% kapitału zakładowego Banku i uprawniały do wykonywania 2 085 431 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku, co stanowiło 4,96% ogólnej liczby głosów.

W dniu 8 lipca 2011 roku na rachunku papierów wartościowych Funduszu znajdowało się 2 290 882 akcji mBanku, co stanowi 5,44% kapitału zakładowego mBanku i uprawnia do wykonywania 2 290 882 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku, co stanowiło 5,44% ogólnej liczby głosów.

W dniu 2 sierpnia 2013 roku mBank otrzymał od AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK („Aviva OFE”) zawiadomienie o przekroczeniu 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu mBanku. Przed nabyciem akcji Aviva OFE posiadał 2 070 319 sztuk akcji mBanku, stanowiących 4,91% kapitału zakładowego (wyemitowanych akcji) mBanku i uprawniających do 2 070 319 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku, co stanowiło 4,91% ogólnej liczby głosów.

Po nabyciu akcji, na dzień 31 lipca 2013 roku, Aviva OFE posiadał 2 140 284 sztuk akcji mBanku, stanowiących 5,08% kapitału zakładowego (liczby wyemitowanych akcji) mBanku i uprawniających do 2 140 284 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku, co stanowiło 5,08% ogólnej liczby głosów.

W 2013 roku Krajowy depozyt Papierów Wartościowych (KDPW) dokonał rejestracji 35 037 akcji mBanku wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji akcji z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, w celu umożliwienia objęcia akcji mBanku osobom biorącym udział w programach motywacyjnych. W wyniku rejestracji akcji Banku kapitał zakładowy mBanku wzrósł w 2013 roku o kwotę 140 148 zł.

38. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego w 2013 roku i w 2012 roku wynika z emisji akcji w ramach realizacji programów motywacyjnych, opisanych w Nocie 43.

39. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

	31.12.2013	31.12.2012
Pozostały kapitał zapasowy	3 765 454	3 027 390
Pozostałe kapitały rezerwowe	29 061	23 867
Fundusz ogólnego ryzyka	965 143	925 143
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	(91 288)	(85 379)
Wynik roku bieżącego	1 070 306	1 193 575
Zyski zatrzymane, razem	5 738 676	5 084 596

Zgodnie z polskimi przepisami prawa 8% zysku netto banku przenosi się na niepodlegający podziałowi kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego banku.

Dodatkowo Bank przenosi część zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ogólnego ryzyka podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia.

40. Inne pozycje kapitału własnego

	31.12.2013	31.12.2012
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(6 512)	(7 778)
Niezrealizowane zyski (dodatnie różnice kursowe)	12 504	3 531
Niezrealizowane straty (ujemne różnice kursowe)	(19 016)	(11 309)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	329 237	494 118
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych	208 978	421 432
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych	(7 808)	(9 996)
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych	169 890	169 401
Podatek odroczony	(41 823)	(86 719)
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(519)	225
Zyski aktuarialne	278	278
Straty aktuarialne	(918)	-
Podatek odroczony	121	(53)
Inne pozycje kapitału własnego razem	322 206	486 565

41. Dywidenda na akcję

W dniu 11 kwietnia 2013 roku XXVI Zwyczajne Walne Zgromadzenie mBanku S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku z decyzją o wypłacie dywidendy za rok 2012. Na dywidendę dla akcjonariuszy została przekazana kwota 421 419 860 zł, przy czym kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 10 zł. Liczba akcji objętych dywidendą wynosiła 42 141 986 sztuk. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 15 maja 2013 roku. Wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 29 maja 2013 roku.

42. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2013	31.12.2012
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 16)	1 643 073	4 816 095
Należności od banków (Nota 17)	1 877 050	2 470 579
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 18)	287 768	707 976
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	3 807 891	7 994 650

43. Programy motywacyjne oparte na akcjach**Program motywacyjny dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku**

W dniu 14 marca 2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie mBanku, podejmując stosowną uchwałę, wyraziło zgodę na przeprowadzenie przez mBank programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku. W ramach programu Członkowie Zarządu Banku mają prawo do objęcia obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji mBanku S.A. oraz, jak pierwotnie planowano, objęcia akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla, Commerzbanku AG. W roku 2010 program został zmieniony w części dotyczącej akcji Commerzbanku w ten sposób, że Członkowie Zarządu mają możliwość uzyskania prawa do otrzymania ekwiwalentu pieniężnego odpowiadającego wartości akcji Commerzbanku obliczonej na podstawie średniej ceny giełdowej akcji w dniu, w którym powstało prawo do otrzymania ekwiwalentu.

Wszystkie uprawnienia w ramach płatności rozliczanych w ekwiwalencie pieniężnym opartym na akcjach Commerzbanku oraz wszystkie uprawnienia w ramach płatności rozliczanych w akcjach mBanku S.A. w ramach tego programu zostały już przyznane. Płatności są rozliczane w trzech równych rocznych odroczonej transzach, po upływie odpowiednio: 12, 24 i 36 miesięcy od dnia nabycia przez Zarządcę uprawnień dla danego roku obowiązywania programu. Ostatnie rozliczenia tego programu przypadają na 2015 rok.

Premia gotówkowa w ramach programu została wypłacona za lata 2008-2011 i ujmowana była jako zobowiązanie wobec pracowników i odnoszona była do rachunku zysków i strat w danym roku, za który została przyznana.

Obligacje będą mogły być nabywane przez osoby uprawnione w latach 2010 – 2018, pod warunkiem kontynuowania zatrudnienia. Wynikające z obligacji prawo do objęcia akcji w ramach warunkowego podwyższenia kapitału, może być realizowane przez osoby uprawnione w okresie od nabycia obligacji do dnia 31 grudnia 2018 roku. Uzyskanie prawa do nabycia obligacji oraz liczba obligacji są uzależnione od poziomu realizacji następujących warunków: indywidualnej oceny osoby uprawnionej przez Radę Nadzorczą, wysokości współczynnika zwrotu z kapitału ROE netto Grupy mBanku S.A. w roku obrotowym, za który akcje są przyznawane oraz wykonania dla danego roku finansowego skonsolidowanego zysku brutto Grupy mBanku lub skonsolidowanego zysku brutto poszczególnych linii biznesowych Grupy mBanku.

Płatności oparte na akcjach - rozliczane w środkach pieniężnych

Wszystkie uprawnienia w ramach płatności rozliczanych w ekwiwalencie pieniężnym opartym na akcjach Commerzbanku w ramach tego programu zostały już przyznane. Ponieważ płatności są rozliczane w trzech równych rocznych odroczonej transzach, po upływie odpowiednio: 12, 24 i 36 miesięcy od dnia nabycia przez Członków Zarządu uprawnień dla danego roku obowiązywania programu koszty wynikające z płatności opartych na akcjach Commerzbanku rozliczanych w gotówce były rozpoznawane w rachunku zysków i strat w korespondencji z zobowiązaniami wobec pracowników. Ostatnie rozliczenia tego programu przypadają na 2015 rok.

Płatności oparte na akcjach - rozliczane w akcjach mBanku S.A.

Wszystkie uprawnienia w ramach płatności rozliczanych w akcjach mBanku S.A. w ramach tego programu zostały już przyznane. Ponieważ płatności są rozliczane w trzech równych rocznych odroczonej transzach, po upływie odpowiednio: 12, 24 i 36 miesięcy od dnia nabycia przez Członków Zarządu uprawnień dla danego roku obowiązywania programu koszty wynikające z płatności rozliczanych w akcjach są nadal rozpoznawane w rachunku zysków i strat w korespondencji z pozostałymi kapitałami rezerwowymi. Ostatnie rozliczenia tego programu przypadają na 2015 rok.

Program oparty jest na bazie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz średnie ważone ceny wykonania opcji na akcje w odniesieniu do programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku.

	31.12.2013		31.12.2012	
	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)
Występujące na początek okresu	23 162	4	35 218	4
Przyznane w danym okresie	543	-	17 376	-
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie*	13 412	4	27 140	4
Wygasłe w danym okresie	-	-	2 292	-
Występujące na koniec okresu	10 293	4	23 162	4
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

* W roku 2013 średnia ważona cena akcji z dnia wykonania opcji wyniosła 393,13 zł (2012 r. - 263,13 zł).

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Banku z 2012 roku

W dniu 7 grudnia 2012 roku Rada Nadzorcza zgodnie z rekomendacją Komisji ds. Wynagrodzeń uchwaliła Regulamin Programu Motywacyjnego w spółce mBank S.A., który zastąpił postanowienia Regulaminu Programu Motywacyjnego w Spółce mBank S.A. z 14 marca 2008 roku.

W ramach tego programu Członkowie Zarządu Banku mają prawo do premii, w tym do premii bezgotówkowej wypłacanej w akcjach Banku, w tym akcjach fantomowych. Za podstawę nabycia przez Członka Zarządu prawa do premii oraz wyliczenia kwoty bazowej do ustalenia kwoty premii za dany rok obrotowy przyjmuje się wartość współczynnika zwrotu z kapitału ROE netto Grupy mBanku S.A. Równowartość 50% wyliczonej na podstawie wysokości wskaźnika ROE kwoty bazowej stanowi tzw. premię gwarantowaną z tytułu osiągnięcia wyniku finansowego. W ramach pozostałej 50% kwoty bazowej Komisja Prezydialna Rady Nadzorczej może przyznać tzw. premię uznaniową jeżeli uzna, że Członek Zarządu wykonał roczny/wieloletni cel biznesowo-rozwojowy oraz biorąc pod uwagę sytuację na rynkach

finansowych w ostatnim/poprzednich okresach finansowych. 40% premii należnej Członkowi Zarządu za dany rok obrotowy, stanowiącej sumę premii gwarantowanej i premii uznaniowej, zostaje wypłacone w formie wypłaty gotówkowej, pozostałe 60% zostanie wypłacone jako premia bezgotówkowa w trzech równych rocznych odroczonej transzach, po upływie odpowiednio: 12, 24 i 36 miesięcy od dnia nabycia przez Członka Zarządu uprawnień do premii bezgotówkowej. Warunki otrzymania premii bezgotówkowej oraz jej wysokość uzależnione są od wartości ROE netto w roku obrotowym, za który przyznawana jest premia bezgotówkowa, oceny sytuacji finansowej Banku przez Komisję ds. Wynagrodzeń oraz oceny pracy Członka Zarządu w dłuższym horyzoncie czasowym niż okres jednego roku obrotowego. Rada Nadzorcza na podstawie rekomendacji Komisji ds. Wynagrodzeń może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości lub zmniejszeniu prawa do nabycia obligacji z prawem pierwszeństwa do nabycia akcji Banku w całości lub części odroczonej transzy z uwagi na późniejszą ocenę pracy Członka Zarządu w dłuższym horyzoncie czasowym niż jeden rok obrotowy (tj. za okres co najmniej 3 lat), który bierze pod uwagę cykl biznesowy Banku, jak również ryzyko związane z prowadzeniem działalności przez Bank, ale tylko wtedy, gdy działania bądź zaniechania Członka Zarządu miały bezpośredni i negatywny wpływ na wynik finansowy i pozycję rynkową Banku w okresie oceny. Rada Nadzorcza, na podstawie rekomendacji Komisji Wynagrodzeń Rady Nadzorczej może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty premii za dany rok obrotowy, w zakresie premii lub odroczonej transzy jeszcze niewypłaconej, w sytuacji, o której mowa w art.142 ust.1 ustawy Prawo bankowe. Wstrzymanie w całości bądź zmniejszenie premii, jak również jakiegokolwiek odroczonej transzy przez Komisję Wynagrodzeń Rady Nadzorczej dotyczyć może również premii i/lub odroczonej transzy niewypłaconej Członkowi Zarządu po wygaśnięciu bądź rozwiązaniu umowy o zarządzanie.

Możliwość objęcia obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku w ramach I Transzy premii bezgotówkowej za 2012 rok Członkowie Zarządu uzyskają w 2014 roku.

Poniższa tabela przedstawia liczbę opcji na akcje w odniesieniu do programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2012 roku.

	31.12.2013	
	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)
Występujące na początek okresu	-	-
Przyznane w danym okresie	25 802	-
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-
Występujące na koniec okresu	25 802	4
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-

Część gotówkowa premii

Premia w równowartości 40% kwoty bazowej za dany rok ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników i odnoszona jest do rachunku zysków i strat w danym roku, za który została przyznana.

Płatności oparte na akcjach - rozliczane w akcjach mBanku S.A.

Premia w równowartości 60% kwoty bazowej stanowi płatność rozliczaną w akcjach mBanku S.A. Koszty programu w tej części obciążają rachunek zysków i strat i ujmowane są w korespondencji z pozostałymi kapitałami rezerwowymi.

Koszty wynikające z płatności rozliczanych w akcjach rozpoznawane są w rachunku zysków i strat za ostatni rok poprzedniej kadencji, tj. za 2012 rok oraz począwszy od dnia przyznania programu nowej 5 letniej kadencji, tj. począwszy od 2013 roku dla wszystkich lat obowiązywania programu (2013-2017) do dnia nabycia uprawnień programu za dany rok i następnie do dnia ostatniej odroczonej płatności (płatności są rozliczane w trzech równych rocznych odroczonej transzach, po upływie odpowiednio: 12, 24 i 36 miesięcy od dnia nabycia przez Zarządcę uprawnień dla danego roku obowiązywania programu).

Program oparty jest na bazie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Program dla kluczowej kadry kierowniczej Grupy mBanku z 2008 roku

W dniu 27 października 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku przyjęło program motywacyjny dla kluczowej kadry Grupy mBanku.

Uczestnicy programu to:

- Dyrektorzy Banku,
- przedstawiciele kluczowej kadry.

Są to osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji, które w istotny sposób wpływają na realizację strategii określonej przez Zarząd Banku, wyniki Grupy, trwałość i bezpieczeństwo prowadzenia biznesu oraz rozwój i tworzenie wartości dodanej organizacji.

W roku 2010 Zarząd Banku podjął decyzję o rozpoczęciu realizacji programu zatwierdzając listę osób uczestniczących w programie w odniesieniu do Transzy III. W ramach III Transzy przyznano 13 000 opcji. W roku 2011 w ramach IV i V Transzy programu przyznano odpowiednio 20 000 opcji i 19 990 opcji. Realizacja uprawnień rozpoczęła się w 2012 roku dla III Transzy, w 2013 roku dla IV Transzy i będzie trwała do 31 grudnia 2019 roku. Realizacja uprawnień z V Transzy będzie mogła nastąpić po spełnieniu określonych warunków dotyczących nabycia uprawnień w terminie od 1 maja 2014 roku do 31 grudnia 2019 roku. Warunki nabycia uprawnień dotyczą pozostawania w stosunku pracy przez okres trwania Transzy, uzyskania określonego przez Zarząd współczynnika ekonomicznego dla Grupy mBanku S.A. oraz uzyskania określonej oceny rocznej przez uczestnika programu w każdym roku Transzy. W 2011 roku podjęto decyzję o zawieszeniu programu i nieuruchamianiu pozostałych transz.

Płatności oparte na akcjach - rozliczane w akcjach mBanku S.A.

Koszty programu dla kluczowej kadry kierowniczej obciążają rachunek zysków i strat i ujmowane są w korespondencji z pozostałymi kapitałami rezerwowymi.

Koszty wynikające z płatności rozliczanych w akcjach rozpoznawane są w rachunku zysków i strat począwszy od dnia przyznania programu do dnia nabycia uprawnień, tj.

- od 23.08.2010 r. do 30.04.2012 r. dla Transzy III

- od 1.02.2011 r. do 30.04.2013 r. dla Transzy IV

- od 1.02.2011 r. do 30.04.2014 r. dla Transzy V.

Program oparty jest na bazie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje oraz średnie ważone ceny wykonania opcji w odniesieniu do programu motywacyjnego dla kluczowej kadry Grupy mBanku z 2008 roku.

	31.12.2013		31.12.2012	
	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)
Występujące na początek okresu	42 785	4	49 280	4
Przyznane w danym okresie	1 310	-	5 390	-
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	21 625	4	9 090	4
Wygasłe w danym okresie	1 910	-	2 795	-
Występujące na koniec okresu	20 560	4	42 785	4
Możliwe do wykonania na koniec okresu	2 285	4	3 910	4

Opcje występujące na koniec 2012 roku i na koniec 2013 roku wygasają 31 grudnia 2019 roku.

Program pracowniczy dla kluczowej kadry Grupy mBanku z 2013 roku

W dniu 11 kwietnia 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę zmieniającą regulamin programu pracowniczego, który zastąpił pracowniczy program motywacyjny dla kluczowej kadry Grupy mBanku z 2008 roku, przy czym względem osób, które nabyły obligacje lub którym zostały przyznane prawa do nabycia obligacji w transzach III, IV i V program będzie przeprowadzany na dotychczasowych zasadach.

Celem programu jest zapewnienie wzrostu wartości akcji Spółki poprzez związanie interesu kluczowej kadry Grupy mBanku SA z interesem Spółki i jej akcjonariuszy oraz wdrożenie w Grupie mBanku polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie mBanku zgodnie z uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego.

Program będzie stosowany w odniesieniu do pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Grupy mBanku, w szczególności Członków Zarządu strategicznych podmiotów zależnych, Dyrektorów Banku oraz kluczowej kadry mBanku, których decyzje w istotny sposób wpływają na realizację strategii określonej przez Zarząd Banku, wyniki Grupy mBanku, wzrost wartości Banku.

Począwszy od VI Transzy przyznane osobie uprawnionej prawo do nabycia obligacji zostanie podzielone na trzy równe części, które będą mogły być realizowane odpowiednio po upływie 12, 24 i 36 miesięcy od dnia przyznania tego prawa, stosownie do przyjętych w Grupie mBanku regulacji wewnętrznych

określających zasady zmiennego wynagradzania pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Grupie mBanku.

Możliwość objęcia obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku w ramach VI Transzy osoby uprawnione uzyskają w 2015 roku. Obligacje będą mogły być nabywane przez osoby uprawnione w czasie trwania programu, jednakże nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 roku. Warunkiem uzyskania prawa do nabycia obligacji w zakresie VI-VIII Transzy jest uzyskanie współczynnika ekonomicznego ustalonego w celu realizacji programu odrębnie przez właściwe organy odpowiednio Banku oraz poszczególnych podmiotów zależnych od Banku.

Zarząd Banku/Rada Nadzorcza Spółki, w których jest przeprowadzany Program, może podjąć decyzję o wstrzymaniu realizacji Programu w całości bądź zmniejszeniu liczby obligacji lub liczby obligacji odroczonej w danej transzy dla osoby uprawnionej w przypadku wystąpienia sytuacji, o których mowa w art.142 ust. 1 ustawy Prawo Bankowe, powstania straty bilansowej bądź groźby jej nastąpienia, powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności, spełnienia przesłanek określonych w umowach z uczestnikami programu, będących podstawą świadczenia pracy lub innych usług na rzecz Banku oraz podmiotów zależnych.

Część gotówkowa premii

Premia w równowartości 50% kwoty premii za dany rok ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników i odnoszona jest do rachunku zysków i strat w danym roku, za który została przyznana.

Płatności oparte na akcjach - rozliczane w akcjach mBanku S.A.

Ponieważ płatności są rozliczane w trzech równych rocznych odroczonej transzach, po upływie odpowiednio: 12, 24 i 36 miesięcy od dnia nabycia przez uczestników programu uprawnień dla danego roku obowiązywania programu koszty wynikające z płatności rozliczanych w akcjach są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w korespondencji z pozostałymi kapitałami rezerwowymi.

Program oparty jest na bazie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Podsumowanie wpływu opisanych programów na bilans i rachunek zysków i strat Banku

Płatności oparte na akcjach – rozliczane w akcjach

Poniższa tabela przedstawia zmiany stanu pozostałych kapitałów rezerwowych powstałych w związku z opisanymi powyżej programami motywacyjnymi dla płatności opartych na akcjach i rozliczanych w akcjach mBanku S.A.

	31.12.2013	31.12.2012
Programy motywacyjne		
Stan na początek okresu	23 867	20 178
- wartość świadczonych usług (Nota 10)	15 759	11 365
- rozliczenie zrealizowanych opcji	(10 565)	(7 676)
Stan na koniec okresu	29 061	23 867

Płatności oparte na akcjach – rozliczane w gotówce

Program motywacyjny dla Zarządu Banku, w części odnoszącej się do akcji Commerzbanku nie ma wpływu na stan pozostałych kapitałów rezerwowych, jako że jego koszt jest księgowany w rachunku zysków i strat w korespondencji z zobowiązaniami. Wartość świadczonych usług przypadających na tę część programu wyniosła 0 zł w 2013 roku (31 grudnia 2012 r.: 533 tys. zł) (Nota 10). Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość zobowiązania z tytułu tego programu wyniosła 1 995 tys. zł (31 grudnia 2012 r.: 2 660 tys. zł).

Płatności gotówkowe

Koszty z tytułu części gotówkowej omawianych programów są zaprezentowane w notce 11 Ogólne koszty administracyjne.

44. Transakcje z podmiotami powiązanymi

mBank S.A. jest jednostką dominującą Grupy mBanku S.A., a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla i jednocześnie bezpośrednią jednostką dominującą wobec mBanku S.A.

Do dnia 27 grudnia 2012 roku bezpośrednią jednostką dominującą wobec mBanku S.A. był Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Grupa świadczy na rzecz kluczowego personelu kierowniczego Banku, członków Rady Nadzorczej Banku oraz bliskich członków rodzin tych osób standardowe usługi finansowe obejmujące, między innymi, prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów i inne usługi finansowe. Zdaniem Banku transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku jak również podmiotom powiązanym z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, następuje na podstawie Regulaminów uchwalonych przez Radę Nadzorczą mBanku S.A.

Regulaminy określają szczegółowe zasady oraz limity zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń w stosunku do wyżej wymienionych osób i podmiotów, które są zgodne z przepisami wewnętrznymi Banku, określającymi kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, obowiązującymi dla klientów detalicznych i korporacyjnych Banku. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobie zajmującej kierownicze stanowiska w Banku jak również podmiotowi powiązanemu z nimi kapitałowo lub organizacyjnie w kwocie przekraczającej limity ustanowione przez Prawo Bankowe powoduje, że decyzja o udzieleniu takiego produktu jest podejmowana w formie uchwały Zarządu i uchwały Rady Nadzorczej.

Warunki takich kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, w tym zwłaszcza w odniesieniu do oprocentowania oraz prowizji i opłat, nie mogą być korzystniejsze od warunków stosowanych przez Bank odpowiednio dla klientów detalicznych lub korporacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku i spółek Grupy mBanku z Członkami Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku, kluczowym personelem kierowniczym mBanku, Członkami Rady Nadzorczej i Zarządu Commerzbanku oraz innymi osobami i podmiotami powiązanymi, a także ze spółkami Grupy Commerzbank AG. Wartość transakcji obejmuje salda aktywów i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku.

(w tys. zł)	Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku, kluczowy personel kierowniczy mBanku, Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Commerzbanku		Inne osoby i podmioty powiązane*		Spółki zależne od mBanku		Grupa Commerzbank AG	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Stan na koniec okresu								
Sprawozdanie z sytuacji finansowej								
Aktywa	24 792	12 222	32	55	7 248 639	6 260 582	930 803	902 977
Zobowiązania	20 298	39 818	1 862	7 129	3 798 450	2 897 981	17 916 472	20 964 962
Rachunek zysków i strat								
Przychody z tytułu odsetek	813	101	-	5	180 700	215 884	113 713	114 886
Koszty z tytułu odsetek	(1 587)	(1 266)	(80)	(258)	(78 252)	(80 253)	(343 411)	(346 592)
Przychody z tytułu prowizji	10	55	3	22	71 383	65 464	-	-
Koszty z tytułu prowizji	-	-	-	-	(96 818)	(114 079)	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	-	25	-	1	11 746	16 501	320	113
Ogólne koszty administracyjne amortyzacja i pozostałe koszty operacyjne	-	(1)	-	-	(9 356)	(9 235)	(9 022)	(12 309)
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane								
Zobowiązania udzielone	885	769	58	156	3 397 259	2 745 931	1 278 880	834 033
Zobowiązania otrzymane	-	-	-	-	-	-	717 528	511 959

* Inne osoby i podmioty powiązane obejmują: bliskich członków rodzin Członków Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku, kluczowego personelu kierowniczego mBanku, Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Commerzbanku, podmioty kontrolowane lub współkontrolowane przez wyżej wymienione osoby.

W 2013 roku i w 2012 roku nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym.

Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

W dniu 11 kwietnia 2013 roku Rada Nadzorcza mBanku S.A. dokonała wyboru Zarządu mBanku S.A. na wspólną pięcioletnią kadencję, w następującym składzie:

1. Cezary Stypułkowski – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny,
2. Lidia Jabłonowska-Luba – Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem,
3. Przemysław Gdański – Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej,
4. Jörg Hessenmüller – Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów,
5. Hans-Dieter Kemler – Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Rynków Finansowych,
6. Cezary Kocik – Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej,
7. Jarosław Mastalerz – Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki.

W dniu 17 września 2013 roku mBank S.A. powziął informację o wyrażeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego zgody na powołanie Pani Lidii Jabłonowskiej-Luby na stanowisko Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem w mBanku S.A. oraz objęcie funkcji Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem.

Od dnia 12 kwietnia 2013 roku do dnia wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego zgody na powołanie Pani Lidii Jabłonowskiej-Luby na stanowisko Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem w Banku oraz objęcie funkcji Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, obowiązki te były czasowo powierzone Panu Cezaremu Stypułkowskiemu, Prezesowi Zarządu mBanku S.A.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych i należnych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2013 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku:

		Wynagrodzenie wypłacone w 2013 roku (w zł)			
		Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2012 rok	Rozliczenie gotówkowe programu motywacyjnego opartego na akcjach Commerzbanku*
1.	Cezary Stypułkowski	2 100 225	155 865	1 400 000	-
2.	Lidia Jabłonowska-Luba	872 359	162 339	-	-
3.	Przemysław Gdański	1 200 000	130 807	800 000	78 635
4.	Joerg Hessenmueller	1 263 000	161 693	620 000	-
5.	Hans-Dieter Kemler	1 202 623	414 864	600 000	80 783
6.	Cezary Kocik	1 200 000	91 802	700 000	-
7.	Jarosław Mastalerz	1 200 000	111 943	800 000	90 294
	Razem	9 038 207	1 229 313	4 920 000	249 712

*Rozliczenie dotyczy programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2013 uprawnieni Członkowie Zarządu otrzymali ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2009, drugiej transzy programu motywacyjnego za rok 2010 oraz pierwszej transzy programu motywacyjnego za rok 2011.

Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu wypłacone w 2013 roku.

		Wynagrodzenie wypłacone w 2013 roku (w zł)			
		Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2012 rok	Rozliczenie gotówkowe programu motywacyjnego opartego na akcjach Commerzbanku*
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2013 roku					
1.	Wiesław Thor	488 346	1 535 023	1 000 000	291 128
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2012 roku					
1.	Christian Rhino	-	-	249 315	-
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2010 roku					
1.	Mariusz Grendowicz	-	-	-	91 515
	Razem	488 346	1 535 023	1 249 315	382 643

*Rozliczenie dotyczy programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2013 uprawnieni byli Członkowie Zarządu otrzymali: Pan Wiesław Thor ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2009, drugiej i trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2010 oraz pierwszej, drugiej i trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2011; Pan Mariusz Grendowicz ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia drugiej transzy programu motywacyjnego za rok 2010;

W 2013 roku Panu Wiesławowi Thorowi, pełniącemu funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku do dnia 11 kwietnia 2013 roku, został wypłacony bonus za 2012 rok w wysokości 1 000 000 zł. W 2013 roku wypłacono również bonus za 2012 rok Panu Christianowi Rhino, pełniącemu funkcję Członka Zarządu Banku do dnia 31 marca 2012 roku, w wysokości 249 315 zł.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu w 2012 roku.

		Wynagrodzenie wypłacone w 2012 roku (w zł)				
		Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2011 rok	Rozliczenie gotówkowe programu motywacyjnego opartego na akcjach Commerzbanku*	Uzupełnienie bonusu za 2008 rok**
1.	Cezary Stypułkowski	2 088 596	155 600	2 052 222	-	-
2.	Wiesław Thor	1 607 143	165 058	1 350 000	145 034	1 500 000
3.	Przemysław Gdański	1 376 190	141 275	990 000	31 884	-
4.	Joerg Hessenmueller	907 471	173 544	-	-	-
5.	Hans-Dieter Kemler	1 200 000	563 575	1 035 000	30 961	-
6.	Cezary Kocik	900 000	68 672	-	-	-
7.	Jarosław Mastalerz	1 314 286	91 373	1 170 000	135 865	400 000
	Razem	9 393 686	1 359 097	6 597 222	343 744	1 900 000

*Rozliczenie dotyczy programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2012 uprawnieni Członkowie Zarządu otrzymali ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2008, drugiej transzy programu motywacyjnego za rok 2009 oraz pierwszej transzy programu motywacyjnego za rok 2010.

**W 2012 roku uprawnionym byłym Członkom Zarządu wypłacono dodatkową kwotę jako uzupełnienie bonusu za 2008 rok stanowiącą rekompensatę za wyłączenie z podstawy do wyliczenia bonusu za 2008 rok efektów transakcji jednorazowej.

Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu wypłacone w 2012 roku.

		Wynagrodzenie wypłacone w 2012 roku (w zł)				
		Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2011 rok	Rozliczenie gotówkowe programu motywacyjnego opartego na akcjach Commerzbanku*	Uzupełnienie bonusu za 2008 rok**
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2012 roku						
1.	Karin Katerbau	598 214	18 913	1 125 000	69 645	208 895
2.	Christian Rhino	431 571	31 871	1 080 000	483 223	208 000
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2010 roku						
1.	Mariusz Grendowicz	-	-	-	91 516	-
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2008 roku						
1.	Andre Carls	-	-	-	36 560	220 035
	Razem	1 029 785	50 784	2 205 000	680 944	636 930

* Rozliczenie dotyczy programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2012 uprawnieni byli Członkowie Zarządu otrzymali: Pani Kari Katerbau ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2008, drugiej transzy programu motywacyjnego za rok 2009 oraz pierwszej transzy programu motywacyjnego za rok 2010; Pan Christian Rhino ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2008, drugiej i trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2009, pierwszej, drugiej i trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2010 oraz pierwszej, drugiej i trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2011; Pan Mariusz Grendowicz ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia pierwszej transzy programu motywacyjnego za rok 2010; Pan Andre Carls ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia trzeciej transzy programu motywacyjnego za rok 2008.

**W 2012 roku uprawnionym byłym Członkom Zarządu wypłacono dodatkową kwotę jako uzupełnienie bonusu za 2008 rok stanowiącą rekompensatę za wyłączenie z podstawy do wyliczenia bonusu za 2008 rok efektów transakcji jednorazowej.

W 2012 roku Pani Karin Katerbau, pełniącej funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku do 15 kwietnia 2012 roku, został wypłacony bonus za 2011 rok w wysokości 1 125 000 zł. W 2012 roku wypłacono również bonus za 2011 rok Panu Christianowi Rhino, pełniącemu funkcję Członka Zarządu Banku do dnia 31 marca 2012 roku, w wysokości 1 080 000 zł.

Łączne kwoty wynagrodzeń Członków Zarządu Banku obejmują: wynagrodzenia zasadnicze, nagrody, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o zarządzanie, odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, koszty polis oraz koszty mieszkań.

Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku może przysługiwać bonus za rok 2013, który byłby wypłacony w roku 2014. W związku z tym została utworzona rezerwa na wypłatę gotówkową bonusu za rok 2013 dla Członków Zarządu, która wynosiła 5 024 335 zł na dzień 31 grudnia 2013 roku. Ostateczną decyzję na temat wysokości tego bonusu podejmie Komisja ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku do dnia 31 marca 2014 roku.

W 2013 roku i w 2012 roku Członkowie Zarządu mBanku S.A. nie uzyskali wynagrodzenia z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych.

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Zarządu Banku pełniących funkcje w 2013 roku wyniosła 18 751 729 zł (2012: 23 849 081 zł).

Informacje dotyczące zasad wypłacania innych składników wynagrodzenia (odpraw) dla Członków Zarządu Banku

Od dnia powołania Członków Zarządu na nową kadencję tj. od dnia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego wyniki finansowe za rok 2012 wszyscy Członkowie Zarządu w razie odwołania Zarządcy z funkcji Członka Zarządu przed upływem kadencji mają prawo do odprawy, której wysokość jest uzależniona od okresu pełnienia funkcji Członka Zarządu i wyliczana jest następująco: (i) 4 miesięczne wynagrodzenia, jeżeli Członek Zarządu pełnił funkcję Członka Zarządu przez okres krótszy niż 1 rok, (ii) 8 miesięcznych wynagrodzeń, jeżeli Członek Zarządu pełnił swoją funkcję przez okres od 1 do 2 lat, (iii) 12 miesięcznych wynagrodzeń, jeżeli Członek Zarządu pełnił swoją funkcję przez okres powyżej 2, ale

mniej niż 5 lat albo (iv) 18 miesięcznych wynagrodzeń, jeżeli Członek Zarządu pełnił swoją funkcję przez okres powyżej 5 lat. W razie nie powołania na kolejną kadencję Członkowie Zarządu mają prawo do odprawy w wysokości 12 miesięcznych wynagrodzeń.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej mBanku S.A. na koniec 2013 roku przedstawiał się następująco:

1. Maciej Leśny – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji Prezydialnej, Członek Komisji ds. Ryzyka, Członek Komisji ds. Audytu, Członek Komisji ds. Wynagrodzeń,
2. Martin Zielke – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
3. Andre Carls – Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Wynagrodzeń, Członek Komisji Prezydialnej, Członek Komisji ds. Audytu,
4. Stephan Engels – Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Audytu,
5. Dirk Wilhelm Schuh – Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Ryzyka,
6. Martin Blessing – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej,
7. Thorsten Kanzler – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji ds. Ryzyka,
8. Teresa Mokrysz – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji ds. Audytu,
9. Waldemar Stawski – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji ds. Ryzyka,
10. Jan Szomburg – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej,
11. Wiesław Thor – Członek Rady Nadzorczej,
12. Marek Wierzbowski – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji ds. Wynagrodzeń.

W dniu 11 kwietnia 2013 roku XXVI Zwyczajne Walne Zgromadzenie mBanku S.A. powołało z dniem 12 kwietnia 2013 roku Pana Wiesława Thora oraz Pana Martina Blessinga na Członków Rady Nadzorczej mBanku S.A. na wspólną kadencję Rady Nadzorczej mBanku S.A. Do dnia 11 kwietnia 2013 roku Pan Wiesław Thor pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu, Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem.

W dniu 13 listopada 2013 roku Pan Maciej Leśny, Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku, otrzymał od Pana Ulricha Siebera, Członka Rady Nadzorczej Banku i Zastępcy Przewodniczącego, pismo z rezygnacją z pełnionej funkcji z dniem 30 listopada 2013 roku. Rezygnacja ma związek z zakończeniem pełnienia przez Pana Siebera funkcji Członka Zarządu Commerzbank AG, o czym Commerzbank AG informował w komunikacie z dnia 6 listopada 2013 roku.

W dniu 12 grudnia 2013 roku Rada Nadzorcza mBanku S.A. powołała Pana Martina Zielke na Członka Rady Nadzorczej mBanku S.A. z dniem 12 grudnia 2013 roku na okres do czasu zakończenia kadencji obecnej Rady Nadzorczej.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych Członkom Rady Nadzorczej Banku, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku:

		Wynagrodzenie wypłacone w 2013 roku (w zł)	Wynagrodzenie wypłacone w 2012 roku (w zł)
1.	Maciej Leśny	365 832	355 430
2.	Andre Carls	252 000	246 750
3.	Stephan Engels	216 000	162 000
4.	Thorsten Kanzler	216 000	211 500
5.	Teresa Mokrysz	220 054	215 399
6.	Waldemar Stawski	221 231	216 530
7.	Jan Szomburg	221 231	216 530
8.	Dirk Wilhelm Schuh	216 000	93 273
9.	Marek Wierzbowski	144 000	141 000
10.	Martin Blessing	-	-
11.	Wiesław Thor	109 680	-
12.	Martin Zielke	-	-
	Ulrich Sieber*	188 500	254 250
	Eric Strutz**	-	49 500
	Sascha Klaus***	-	121 500
	Razem	2 370 528	2 283 662

* Pan Ulrich Sieber złożył z dniem 30 listopada 2013 roku rezygnację z pełnionej funkcji.

** Pan Eric Strutz złożył z dniem 13 lutego 2012 roku rezygnację z pełnionej funkcji.

*** Pan Sascha Klaus złożył z dniem 25 lipca 2012 roku rezygnację z pełnionej funkcji.

Zgodnie z brzmieniem par. 11 litera j) Statutu mBanku S.A., Walne Zgromadzenie ustala w formie uchwały zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej. W odniesieniu do wynagrodzeń członków Zarządu kompetencje w tym względzie posiada Rada Nadzorcza (par. 22 ust. 1 lit. e) Statutu mBanku S.A.

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Rady Nadzorczej Banku, Członków Zarządu Banku oraz pozostałych Członków kluczowego personelu kierowniczego Banku pełniących funkcje w 2013 roku wyniosła 25 275 930 zł (2012: 34 654 944 zł).

Informacje o stanie posiadania akcji Banku przez osoby zarządzające i nadzorujące

Na dzień 31 grudnia 2013 roku akcje Banku posiadał jeden Członek Zarządu Banku, Pan Przemysław Gdański – 1 000 sztuk.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku akcje Banku posiadał jeden Członek Zarządu Banku, Pan Przemysław Gdański – 1 086 sztuk.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku akcje Banku posiadał jeden Członek Rady Nadzorczej mBanku, Pan Wiesław Thor – 6 463 sztuki.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie posiadali akcji Banku.

45. Przejęcie i zbycie

Na przełomie II i III kwartału 2013 roku zakończył się proces likwidacji Spółki MLV 35 Sp. z o.o. spółka komandytowo – akcyjna. Spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS w dniu 3 września 2013 roku.

W listopadzie 2013 roku mBank S.A. nabył 100% udziałów w spółce BDH Development Sp. z o.o. Przedmiotem działalności spółki jest realizacja i dokończenie przedsięwzięć deweloperskich na bazie nieruchomości mieszkaniowych przejętych przez podmioty z Grupy mBanku S.A. w drodze restrukturyzacji i windykacji kredytów inwestycyjnych, w celu odzyskania jak największej wartości z przejętych nieruchomości.

46. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, z którym mBank S.A. zawarł umowę, jest Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego mBanku S.A. i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku S.A. została zawarta w dniu 20 maja 2013 roku.

Wyboru nowego audytora do badania sprawozdań finansowych mBanku S.A. oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy mBanku S.A. za lata 2013 i 2014 dokonało w dniu 11 kwietnia 2013 roku XXVI Zwyczajne Walne Zgromadzenie mBanku S.A., działając na podstawie paragrafu 11 lit. n) Statutu Banku.

Łączna wysokość wynagrodzenia Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego mBanku S.A. wyniosła w 2013 roku 2 558 tys. zł brutto.

Łączna wysokość pozostałego wynagrodzenia wypłaconego Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z tytułu świadczenia innych usług na rzecz mBanku S.A. wyniosła w 2013 roku 95 tys. zł brutto.

Ponadto, w 2013 roku firmie PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., poprzedniemu audytorowi mBanku S.A., zostało wypłacone wynagrodzenie w kwocie 332 tys. zł brutto z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego mBanku S.A. oraz wynagrodzenie z tytułu świadczenia innych usług na rzecz mBanku S.A. w kwocie 1 046 tys. zł brutto.

W 2012 roku podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych mBanku była firma PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., a łączna wysokość wynagrodzenia z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego mBanku S.A. wyniosła w 2012 roku 3 005 tys. zł brutto.

Łączna wysokość pozostałego wynagrodzenia wypłaconego PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu świadczenia innych usług na rzecz mBanku S.A. wyniosła w 2012 roku 1 546 tys. zł brutto.

47. Współczynnik wypłacalności/ adekwatność kapitałowa

Jednym z głównych zadań zarządzania bilansem bankowym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitału. W ramach polityki zarządzania kapitałem mBanku S.A., Bank tworzy ramy i wytyczne dla jak najbardziej efektywnego planowania i wykorzystania bazy kapitałowej, które:

- są zgodne z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz regulacjami wewnętrznymi,
- zabezpieczają kontynuację realizacji celów finansowych zapewniających odpowiedni poziom zwrotu dla akcjonariuszy,
- zapewniają utrzymanie silnej bazy kapitałowej będącej podstawą wsparcia dla rozwoju biznesu.

Polityka zarządzania kapitałem w mBanku S.A. opiera się o dwa podstawowe filary:

1. utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana, emisja akcji, itd.);
2. efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału, między innymi poprzez zastosowanie systemu mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu oraz rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach. Pozwala to na utrzymanie skonsolidowanego współczynnika wypłacalności (wyliczanego jako iloraz funduszy własnych i całkowitego wymogu kapitałowego przemnożonego przez 12,5) na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą (Komisja Nadzoru Finansowego – KNF).

Kapitałowe cele strategiczne mBanku S.A. zorientowane są na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie powyżej 15%, a współczynnika wypłacalności Tier 1 powyżej 12%.

Współczynnik wypłacalności

Kalkulacja współczynnika wypłacalności, funduszy własnych oraz całkowitego wymogu kapitałowego mBanku S.A. odbywa się w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665) z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20 grudnia 2011 r. (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 13 poz. 49),
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. (Dz. Urz. KNF z 2010 r. Nr 2 poz. 11) z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 11 poz. 42),
- Uchwała nr 208/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 sierpnia 2011 r. (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 9 poz. 34) z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 384/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 38) z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 387/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 41).

Na fundusze własne składają się:

- *fundusze podstawowe obejmujące:*
 - fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych),
 - pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów oraz inne pozycje określone przez KNF),
 - pozycje pomniejszające fundusze podstawowe (akcje własne wycenione według wartości bilansowej pomniejszone o odpisy spowodowane utratą ich wartości, wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu oraz inne pomniejszenia funduszy podstawowych określone przez KNF),
- *fundusze uzupełniające obejmujące:*

- pozycje bilansowe zaliczane do funduszy uzupełniających za zgodą KNF (w tym zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze),
- pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających określone przez KNF,
- pozycje określone przez KNF w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem,
- pomniejszenia funduszy uzupełniających określone przez KNF.

Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje, przy założeniu znaczącej skali działalności handlowej, wymogi kapitałowe:

- z tytułu ryzyka kredytowego,
- z tytułu ryzyka rynkowego: obejmujący łączny wymóg z tytułu ryzyka walutowego, ryzyka cen towarów, ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych i ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta,
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań,
- z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej,
- z tytułu ryzyka operacyjnego.

Począwszy od 31 grudnia 2012 roku w kalkulacji współczynnika wypłacalności mBanku S.A. całkowity wymóg kapitałowy wyznaczany jest z uwzględnieniem wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody A-IRB zgodnie z załącznikiem nr 5 do Uchwały Nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. (z późniejszymi zmianami) i utrzymywany jest na poziomie uwzględniającym 80% wartości całkowitego wymogu kapitałowego wyznaczonego z uwzględnieniem wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego obliczonego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z §14 Uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. (z późniejszymi zmianami). Jednocześnie fundusze własne kalkulowane są z zastosowaniem pomniejszenia wynikającego z metody A-IRB.

Całkowity wymóg kapitałowy mBanku S.A. na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniósł 4 027 354 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 3 378 946 tys. zł.

Współczynnik wypłacalności mBanku S.A. na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniósł 20,59%. Jednocześnie współczynnik wypłacalności Tier 1 mBanku S.A. wyniósł 14,99%.

Dane dotyczące współczynnika wypłacalności dla okresów porównawczych nie podlegały przekształceniu. W ocenie Banku współczynnik wypłacalności jest miarą regulacyjną, a nie księgową i nie powinien podlegać retrospektywnemu przekształceniu. Niezależnie od tego, ewentualne retrospektywne przekształcenie wyliczenia współczynników wypłacalności nie wpłynęłoby istotnie na ich poziom.

Kapitał wewnętrzny

mBank S.A. dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jaki jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. proces ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process), który służy utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka działalności Banku.

Kapitał wewnętrzny to szacowana przez Bank wartość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności Banku. Kapitał wewnętrzny jest sumą kapitału ekonomicznego na pokrycie rodzajów ryzyka uwzględnianych w procesie kalkulacji kapitału ekonomicznego oraz kapitału niezbędnego na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka (w tym trudno mierzalnych rodzajów ryzyka).

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w Banku przebiega w sposób ciągły i składa się z sześciu etapów realizowanych przez jednostki organizacyjne Banku.

Elementami procesu są:

- inwentaryzacja ryzyka w działalności Banku,
- kalkulacja kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka,
- agregacja kapitału,
- testy warunków skrajnych,
- planowanie i alokacja kapitału ekonomicznego na linie biznesowe Banku,
- monitorowanie polegające na stałej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku i analizie poziomu kapitału na pokrycie ryzyka.

mBank S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok

(w tys. zł)

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą mBanku S.A. Całość procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej Banku podlega corocznym przeglądom. Za proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego mBanku S.A. odpowiedzialny jest Zarząd Banku.

W związku z tym, że suma wymogów kapitałowych mBanku S.A. wyznaczonych zgodnie z Uchwałą Nr 76/2010 (z późniejszymi zmianami) jak również kapitał wewnętrzny oszacowany dla mBanku S.A. na podstawie Uchwały nr 258/2011 są niższe niż wartość funduszy własnych mBanku S.A., na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa mBanku utrzymywała fundusze własne na poziomie zgodnym z wymaganiami Prawa bankowego.

Adekwatność kapitałowa	31.12.2013	31.12.2012
Fundusze własne:		
- Kapitał akcyjny	168 696	168 556
- Kapitał zapasowy	7 109 097	6 360 467
- Kapitał rezerwowy	902 915	949 010
- Niezrealizowane zyski i straty na instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży oraz różnice kursowe z przeliczenia	284 454	456 646
- Zysk bieżącego okresu	220 446	600 647
- Korekta funduszy o akcje i udziały w jednostkach finansowych	(603 957)	(893 075)
- Korekta funduszy o dodatkowe pomniejszenia	(166 855)	(243 212)
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(408 784)	(389 325)
- Zobowiązania podporządkowane	2 860 834	3 217 460
I. Fundusze własne razem	10 366 846	10 227 174
Wymogi kapitałowe:		
II. Ryzyko kredytowe, w tym:	3 378 946	3 710 664
- przy zastosowaniu metody standardowej	1 226 128	1 065 389
- przy zastosowaniu metody AIRB	2 152 818	2 645 275
III. Ryzyko walutowe	-	-
IV. Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	3 794	1 768
V. Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	29 115	32 739
VI. Ryzyko ogólne stóp procentowych	40 190	26 903
VII. Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	40 516	38 623
VIII. Ryzyko cen towarów	-	-
IX. Ryzyko operacyjne	389 348	350 408
X. Inne i przejściowe wymogi kapitałowe	145 445	-
XI. Całkowity wymóg kapitałowy	4 027 354	4 161 105
XII. Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	50 341 925	52 013 813
XIII. Współczynnik wypłacalności (%)	20,59%	19,66%
XIV. Kapitał wewnętrzny	3 435 896	3 369 401

48. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego w Banku nie wystąpiły istotne zdarzenia.